

Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale

Rocznik

**Liceum Ogólnokształcącego
w Boguchwale**

R. VIII (2018-2020)

Boguchwała 2020

Rocznik Liceum Ogólnokształcącego
z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale
R. VIII (2018-2020)

Redakcja:

dr Beata Sołczyk
dr Michał Figura

Projekt okładki:

Alicja Dereń, Hashem Sk. Abul, Beata Sołczyk

Korekta:

Bożena Wolano

Copyright by Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego
w Boguchwale

adres: ul. Suszyckich 11, 36-050 Boguchwała

ISSN 2300-3995

Zdjęcia zamieszczone w *Roczniku* pochodzą z archiwum LO w Boguchwale
Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie w całości lub we fragmentach
bez zgody wydawcy zabronione.

Nakład 250 egz. Format B5

Druk i oprawa: Drukarnia TRIADA

Boguchwała, wrzesień 2020 r.

Spis treści

Przedmowa.....	5
1. Z kalendarza szkoły	7
1.1. Działalność uczniów , Bożena Wolano.....	8
1.2. Osiągnięcia edukacyjne , Kamil Sitek	14
1.3. Z życia społeczności szkolnej , Bartłomiej Leśniak	17
1.4. Absolwenci 2018, 2019, 2020 , Natalia Terlikowska, Beata Sołczyk	20
1.5. Struktura szkoły , Zofia Machnicka	34
1.6. Kadra pedagogiczna , Monika Towarnicka	36
1.7. Rada Rodziców , Agnieszka Zimny	40
1.8. Samorząd Uczniowski , Artur Wiktor	41
2. Świat się zmienia, a my razem z nim!	45
2.1. Zagraniczne szkolenia Kadry Pedagogicznej , Marta Fijałkowska	46
2.2. Projekty edukacyjne LOB , Agnieszka Cencora	51
2.3. Laur „Perspektyw” 2018, 2019, 2020 , Beata Sołczyk	56
2.4. Przeobrażenia w systemie edukacji , Michał Figura	59
2.5. Współpraca z uczelniami wyższymi i innymi podmiotami zewnętrznymi , Aleksandra Bernatowska-Hadała	74
2.6. Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwaleszkołą kandydującą do przeprowadzania matury międzynarodowej , Zofia Machnicka	77
3. Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale	85
3.1. Misja Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale. Historia równoległa , Zbigniew Kalandyk	86
3.2. O edukacji według zasad pedagogiki Marii Montessori, Justyna Cyparska	92
4. Matura 2018, 2019, 2020	97
4.1. Matura w ujęciu statystycznym , Beata Sołczyk	99
4.2. Wspomnienia absolwentów 2018, 2019, 2020 , Agnieszka Czarnik.....	107
5.10 lat istnienia Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale	115
5.1. Razem tworzymy historię – 10 lat Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale , Michał Figura	116
Streszczenie w języku angielskim , Łukasz Bryk	133
 Aneks	
Walory turystyczne a rozwój bazy noclegowej w województwie podkarpackim w latach 2000 – 2018 , Małgorzata Buczek-Kowalik, Teresa Mitura	134

Przedmowa

Pomysł przygotowywania i publikacji Rocznika zrodził się niemal osiem lat temu, w kręgu osób życzliwych Liceum Ogólnokształcącemu w Boguchwale, emocjonalnie z nim związanych od momentu jego powstania. Myślą przewodnią, która towarzyszyła pierwszemu zespołowi redakcyjnemu, była chęć udokumentowania wcale niełatwej drogi prowadzącej do powstania szkoły średniej w Boguchwale, dotychczasowej jej historii i bieżącej wieloaspektowej działalności, znacząco przekraczającej obszar zarezerwowany dla tradycyjnie rozumianej dydaktyki. Pierwszy, tak pomyślany, numer ukazał się w czerwcu 2013 r. staraniem Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale. W sposób sumaryczny ukazano w nim najważniejsze aspekty odnoszące się do pierwszych trzech lat funkcjonowania Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale.

Dziś oddajemy w Państwa ręce numer jubileuszowy – Rocznika (R. VIII) – podsumowujący pierwszą dekadę wyężonej pracy Liceum i tworzących go ludzi. Teksty w nim pomieszczone w sposób szczególnie koncentrują się wokół wydarzeń z trzech ostatnich lat (rok szkolny 2017/18 – 2019/2020), które nie zostały jeszcze udokumentowane na kartach Rocznika (ostatni numer zamykał rok szkolny 2016/2017). Mamy nadzieję, że to wydanie przywróci zachwianą tradycję corocznej publikacji Rocznika, stanowiącego w założeniu przyjętym przez jego pomysłodawców zwieńczenie zamkniętego cyklu edukacyjnego, którego ukoronowaniem są egzaminy maturalne.

Mamy nadzieję, że Rocznik, jaki oddajemy dziś w Państwa ręce, będzie nie tylko kroniką bieżącej działalności i świadectwem dokonań dyrekcji, grona pedagogicznego i uczniów, ale także dokumentem o wartości historycznej i sentymentalnej, do którego absolwenci, pedagodzy oraz wszystkie życzliwe Liceum Osoby, będą z przyjemnością wracać przez lata.

Dziękujemy w tym miejscu wszystkim, którzy aktywnie zaangażowali się w pracę nad Rocznikiem, gromadzili materiały, opracowywali dostępne dane i przygotowywali teksty. Wyrazy wdzięczności kierujemy również do tych, którzy konstruktywną krytyką, merytorycznymi uwagami i dobrym słowem wspierali zespół redakcyjny w niełatwym dziele kreacji.

Zespół Redakcyjny

1. Z kalendarza szkoły

1.1. Działalność uczniów

Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale to szkoła, w której środowisko uczniowie jest w sposób szczególnie aktywne. Działania podejmowane przez młodzież dotyczą nie tylko zaplanowanych dla nich wydarzeń, lecz w dużej mierze stanowią odbicie własnych inicjatyw. Różnorakie zainteresowania uczniów przekładają się zatem na mnogość realizowanych przez nich przedsięwzięć.

Wśród działań, którym ton i kierunek nadaje Grono Pedagogiczne, a w które społeczność uczniowska z zapałem włącza się, można wskazać przede wszystkim różne formy zajęć warsztatowych, projektowych oraz wykładów. Mają one zazwyczaj charakter otwarty i odbywają się w LOB-ie lub poza siedzibą szkoły – na uniwersytetach, politechnikach czy w środowisku lokalnym. Na przestrzeni trzech ostatnich lat taka forma działań królowała zwłaszcza wśród przedmiotów ścisłych. Wskazać można tutaj na: warsztaty biologiczno-chemiczne na Politechnice Warszawskiej; zajęcia, eksperymenty i obserwacje przeprowadzane w formie pozalekcyjnej dla i przez grupę uczniów; zajęcia z grafiki komputerowej; warsztaty z języka francuskiego z panią attache ds. współpracy językowej w Instytucie Francuskim w Warszawie; projekt „Młodzi Odkrywczy” dedykowany szkołom podstawowym; Podkarpacki Festiwal Nauki; spotkanie z przedstawicielami Amnesty International czy zajęcia z terenoznawstwa.

W latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 miało miejsce również wiele inicjatyw o uczniowskich, przy czym zaznaczyć należy, iż część z nich posiada już wieloletnią tradycję i jest przejmowana przez kolejne roczniki. Niewątpliwie za taką formę działania uznać należy redakcję LOB-ster, czasopisma poświęconego życiu szkoły i podejmującego ważne dla młodzieży kwestie. Po pierwszych próbach redakcyjnych, wydawanych w wersji papierowej, od 2019 r. młodzież przeszła na wersję elektroniczną, dzięki czemu efekty ich wyłożonej pracy zobaczyć można na stronie internetowej szkoły. W związku z faktem, iż od roku szkolnego 2019/2020 zmienił się także zespół redakcyjny, wcześniejsze numery pisma stanowią ciekawą podpowiedź dla młodych adeptów sztuki pisarskiej.

Fot. 1-2. Dwie strony tytułowe LOB-stera w wersji elektronicznej.

Kolejnym obszarem działalności, w którym młodzi ludzie bardzo chętnie się realizują, jest uczestnictwo w różnego typu akcjach charytatywnych. Coroczna „Szlachetna Paczka”, organizowana w okresie przedświątecznym, to nie tylko forma pomocy najuboższym, ale także okazja do rozmowy o wartościach i uczenia się przez działanie. Zbiórka prowadzona przez Samorząd Uczniowski obejmuje każdorazowo środki finansowe, ale również rzeczy materialne, środki czystości, żywność oraz zabawki. Podobną akcją charytatywną jest również systematycznie odbywająca się zbiórka makulatury, zaś środki w niej zebrane przeznaczone są na szczytny cel (np. budowę studni w Afryce).

Fot. 3-4. Po lewej paczki przygotowane na akcję „Szlachetna Paczka” w grudniu 2017 r. Po prawej uczniowie należący do Samorządu szkolnego z paczkami przygotowanymi w grudniu 2018 r.

Uczniowie szkoły angażują się także w ciekawą działalność poza terenem Liceum. Przykładem może być Młodzieżowy Strajk Klimatyczny, podczas którego uczennice z LOB-u protestowały wraz z innymi młodymi ekologami, pod rzeszowskim ratuszem w trosce o losy planety. Do lokalnej społeczności licealiści z Boguchwały udali się także w ramach akcji #SZKOŁAPAMIĘTA, organizowanej przez MEN i mającej na celu upamiętnić bohaterów wolności. W Boguchwale takim miejscem pamięci co roku staje się miejscowy cmentarz, gdzie uczniowie odwiedzają i porządkują groby osób szczególnie zasłużonych, takich jak chociażby Stanisław Żytkiewicz.

Święta różnego rodzaju stanowią także zawsze bodziec do podejmowania ciekawych uczniowskich inicjatyw. Okres Bożego Narodzenia na przestrzeni ostatnich trzech lat zaowocował m.in. koncertem kolęd czy piosenką nagrałą przez uczennice LOB i opublikowaną na stronie internetowej Liceum. Uczniowie pod opieką nauczycieli polonistów tworzą widowiska teatralne (także w j. angielskim), piszą scenariusze przedstawień, recenzje obejrzanych w teatrach spektakli. Chętnie nagrywają filmy, wywiady (przy okazji Dnia Kobiet, Dnia Komisji Edukacji Narodowej, dni otwartych Liceum czy walentynek). Realizują w ten sposób wewnątrzszkolny projekt „LOB TV”.

Śpiewem uczczono także Narodowe Święto Niepodległości – na wzór szkół z całej Polski, które o godzinie 11:11 odśpiewały hymn państwowy, uczniowie LOB-u z entuzjazmem podjęli tę działalność, rozszerzając ją na koncert pieśni patriotycznych, przypominających najważniejsze momenty w historii naszej Ojczyzny.

Fot. 5. Upamiętnienie Narodowego Święta Niepodległości przez delegację uczniów na czele z Dyrektorem Michałem Figurą w roku szkolnym 2017/2018.

Fot. 6-7. Akademia przygotowana przez uczniów Liceum w Domu Kultury w Boguchwale podczas miejskich obchodów Narodowego Dnia Niepodległości. 14.11.2017 r. Na górze Wiktoria Bednarska, Laura Janowska i Izabela Jaworska. Po prawej Aleksandra Kościelna, Adrian Ślęzak, Iza Gajewska.

Fot. 8-9. Śpiew pieśni patriotycznych podczas uroczystości Narodowego Święta Niepodległości w listopadzie 2018 r. Po lewej stronie Piotr Siitaj przy keyboardzie i Natalia Rachwalska w solowym wykonaniu utworu muzycznego. Po prawej grupowe wykonanie pieśni patriotycznych.

Corocznie odbywają się także warsztaty z cyklu Akademia Nowoczesnego Patriotyzmu pod patronatem Klubu Jagiellońskiego. Uczniowie podczas zajęć zapoznali się z działaniami polskiego parlamentu, Rady Miasta, uczestniczyli w symulacjach np. wcielali się w rolę posłów pięciu fikcyjnych ugrupowań: partii liberalnej, socjaldemokratycznej, ludowej, chrześcijańsko-demokratycznej oraz nacjonalistycznej. Licealiści mieli także możliwość wybrania (klasowego) prezydenta Polski. Dzięki tym zajęciom uczniowie mogli połączyć zabawę z nauką i doświadczyć na własnej skórze, jak odpowiednio podejmować decyzje.

Fot. 10. Uczniowie klasy 1B podczas zajęć Akademii Nowoczesnego Patriotyzmu w marcu 2018 r.

16 października, podczas Europejskiego Dnia Przywracania Czynności Serca, uczniowie LOB-u włączają się aktywnie w propagowanie idei ratujących życie. Akcje informacyjne kierowane do mieszkańców Boguchwały prowadzone są poza murami szkolnymi i mają na celu aktywizację lokalnej społeczności i uświadomienie, że umiejętności z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej mogą okazać się potrzebne każdemu z nas.

Fot. 11-12. Uczniowie Liceum podczas Europejskiego Dnia Przywracania Czynności Serca 16 października 2018 r.

W LOB-ie odbywa się także Objazdowy Festiwal Filmowy „Watch Docs. Prawa Człowieka w Filmie?”. Jest on organizowany pod kierunkiem polonisty, Marka Stysia w współpracy z WSPiA Rzeszowską Szkołą Wyższą. Uczniowie w sali szkolnej oglądają wybrane wcześniej filmy dokumentalne, które były pokazywane podczas festiwalu. Następnie odbywa się dyskusja i refleksja nad różnymi formami łamania praw człowieka i ich konsekwencjami.

Fot. 13. Plakat 15. Objazdowego Festiwalu Filmowego „Watch Docs. Prawa Człowieka w Filmie”

Uczniowie rozwijają także swoje zainteresowania czytelnicze poprzez sięganie po literaturę polską i obcojęzyczną z biblioteki szkolnej oraz bibliotek partnerskich, uczestnictwo w ogólnopolskim Narodowym Czytaniu i akcji promującej czytelnictwo „CZYTAJ.PL”.

Fot. 14. Uczniowie klas 1A, 1B i 1C podczas tradycyjnego Narodowego Czytania Noweli polskich autorstwa Elizy Orzeszkowej, Marii Konopnickiej, Bolesława Prusa, Brunona Schulza, Władysława Stanisława Reymonta, Stefana Żeromskiego, Henryka Sienkiewicza i Henryka Rzewuskiego - 7 września 2019 r. w Parku Lubomirskich.

Wymienione tutaj obszary działalności uczniów Liceum tylko w sposób powierzchowny pokazują mnogość zainteresowań i inicjatyw. Tak naprawdę są one podejmowane przez młodzież każdego dnia – nie zawsze wielkie zasięgiem, ale zawsze - sercem.

1.2. Osiągnięcia edukacyjne

Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale mogą pochwalić się licznymi i znaczącymi osiągnięciami edukacyjnymi w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach, a także w tych organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Nasze szkolne progi nieustannie, z roku na rok, przekraczają kolejne zdolne osoby. Można więc się spodziewać, że kolejny rok szkoły przyniesie następne sukcesy naszych uczniów.

W roku szkolnym **2017/2018** Michał Machowski, uczeń klasy 1b został wyróżniony w XXXIII finale konkursu matematycznego im. prof. Jana Marszała. Ponadto Michał zajął III miejsce w finale XVIII Konkursu Matematycznego im. Franciszka Leji oraz III miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Matematycznym „Apoloniusz-poziom rozszerzony”. Co więcej, został on finalistą „Jagiellońskiego Turnieju Matematycznego”, otrzymał wynik bardzo dobry w XXVII Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur Matematyczny” i zajął IV miejsce (drużynowo) w Konkursie Matematycznym „Maths in English-Maths with a difference”. Zwieńczeniem tych osiągnięć było uhonorowanie go nagrodą Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych „Najzdolniejsza Młodzież Podkarpacia”.

Fot. 1-2. Po lewej Michał Machowski podczas odbierania dyplomu za zajęcie III miejsca w finale XVIII Konkursu Matematycznego im. Franciszka Leji. Po prawej Michał Machowski podczas wręczania nagrody „Najzdolniejsza Młodzież Podkarpacia” 2018.

Godne uznania rezultaty w wymienionym konkursie „Maths in English – Maths with a difference” uzyskali także Waldemar Świder, Paweł Zdunek i Jakub Kozak. Waldemar

Świder, uczeń klasy 3b wziął także udział w Olimpiadzie Cyfrowej i II Olimpiadzie o Diamentowy Indeks AGH oraz uzyskał wyróżnienie w XXVII Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur Matematyczny”. Natomiast w czasie ferii uczestniczył w praktykach w Asseco Poland S.A. w Rzeszowie – największej polskiej firmie informatycznej notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, która tworzy zaawansowane technologicznie oprogramowanie dla różnych sektorów gospodarki.

Ponadto w XXVII Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur Matematyczny” wyróżnienie otrzymała Anna Kabala, uczennica klasy 2b, natomiast wynik bardzo dobry Aleksandra Purpura.

Także w tym roku szkolnym Kinga Ślusarczyk otrzymała stypendium Prezesa Rady Ministrów.

Fot. 3. Kinga Ślusarczyk (piąta z lewej) podczas wręczania Stypendium Prezesa Rady Ministrów - 19.12.2017 r.

W roku szkolnym **2018/2019** nasi koledzy często udowodniali, że są bardzo uzdolnioną młodzieżą. Świadczą o tym kolejne osiągnięcia, jakie udało im się zdobyć. Uczniowie w składzie Faustyna Małek, Aleksandra Purpura, Paweł Woźnicki, Aleksandra Ośliżło i Klaudia Kwołek uzyskali imponujący sukces w Ogólnopolskim Konkursie „Młodzieżowe Przesłanie Klimatyczne dla przyszłości” zorganizowanym przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Fot. 4-5. Zwycięski zespół Faustyna Małek, Aleksandra Purpura, Paweł Woźnicki, Aleksandra Oślizło i Klaudia Kwolek wraz z opiekunem Agnieszką Cencorą na Międzynarodowych Targach Ochrony Środowiska w Poznaniu podczas wręczenia nagród.

Warto w tym miejscu również wspomnieć, iż Katarzyna Złotek, uczennica dwujęzycznej klasy 3b, została stypendystką Prezesa Rady Ministrów. Natomiast uczeń klasy 2b, Michał Machowski zajął I miejsce w V edycji Konkursu Ogólnopolskiego z Matematyki „Apoloniusz – poziom podstawowy” oraz uzyskał wynik bardzo dobry w kolejnej edycji konkursu „Kangur Matematyczny”. Po raz kolejny maturzyści udowodnili, że młodzież kształcąca się w LO w Boguchwale należy do tych najbardziej uzdolnionych w województwie.

W minionym roku szkolnym **2019/2020** ponownie Michał Machowski zapisał się na kartach historii naszej placówki zajmując I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Matematycznym - „Apoloniusz - poziom podstawowy”, zajął on również II miejsce w finale XXXV Konkursu Matematycznego im. prof. Jana Marszała. Ponadto otrzymał on wynik bardzo dobry w XXVIII Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur Matematyczny” i uzyskał tytuł Laureata w Jagiellońskim Turnieju Matematycznym 2019/2020. Dodatkowo to on, tym razem, został wyróżniony stypendium Prezesa Rady Ministrów.

Natomiast absolwentka Liceum, Kinga Ślusarczyk, została stypendystką Marszałka Województwa Podkarpackiego. Stypendia te trafiły do studentów pierwszego roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, studiujących na podkarpackich uczelniach. Są to osoby, które na egzaminie maturalnym na poziomie rozszerzonym z co najmniej jednego z przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, matematyka, osiągnęły wynik w przedziale od 100% do 77%.

Ponadto, Sara Mac zajęła II miejsce w konkursie graficznym organizowanym przez Instytut Badań Edukacyjnych pt. „Moje hobby na rynku pracy”.

Natomiast w konkursie plastycznym „Smart City w moim mieście”, zorganizowanym przez Gminę Boguchwałę, laureatami zostali Piotr Siutaj, Aleksandra Pociąg i Klaudia Kubicka. Z kolei Wiktoria Nazimek uzyskała wyróżnienie.

Każdy rok przynosi szkole wiele powodów do dumy. W mury Liceum wstępuje wiele uzdolnionych osób. Można śmiało powiedzieć, że na pewno, także w kolejnym roku szkolnym, znajdują się osoby, które będą chlubą LOB.

1.3. Z życia społeczności szkolnej

Rok szkolny w LOB rozpoczyna się tradycyjnie, jak zostało to przyjęte w Liceum, obozem integracyjnym dla klas pierwszych. Wspólna integracja poprzez rozmaite ćwiczenia, zabawy i rywalizacje na wielu płaszczyznach, pozwala nowym uczniom zawrzeć nowe przyjaźnie, a jednocześnie pewniej wkroczyć w nowy rok szkolny.

Wrzesień jest dla maturzystów wyjątkowym czasem z racji pielgrzymki na Jasną Górę. Uczniowie mają możliwość powierzyć swoje intencje cudownemu obrazowi Matki Boskiej. W pielgrzymce towarzyszą im wychowawcy, Dyrektorzy i ksiądz katecheta.

Fot. 1. Maturzyści z rocznika 2017/2018 w Częstochowie.

Wraz z rozpoczęciem października przychodzi czas na tak zwane „Beania” klas pierwszych. Nowi uczniowie podzieleni na dwie drużyny mają możliwość sprawdzić się w przeróżnych dyscyplinach. Nagrodą za to poświęcenie jest jednorazowa możliwość uniknięcia odpowiedzi czy niezapowiedzianej kartkówki w ciągu pozostałych miesięcy roku szkolnego

Fot. 2-3. „Beania” klas pierwszych w roku szkolnym 2017/2018.

Fot. 4-5. „Beania” klas pierwszych w roku szkolnym 2019/2020.

Październik to również czas wyboru samorządu uczniowskiego. Były samorząd, po ciężkiej i owocnej pracy, przekazuje obowiązki nowej, mającej mnóstwo nowych pomysłów, radzie uczniów Liceum.

Jednym z ważniejszych wydarzeń w naszej szkolnej społeczności, podczas pierwszego semestru, jest pielęgnowanie wyjątkowej tradycji, udziału w akcji charytatywnej „Szlachetna paczka”. Każda klasa, jak i grono pedagogiczne na czele z panem dyrektorem, zawsze staje na wysokości zadania, żeby poprawić potrzebującej rodzinie zarówno komfort Świąt, jak i codziennego życia.

W grudniu tradycyjnie odbywają się wigilie klasowe. Ten wyjątkowy czas pozwala wszystkim uczniom i nauczycielom odpocząć od codziennego życia i spędzić wyjątkowe chwile w świątecznej atmosferze pośród szkolnej rodziny.

Fot. 6. Uczennice LOB, które uczestniczyły w nagraniu utworów świątecznych – 2018 r.

Fot. 7. Atmosfera świąteczna w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale (2018 r.).

Drugi semestr każdego roku nauki jest intensywny dla każdego ucznia LOB. Maturzyści wraz z nauczycielami pracują, aby wynik egzaminu dojrzałości był jak najlepszy. Dyrekcja, nauczyciele i uczniowie wraz z nadejściem drugiej połowy roku szkolnego organizują autopromocje wewnątrzszkolne jak i wyjazdy do różnych placówek mające na celu pokazać Liceum „od środka” przyszłym uczniom.

Fot. 8-9. Dzień otwarty w LOB 25 kwietnia 2018 r.

Fot. 10-11. Dzień Otwarty w Liceum 4 kwietnia 2019 r.

Uczniowie wspólnie obchodzą Dzień chłopaka, Dzień Kobiet, mikołajki, walentynki. Najczęściej odbywa się to poprzez klasowe wyjście do kina, teatru, na kręgle, do Fly Parku.

Wzruszającym momentem dla każdego rocznika maturalnego jest uroczyste zakończenie nauki w szkole średniej. Absolwenci dziękują nauczycielom i sobie nawzajem za te wszystkie wyjątkowe lata spędzone w murach naszego Liceum, natomiast młodsze roczniki mają możliwość zaprezentować swoje humorystyczne przedstawienia maturzystom oraz wszystkim zaproszonym gościom.

Każdy rok w Liceum w Boguchwale jest bogaty w różne ciekawe wydarzenia. Zaczynając od akcji charytatywnych po odwiedzinę nietuzinkowych postaci, kończąc na wspólnych wyjazdach klasowych. Jedno jest pewne - w LOB nie będziesz się nudził, a szkoła nie będzie kojarzyć Ci się tylko z nauką!

1.4. Absolwenci 2018, 2019, 2020

Absolwenci 2018

W roku szkolnym 2017/2018 w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale było 35 maturzystów. Do oddziału tradycyjnego należało 19 uczniów. Ich wychowawcą była Beata Sołczyk, a w ostatnim semestrze Barbara Smała. Natomiast klasą dwujęzyczną, liczącą 16 osób opiekowały się po kolei Magdalena Brzezowska i Alicja Nerc. Wśród tej grupy wesołych i pozytywnie nastawionych do życia uczniów byli przedstawiciele Boguchwały, Babicy, Czudca, Domaradza, Mogielnicy, Konieczkowej, Lutoryża, Połomi, Rzeszowa, Wyźnego. Wśród nich znajdowali się perfekcyjni tancerze, aktorzy, sportowcy, wybitni matematycy, językowcy, a także pasjonaci kina i dobrej muzyki.

Lista absolwentów - oddział tradycyjny:

1. Michał Bator
2. Justyna Bliźniak
3. Wojciech Błażej
4. Adrian Bober
5. Karolina Deręgowska
6. Kamil Domański
7. Magdalena Jacek
8. Dominika Kobryn
9. Mateusz Kozimor
10. Klaudia Kułak
11. Klaudia Kuś
12. Anna Łagodzińska
13. Paulina Materna
14. Joanna Matuszewska
15. Natalia Miąsik
16. Gabriela Mularz
17. Daria Szczepan
18. Monika Świetlik
19. Bartosz Trela

Lista absolwentów - oddział dwujęzyczny:

1. Ewa Białek
2. Dawid Brożek
3. Eryk Długosz
4. Karolina Jachymek
5. Laura Janowska
6. Brygida Kliś
7. Paulina Lechwar
8. Jakub Lenartowicz
9. Jakub Magnowski
10. Rafał Pierścieniak
11. Anna Rzepka
12. Kaja Szura
13. Waldemar Świder
14. Paweł Zdunek
15. Agnieszka Ziobro
16. Dobromiła Życzyńska

Fot. 1-2. Uczniowie klas 3a i 3b wraz z Dyrekcją i nauczycielami podczas studniówki - 27 stycznia 2018 r.

Byli to uczniowie pełni zaangażowania w zdobywanie wiedzy i szeroko pojęty rozwój. Zawsze uśmiechnięci i aktywnie nastawieni do przewyżniania trudności wprowadzali w życie szkoły pozytywną energię. Dzielili się ze społecznością szkolną swoimi pasjami, co przyczyniało się także do większego rozwoju ich umiejętności personalnych.

W klasie 3A wzorową postawą uczniowską wykazały się Klaudia Kuś, Paulina Materna i Joanna Matuszewska. Dobry nastrój w klasie wprowadzały zawsze Karolina Deręgowska, Klaudia Kułak i Gabriela Mularz. Natomiast Adrian Bober i Mateusz Kozimor zawsze potrafili znaleźć pozytywne aspekty w trudnych sprawach.

W klasie 3B na wyróżnienie zasługuje Brygida Kliś, która, będąc przewodniczącą Samorządu Uczniowskiego, podjęła się wielu inicjatyw i zapamiętana zostanie jako wybitna aktywistka. Eryk Długosz był redaktorem LOB-stera i zasłynął także z pisania opowiadań w j. angielskim. Umiejętnościami artystycznymi w tej klasie wykazywali się Laura Janowska, Jakub Lenartowicz i Dobromiła Życzyńska.

O każdym z uczniów tych klas można napisać oddzielną historię, ponieważ każdy z nich w indywidualny sposób zapisał się na kartach dziejów Liceum.

Fot. 3-8. Bal Studniówkowy i Pólmetek – 2018 r.

Fot. 9-14. Zakończenie roku szkolnego – pożegnanie absolwentów – 2018 r.

Absolwenci 2019

W roku szkolnym 2018/2019 Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale ukończyło 46 uczniów. Do oddziału tradycyjnego uczęszczało 20 osób. W trakcie trzech lat nauki klasa tradycyjna miała trzech wychowawców. Byli to kolejno: pani Aleksandra Bernatowska-Hadała, pani Zofia Matusiewicz oraz pan Bogdan Maciesowicz. Oddział dwujęzyczny liczył 26 uczniów. Wychowawcą klasy dwujęzycznej była pani Natalia Terlikowska oraz pani Monika Bober.

Lista absolwentów - oddział tradycyjny:

1. Gabriela Bosek
2. Marta Czarnik
3. Natalia Dryja
4. Jolanta Ficek
5. Natalia Kawa
6. Dariusz Koczela
7. Michał Krok
8. Kacper Mosoń
9. Karolina Musiałek
10. Izabela Pięciak
11. Wiktoria Pustelak
12. Anna Wiktor
13. Anna Wojewoda
14. Anna Zdunek
15. Weronika Skalska
16. Franciszek Bator
17. Adrian Ślęzak
18. Sebastian Bryś
19. Zuzanna Trąd
20. Kacper Matyasik

Lista absolwentów - oddział dwujęzyczny:

1. Jakub Arciszewski
2. Kinga Balicka
3. Michał Deręgowski
4. Julia Filip
5. Izabela Gajewska
6. Ernest Gawor
7. Klaudia Gralewska
8. Marcin Grygo

9. Anna Kabala
10. Aleksandra Kościelna
11. Jakub Kozak
12. Jakub Leśniak
13. Alicja Lewicka
14. Urszula Makuchowska
15. Nella Starsky
16. Izabela Szewczyk
17. Kinga Ślusarczyk
18. Maciej Trela
19. Magdalena Trzyna
20. Michał Trzyna
21. Kamila Włodyka
22. Aleksandra Wolska
23. Weronika Worek
24. Dawid Ziobro
25. Katarzyna Złotek
26. Nikita Fitał

Znaczna część uczniów pochodziła z terenu gminy Boguchwała (Boguchwała, Niechobrz, Mogielnica). Liczna była również grupa osób dojeżdżających z Rzeszowa oraz z okolicznych gmin (Strzyżów, Czudec, Niebylec). W klasie dwujęzycznej znalazła się też uczennica pochodząca ze Stanów Zjednoczonych, która swoją edukację w Polsce rozpoczęła od Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Obecność Nelli Starsky dała wszystkim uczniom cenną możliwość doskonalenia swoich umiejętności językowych oraz sprawiła, że klasa na co dzień posługiwała się dwoma językami, nie tylko na zajęciach lekcyjnych. Wyjątkową osobą w klasie była Urszula Makuchowska, która m. in. inspirowała rówieśników do przygotowania wydarzeń artystycznych. Działała także prężnie na rzecz promocji postaw zrozumienia dla wielorako rozumianej inności i indywidualizmu oraz tolerancji.

Fot. 15-16. Obóz integracyjny w Janowie Lubelskim, 26-28 sierpnia 2016 r.

Fot. 17-18. Wycieczka do Janowa Lubelskiego, 4-5 maja 2017 r.

Fot. 19-21. Wycieczka do Przemyśla i Bolestraszczyk, 28 maja 2018 r.

Fot. 22. Klasa 3a podczas studniówki, 26 stycznia 2019 r.

Fot. 23. Klasa 3b podczas studniówki, 26 stycznia 2019 r.

Fot. 24-26 Studniówka, 26 stycznia 2019 r.

Fot. 27-31. Zakończenie roku szkolnego - pożegnanie absolwentów 2019 r.

Absolwenci 2020

W roku szkolnym 2019/2020 Liceum ukończyło 49 uczniów. Oddziałem tradycyjnym, liczącym 22 osoby opiekował się sumiennie przez trzy lata dr Artur Wiktor. Natomiast pieczę nad oddziałem dwujęzycznym, w większości składającym się z absolwentów Gimnazjum Dwujęzycznego w Boguchwale, sprawował Paweł Grabias.

Lista absolwentów - oddział tradycyjny:

1. Justyna Błazej
2. Martyna Bosek
3. Radosław Czekaj
4. Michał Duliński
5. Adrian Karnas
6. Dominika Kluska
7. Małgorzata Kot
8. Mikołaj Krok
9. Paulina Krzysztoń
10. Klaudia Kubas
11. Wojciech Kudasik
12. Anna Liskowicz
13. Zuzanna Marciniak
14. Abigail Pasternak
15. Konrad Piątek
16. Martyna Rykała
17. Aleksandra Strzępek
18. Natalia Szczepanik
19. Aleksandra Szurlej
20. Dominik Weber
21. Kinga Woźniak
22. Aleksandra Wójcik

Lista absolwentów - oddział dwujęzyczny:

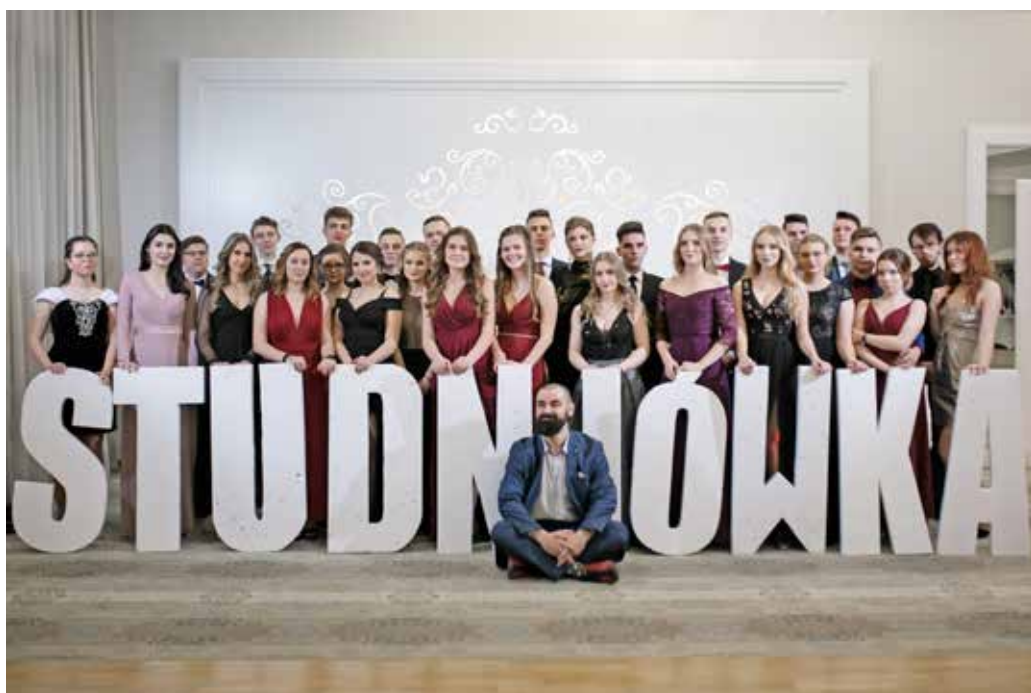
1. Wiktoria Bednarska
2. Monika Bieda
3. Jakub Błazej
4. Kacper Borkowski
5. Kamil Cieśla
6. Filip Chmura
7. Mateusz Dykiel

8. Wiktoria Grabowska
9. Mikołaj Król
10. Damian Krupski
11. Magdalena Kuśnierz
12. Klaudia Kwolek
13. Paweł Lewicki
14. Michał Machowski
15. Dominik Maciołek
16. Gabriela Mackiewicz
17. Faustyna Małek
18. Karolina Olech
19. Aleksandra Oślizło
20. Aleksandra Purpura
21. Kinga Sarna
22. Karol Siutaj
23. Paweł Woźnicki
24. Anna Zielińska
25. Natalia Rachwalska
26. Magdalena Raś
27. Nicole Świdorski

Klasy te były niezwykle zaangażowane w życie szkoły. Uczniowie udzielali się aktywnie w kołach zainteresowań. Byli wybitnymi specjalistami w swoich dziedzinach, szczególnie wnikliwie poznawali wiedzę ze swoich przedmiotów rozszerzonych. Na wyróżnienie zasługuje Machowski Michał, który osiągnął wiele sukcesów w konkursach i olimpiadach matematycznych. Paulina Krzysztoń, Martyna Rykała pięknie rozwijały swoje umiejętności w redakcji LOB-ster. Natalia Rachwalska uświetniła wiele uroczystości swoim talentem artystycznym. Klaudia Kwolek i Aleksandra Purpura wykazały się zdolnościami organizacyjnymi. Największą znajomością lektur wykazali się: Wiktoria Bednarska, Wiktoria Grabowska i Mikołaj Król. Zaś przedmioty ściśle były ulubionymi zajęciami Pawła Lewickiego i Karola Siutaja. Natomiast Świdorski Nicole sumiennie poznawała tajniki j. polskiego, gdyż we wcześniejszej edukacji posługiwała się głównie j. angielskim.

Fot. 32. Klasa 3a na balu studniówkowym 2020 r.

Fot. 33. Klasa 3b na balu studniówkowym 2020 r.

Fot. 34-37. Studniówka i Półmetek klas drugich, 26 stycznia 2020 r.

1.5. Struktura szkoły

Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale, powstało w 2010 roku. Funkcję dyrektora od początku istnienia szkoły, pełnił Zbigniew Kalandyk – doświadczony pedagog i działacz samorządowy, sprawujący od wielu lat różne funkcje kierownicze w systemie szkolnym. Bogaty dorobek pedagogiczny wraz z naturalnymi predyspozycjami oraz wielka pasja działania pozwoliły mu na stworzenie w zaledwie kilka lat oryginalnej, działającej zgodnie z najnowszymi standardami szkoły średniej, która zajmuje liczące się miejsce wśród najlepszych liceów Podkarpacia. Pan dyrektor Z. Kalandyk pełnił funkcję do roku 2017. W roku 2017 (z dniem 1 września) dyrektorem LOB został dr Michał Figura – pracujący w Liceum od 2010 r. jako nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie. Jego znajomość szkoły i środowiska lokalnego oraz wyzwań, jakie stoją przed placówkami oświatowymi współcześnie, pozwala mu z powodzeniem pełnić rolę dyrektora i gromadzić wokół siebie grono młodych, ambitnych i doświadczonych nauczycieli oraz kontynuować niejako dzieło zapoczątkowane przez poprzednika. Pan Zbigniew Kalandyk nadal współpracuje z Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale. Pełniąc funkcję prezesa Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale, ma stały z nim kontakt, zarówno z dyrekcją, gronem pedagogicznym, jak i z młodzieżą.

Grono Pedagogiczne Liceum w roku szkolnym 2019/2020, obejmowało 35 nauczycieli o kwalifikacjach i predyspozycjach niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania rozwijającej się szkoły. Zespół ten ulega stałym zmianom i doskonaleniu zarówno poprzez dokonywanie niezbędnych korekt personalnych, jak i poprzez stałe podnoszenie indywidualnych kwalifikacji (studia doktoranckie, studia podyplomowe, udział w kursach i szkoleniach krajowych i zagranicznych, realizacja projektów, nawiązywanie współpracy z innymi szkołami, w tym za granicą). Wszystko dla zapewnienia młodzieży optymalnych warunków rozwoju. Oddany, pełen pasji w swej pracy pedagog, to nieodzowny czynnik sprawczy do przekazywania młodzieży wiedzy i kształtowania właściwej hierarchii zasad i postaw społecznych.

Istotną rolę w strukturze szkoły zajmuje Rada Rodziców, której w roku szkolnym 2019/2020 pierwotnie przewodniczyła Pani Anna Sitek, a po jej rezygnacji, Pan Robert Szalkiewicz. W skład Rady wchodzi rodzice wybrani w poszczególnych klasach podczas demokratycznych wyborów. Rada Rodziców jest bardzo ważnym, społecznym organem szkoły. Jej opinie i sugestie są brane pod uwagę w ważnych dla funkcjonowania szkoły kwestiach. Potrzeby uczniów i rodziców oraz ich oczekiwania w stosunku do szkoły, rozpoznawane w drodze indywidualnych rozmów i za pośrednictwem systemu ankiet ewaluacyjnych, są inspiracją dla Dyrekcji i Rady Pedagogicznej w wytyczaniu nowych kierunków rozwoju. Dane pozyskiwane od zaangażowanych rodziców służą stałemu podnoszeniu atrakcyjności oferty edukacyjnej Liceum. Wielką zasługą rodziców jest wspieranie młodzieży i promocja jej sukcesów na różnych płaszczyznach. To Rada Rodziców sponsoruje zakup nagród przyznawanych na

koniec roku osobom uzyskującym najlepsze wyniki w nauce. Rodzice podejmują również, rokrocznie z własnej inicjatywy, szereg przedsięwzięć związanych z życiem szkoły m.in.: współorganizacja spotkań opłatkowych, półmetka klas drugich, balu studniówkowego i wycieczek szkolnych. Części tych przedsięwzięć nie udało się zorganizować w takim kształcie bez zaangażowania Rady Rodziców oraz trójek klasowych. Osoby skupione wokół Liceum, zwłaszcza rodziny uczniów, odgrywają ogromną rolę w kreowaniu wizerunku Szkoły w swoim środowisku lokalnym. Dumą napawa fakt, że ten krąg z roku na rok powiększa się wraz z napływem do LOB młodzieży z coraz to nowych, dalej oddalonych od Boguchwały miejscowości.

Funkcję sekretarza Liceum od lat pełni Pani Magdalena Orzechowska, (od września 2019 r. zastępuje ją Pani Beata Porczak). Natomiast obsługę administracyjno-księgową Liceum realizują panie księgowe i kadrowa, wykonujące swoje obowiązki w Urzędzie Miejskim w Boguchwale.

Cała społeczność uczniowska w roku szkolnym 2019/2020 składała się z ośmiu oddziałów (czterech tradycyjnych i czterech dwujęzycznych), na czele których stały samorzady klasowe. Wychowawstwo klasy Ia sprawował mgr Bogdan Maciesowicz, natomiast w oddziale dwujęzycznym, tj. w klasie Ib mgr Mariusz Irzyk, w klasie Ic dr Beata Solczyk, a w klasie Id mgr Natalia Terlikowska. Wychowawstwo w klasie IIa i IIb dyrektor powierzył mgr Monice Towarnickiej. Opiekę nad klasą IIIa sprawował dr Artur Wiktor, a nad IIIb – mgr Paweł Grabias.

Rada Samorządu Uczniowskiego w roku szkolnym 2017/2018 składała się z czterech osób: z przewodniczącej SU – Urszuli Makuchowskiej, uczennicy klasy II dwujęzycznej, zastępcy przewodniczącego w osobie Kamili Włodyki, sekretarza – Katarzyny Złotek, a także skarbnika – Martyny Bosek. W roku szkolnym 2018/2019 na czele Samorządu Uczniowskiego, decyzją młodzieży LOB-u, wyrażoną w demokratycznych wyborach, stała Klaudia Kwolek. Natomiast na czele Rady Samorządu Uczniowskiego, w roku szkolnym 2019/2020 znalazł się Bartłomiej Leśniak, uczeń klasy 2b. Funkcję zastępcy przewodniczącego sprawował Kamil Sitek z klasy 1b, który w wyborach zajął drugą pozycję. Opiekunami Samorządu Uczniowskiego w roku szkolnym 2019/2020 byli Pani dr Beata Solczyk – nauczyciel j. polskiego i Pan dr Artur Wiktor – nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie.

W ciągu całego roku szkolnego samorząd kilkakrotnie podejmował się organizacji akcji prospołecznych, dyskotek i innych imprez szkolnych, wysunął także pomysł gazetki szkolnej w wersji elektronicznej „LOBster”. Stałymi wydarzeniami dla młodzieży, w jakie włączał się aktywnie samorząd, były: szkolne spotkanie wigilijne, półmetek klas drugich oraz studniówka dla klas trzecich Liceum. Ponadto przez cały rok szkolny Samorząd Uczniowski aktywnie uczestniczył w spotkaniach z gronem pedagogicznym, zespołem wychowawczym i dyrektorem LOB, podczas których przedstawiciele SU przedstawiali swoje pomysły, wysłuchiwali rad, a także zabierali głos w sprawach potrzeb i oczekiwań młodzieży. Nie zabrakło Samorządu Uczniowskiego także w czasie uroczystości patriotycznych organizowanych w Boguchwale. Jego aktywność w tym zakresie to nie tylko żywa lekcja historii, ale także przejaw troski o podtrzymywanie pamięci o tych, którzy oddali życie za naszą Ojczyznę.

1.6. Kadra pedagogiczna

Rok szkolny 2019/2020 zwińczył dziesięć lat istnienia Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Już ósmy rocznik absolwentów ukończył swoją edukację w murach Pałacu. W tym roku szkolnym szczególną uwagę przykuwa nabór uczniów do klas pierwszych, który obejmował tzw. podwójny rocznik, składający się z uczniów ostatniej klasy wygaszonych gimnazjów i absolwentów szkół podstawowych. W wyniku rekrutacji utworzone zostały aż cztery oddziały klas pierwszych.

Wprowadzenie we wrześniu 2013 roku nowej oferty edukacyjnej, jaką było nauczanie w języku angielskim w oddziałach dwujęzycznych, cieszy się ciągłym zainteresowaniem ze strony uczniów. Świadczy o tym liczba kandydatów ubiegających się rokrocznie o przyjęcie do oddziałów dwujęzycznych. Rekordowy nabór do klas pierwszych w ostatnim roku szkolnym zwińczony został utworzeniem dwóch oddziałów dwujęzycznych. Zarówno tak owocni liczebnie pierwszoklasiści, jak i specyfika nauczania dwujęzycznego, gdzie uczniowie uczą się wybranych przedmiotów jednocześnie w języku ojczystym i języku angielskim, wymaga od Dyrektora Liceum nieustannego powiększania kadry pedagogicznej (także o nauczycieli posiadających uprawnienia do nauczania w dwóch językach). Natomiast nauczyciele przedmiotów, którzy już wcześniej pracowali w Liceum zachęceni są do zdobywania nowych kwalifikacji i certyfikatów poświadczających umiejętności językowe. Doskonałą ku temu okazją jest uczestnictwo w międzynarodowych kursach metodycznych realizowanych w ramach projektów unijnych Erasmus+. W ten sposób nieustannie rozwijane są kompetencje zawodowe nauczycieli Liceum w Boguchwale.

Wychodząc naprzeciw wymaganiom nowoczesnej edukacji, obserwuje się nieustanne zmagania Dyrektora związane z zaangażowaniem do pracy nauczycieli z pasją, odpowiednim wykształceniem i posiadających ciekawy dorobek zawodowy. Chcąc zapewnić uczniom najwyższy standard kształcenia w Liceum, Dyrekcja zwiększa grono pedagogiczne o nowe osoby, wprowadzając tym samym różnorodność, a także gwarantując możliwość ciągłego doskonalenia oferty edukacyjnej szkoły poprzez wprowadzanie nowych przedmiotów, fakultetów i zajęć pozalekcyjnych.

Nauczyciele uczący w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale w latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020.

Kadra Zarządzająca:

Dyrektor Liceum – dr Michał Figura, nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie

Sekretarz Liceum – mgr Magdalena Orzechowska

Sekretarz Liceum – mgr Beata Porczak (w zastępstwie za Magdalenę Orzechowską)

Grono pedagogiczne:

mgr Barbara Binduga – nauczyciel języka polskiego (od 1.09.2019 r.)

mgr Barbara Smała – nauczyciel języka polskiego (12.02.2018-31.08.2019 r.)

dr Beata Sołczyk – nauczyciel języka polskiego

mgr Marek Styś – nauczyciel języka polskiego

dr Ewa Wielgosz – nauczyciel języka polskiego (do 31.08.2019 r.)

mgr Bożena Wolano – nauczyciel języka polskiego (od 1.09.2019 r.)

mgr Katarzyna Bober – nauczyciel języka angielskiego (06.10.2017-31.01.2018 r.)

mgr Magdalena Bobowska – nauczyciel języka angielskiego (do 24.02.2019 r.)

mgr Łukasz Bryk – nauczyciel języka angielskiego (01.09.2018-21.12.2018;
02.01.2019-24.01.2019; 25.02.2019-21.06.2019; od 01.09.2019 r.)

mgr Elżbieta Buczyńska – nauczyciel języka angielskiego (05.01.2018-31.01.2018 r.)

mgr Marta Fijałkowska – nauczyciel języka angielskiego

mgr Paweł Grabias – nauczyciel języka angielskiego

mgr Karolina Mac-Dolek – nauczyciel języka angielskiego (01.09.2017-30.09.2017 r.)

mgr Hashem Sk. Abul – nauczyciel języka angielskiego i informatyki (do 31.08.2019 r.)

mgr Monika Towarnicka – nauczyciel języka angielskiego

mgr Agnieszka Czarnik – nauczyciel języka niemieckiego i wiedzy o kulturze

mgr Omar Cárdenas – nauczyciel języka hiszpańskiego

mgr Agnieszka Mynart – nauczyciel języka francuskiego (od 01.09.2019 r.)

mgr Kamila Beres – nauczyciel języka rosyjskiego (od 01.09.2017 r.)

mgr Jagoda Dmytrenko – nauczyciel języka rosyjskiego (od 02.03. 2019 r.)

dr Michał Figura – nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie

mgr Mariusz Irzyk – nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie (od 1.09.2019 r.-
31.08.2020 r.)

dr Artur Wiktor – nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie

mgr inż. Danuta Nowak – nauczyciel chemii

mgr Bogdan Maciesowicz – nauczyciel fizyki

mgr Aleksandra Bernatowska-Hadała – nauczyciel biologii i przyrody

dr Agnieszka Cencora – nauczyciel biologii (od 1.09.2018 r. do 26.06.2020 r.)

mgr Małgorzata Błaż-Lewczuk – nauczyciel geografii (09.01.2019-21.06.2019 r.)

dr Małgorzata Buczek-Kowalik – nauczyciel geografii (od 11.01.2019 r.)

dr Hubert Maj – nauczyciel geografii i podstaw przedsiębiorczości (do 27.12.2018 r.)

dr Teresa Mitura – nauczyciel geografii (od 1.09.2019 r.)

dr Agnieszka Majka – nauczyciel podstaw przedsiębiorczości (od 16.09.2019 r.)

mgr Monika Kasza – nauczyciel matematyki (05.12.2017-23.07.2018; 01.09.2018-
21.06.2019; 01.09.2019 r.)

mgr Joanna Kozioł – nauczyciel matematyki (od 01.09.2019 r. do 26.06.2020 r.)

mgr Zofia Machnicka – nauczyciel matematyki (od 01.09.2017 r.)

dr Zofia Matusiewicz – nauczyciel matematyki i informatyki (01.09.2016-31.08.2018 r.)
mgr Urszula Pastwa – nauczyciel matematyki (do 31.08.2019 r.)
mgr Natalia Terlikowska – nauczyciel matematyki
dr Paweł Delimata – nauczyciel informatyki (od 1.09.2019 r.)
mgr Alicja Dereń – nauczyciel informatyki (01.03.2013-26.07.2013; 03.11.2017-22.06.2018; 01.09.2018-31.08.2019 r.)
mgr Maja Andrzejewska – nauczyciel muzyki (od 1.09.2019 r.)
mgr Kacper Gajdek – nauczyciel wychowania fizycznego (od 1.09.2019 r.)
mgr Krystian Herba – nauczyciel wychowania fizycznego (do 31.08.2020 r.)
mgr Grzegorz Kowal – nauczyciel wychowania fizycznego (do 21.06.2019 r.)
mgr Alicja Nerc – nauczyciel wychowania fizycznego
mgr Łukasz Dudek – nauczyciel/trener/instruktor tańca towarzyskiego
dr Włodzimierz Zięba – nauczyciel filozofii i etyki (od 01.09.2016 r.)
mgr Jacek Gliński – religia (23.09.2019-05.03.2020 +)
ks. dr Mariusz Godek – nauczyciel religii (do 31.08.2018 r.)
ks. mgr Krzysztof Kołodziejczyk – nauczyciel religii (od 01.09.2018 r.)
mgr Magdalena Łuszczki – psycholog
mgr Katarzyna Bereś – nauczyciel rewalidator (od 02.01.2020 r.)
mgr Barbara Cyran-Grzebyk – nauczyciel rewalidator – rehabilitacja (01.11.2017-22.06.2018; 26.09.2018-30.04.2019 r.)
mgr Ewa Czepiel – nauczyciel rewalidator (od 02.01.2020 r.)
mgr Anna Jurzysta – nauczyciel rewalidator – rehabilitacja (od 01.09.2019 r.)

Nauczyciele realizujący nauczanie dwujęzyczne:

mgr Aleksandra Bernatowska-Hadała – nauczyciel biologii i przyrody
dr Agnieszka Cencora – nauczyciel biologii (od 1.09.2018 r.)
dr Małgorzata Buczek-Kowalik – nauczyciel geografii (od 11.01.2019 r.)
dr Hubert Maj – nauczyciel geografii i podstaw przedsiębiorczości (do 27.12.2018 r.)
dr Paweł Delimata – nauczyciel informatyki (od 01.09.2019 r.)
mgr Hashem Sk. Abul – nauczyciel informatyki (do 31.08.2019 r.)
mgr Zofia Machnicka – nauczyciel matematyki (od 01.09.2017 r.)
mgr Urszula Pastwa – nauczyciel matematyki (do 31.08.2019 r.)
mgr Natalia Terlikowska – nauczyciel matematyki

Pracownicy niepedagogiczni:

Kazimiera Chmiel (01.07-20.09.2019)
Roman Jurzysta (od 01.06.2019 r.)
Anna Lenartowicz
Lucyna Wrzosek
Artur Zawora (do 31.05.2019 r.)

Fot. 1. Dyrektor Zbigniew Kalandyk, Dyrektor Michał Figura, kadra pedagogiczna, panie prowadzące księgowość i pracownicy niepedagogiczni podczas świętowania Dnia Edukacji Narodowej w roku szkolnym 2017/2018.

Fot. 2. Kadra nauczycielska podczas studniówki – 2018 r.

1.7. Rada Rodziców

Przy Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale od początku prowadzenia edukacji działa Rada Rodziców, która reprezentuje ogół rodziców i prawnych opiekunów uczniów.

W skład Rady Rodziców wchodzi po jednym przedstawicielu Rad oddziałowych wybranych w tajnym głosowaniu przez rodziców uczniów danego oddziału. Wybory są przeprowadzane na pierwszym wspólnym dla wszystkich oddziałów zebraniu rodziców w danym roku szkolnym. Rada Rodziców ma swój regulamin, w którym określa wewnętrzną strukturę i tryb pracy Rady oraz szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do Rad oddziałowych i Rady Rodziców.

W ramach działań Rady Rodziców należy wymienić takie czynności jak:

- uchwalanie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną programu wychowawczo-profilaktycznego Liceum;
- opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia i wychowania w Liceum;
- opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez Dyrektora Liceum;
- udział w komisji konkursowej wybierającej kandydata na stanowisko Dyrektora Liceum;
- gromadzenie funduszy z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł przeznaczane na działalność statutową Rady Rodziców;
- występowanie do Dyrektora Liceum i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę i organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach dotyczących Liceum.

Ostatnie działania Rady Rodziców to współudział w organizacji uroczystego zakończenia roku szkolnego zarówno klas maturalnych jak i dla uczniów, którzy będą kontynuować naukę w Liceum. Ze składek pozyskanych na Radę Rodziców, współfinansuje się zakup nagród książkowych na zakończenie roku szkolnego dla najlepszych uczniów.

W zależności od posiadanych środków Rada Rodziców dofinansowuje wycieczki szkolne oraz komersy i studniówki organizowane dla uczniów Liceum. Po zakończeniu roku szkolnego Rada Rodziców przygotowuje podsumowanie wszystkich działań i sposobu wydatkowania środków pochodzących z wpłat rodziców. Następnie na pierwszym spotkaniu wrześniowym przedstawia szczegółowy harmonogram działań Rady.

1.8. Samorząd Uczniowski

Samorząd Uczniowski działający w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale tworzą wszyscy uczniowie, którzy na drodze demokratycznych wyborów oddają głos na swoich przedstawicieli, wierząc, że będą oni dobrze ich reprezentować oraz ciekawie organizować życie całej społeczności uczniowskiej. Rada Samorządu, jako organ wyłaniany w wyborach powszechnych spośród kandydatów z klas pierwszych i drugich w swoich najważniejszych celach działania wymienia:

- współdziałanie z innymi organami szkoły m.in. Dyrekcją, Radą Pedagogiczną czy Radą Rodziców;
- pobudzanie i organizowanie różnych form aktywności uczniów w porozumieniu z innymi organami szkoły;
- wszechstronne działania na rzecz klimatu sprzyjającego rzetelnej nauce, przyjaznej atmosferze w szkole, okazywaniu sobie wzajemnego szacunku i tolerancji;
- promowanie idei samorządności, partnerstwa, gospodarności oraz demokratycznych norm współżycia społecznego, w tym także brania współodpowiedzialności za funkcjonowanie szkoły.

Biorąc pod uwagę wspomniane powyżej cele, zmieniające się w kolejnych latach (od 2016 do 2020 roku), Rady Samorządu Uczniowskiego LOB starały się wcielić je w życie, podejmując różnorodne zadania. Skupiały się one przede wszystkim na:

- dbaniu w całokształcie swojej działalności o dobre imię i honor szkoły, kultywując i wzbogacając te treści;
- rozwijaniu zainteresowań naukowych, kulturalnych, sportowych uczniów oraz organizowaniu z myślą o nich, godziwej rozrywki i wypoczynku;
- zapobieganiu konfliktom, mediowaniu w sporach pomiędzy uczniami a nauczycielami;
- organizowaniu akcji charytatywnych oraz innych inicjatyw w wyniku, których przedstawiciele samorządu mogli pomagać oraz uzyskiwać środki na cele statutowe;
- dysponowaniu pozyskanymi funduszami w porozumieniu z opiekunami samorządu;
- włączaniu się w bieżącą działalność szkoły współuczestnicząc w wydawaniu gazety szkolnej oraz prowadząc tablicę ścienną z bieżącymi informacjami.

Fot. 1-3. Wybory do samorządu uczniowskiego – 2019 r.

Z perspektywy kilku ostatnich lat w historii LOB, szczególną aktywnością na polu samorządności uczniowskiej wyróżniła się jej Rada z 2016/2017 roku. Ówczesnym jej członkom, z Brygidą Kliś, jako przewodniczącą na czele, udało się zorganizować i przeprowadzić na terenie szkoły kilka oryginalnych i spektakularnych działań. Wymienić tu można:

- spotkanie z parą warszawskich aktorów: Kamilą Ścibiorek i Markiem Siudymem;
- zgromadzenie w ramach akcji „Szlachetna Paczka” środków na zakup łódki dla potrzebującej osoby;
- współudział w wydaniu dwóch numerów gazetki szkolnej „LOB-Ster” w tym jednego wydania w kolorze.

Innymi znaczącymi przedsięwzięciami w tamtym czasie było podjęcie się trudu prowadzenia audycji z cyklu LOB TV, zorganizowania na parterze szkolnym kącika „samoobsługi żywnościowej ucznia LOB” wraz z zakupem na jego wyposażenie kuchenki mikrofalowej. Wtedy też w porozumieniu z restauracją PODR – członkowie samorządu rozprowadzali wśród uczniów i nauczycieli świeże kanapki. Samorząd uczniowski doczekał się równoległe własnej pieczęci, co było zasługą ówczesnego dyrektora szkoły Zbigniewa Kalandyka.

W roku szkolnym 2017/2018 regularnie ukazywały się kolejne wydania (gazetowe) LOB-Stera. Osiągały duże nakłady, a numery sięgnęły liczby VIII. Samorząd

uczniowski pod przewodnictwem Urszuli Makuchowskiej zaangażował się szczególnie w zbiórkę funduszy na zakup bluz z logo szkoły, organizację dyskotek tematycznych a także Dnia Przeciwko Homofobii. Tradycyjnie członkowie samorządu odpowiadali za uroczyste pożegnanie, w kwietniu 2018 roku, kolejnych już absolwentów szkoły oraz przeprowadzili II Edycję wyboru Nauczyciela Roku LOB. Ta ostatnia inicjatywa „samorządowców” rozgrywała się w kategoriach: Mistrz Pedagogiki, Mistrz Relacji Nauczyciel-Uczeń i Mistrz Zaangażowania Pozadydaktycznego.

Fot. 4. Uczennice LOB promujące kubki z logo szkoły.

Nowy skład samorządu uczniowskiego, wybrany jesienią 2018 roku, na początku swojej kadencji zreformował sposób funkcjonowania tzw. immunitetu uczniowskiego. Ze zrozumiałych względów budziło to duże emocje wśród podopiecznych LOB. Wprowadzone zmiany zostały przyjęte i bez kontrowersji obowiązują do dzisiaj. Z innych ważniejszych dokonań przewodniczącej Klaudii Kwolek i jej „ekipy” samorządowej wypadałoby wymienić: Noc Filmową z horrorami jako tematem przewodnim, dochodową zabawę andrzejkową, w ramach której sprzedawano babeczki i pierniczki. Uzyskane wtedy pieniądze zasilily kasę „samorządową”. Fundusze przydały się w zorganizowaniu pożegnania kolejnego rocznika maturzystów. Po raz trzeci członkowie Rady samorządu wraz z całą społecznością szkolną włączyli się w ogólnopolską akcję charytatywną „Szlachetna paczka”.

Nic tak nie wspomaga procesu wychowawczego jak pierwsze próby podejmowania decyzji w imieniu całej wspólnoty. Żadna teoria choćby najbardziej mądra i szlachetna nie zastąpi codziennej praktyki życia szkolnego, w którym samorządność uczniowska ma swój znaczący udział.

Marta Fijałkowska

*2. Świat się zmienia,
a my razem z nim!*

2.1. Zagraniczne szkolenia Kadry Pedagogicznej

Od kilku lat zimowe jak i wakacyjne przerwy od zajęć dydaktyczno-wychowawczych to dla nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale okazja na uczestnictwo w szkoleniach, doskonalenie własnego warsztatu pracy, poznanie nowych metod nauczania oraz szeroko pojęty rozwój.

W roku szkolnym 2017/2018 realizowany był także projekt Unijny z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER), który pokrywa 100% kosztów uczestnictwa kadry szkolnej w szkoleniach zagranicznych. Tytuł Projektu – „W drodze ku maturze międzynarodowej” odzwierciedla jego cel. Część nauczycieli uczestniczyło w intensywnych kursach języka angielskiego, część – w kursach metodycznych, a dwie nauczycielki obserwowały lekcje w szkole międzynarodowej. W szkoleniach wakacyjnych (2017 r.) wzięło udział piętnaścioro pedagogów.

Większość szkoleń trwała 2 tygodnie, lecz byli też tacy, którzy wyjeżdżali na 4 tygodnie. Kilkoro nauczycieli odbyło po 2 szkolenia w różnych krajach. Zorganizowano wyjazdy do 3 ośrodków: Malta, Londyn i Bournemouth (Anglia). Szerokie spektrum tematyki szkoleń pozwoliło na wybranie dla każdego odpowiedniej formy doksztalcania się. Były to zarówno intensywne kursy języka angielskiego, jak również szkolenia metodyczne z zakresu: nauczania języka angielskiego, nauczania dwujęzycznego czy też wykorzystywania nowoczesnych technologii w dydaktyce. Dwóch nauczycieli uczestniczyło w hospitaacjach lekcji swoich przedmiotów prowadzonych w brytyjskiej szkole. Poza kursami znalazł się również czas na wypoczynek, zwiedzanie, uczestnictwo w wydarzeniach kulturowych i sportowych oraz spotkania towarzyskie.

Fot. 1-2. Nauczyciele w czasie wyjazdów wakacyjnych 2017 r. (Na poprzedniej stronie Alicja Nerc, Zofia Matusiewicz i Artur Wiktor w Bournemouth. Obok Aleksandra Bernatowska-Hadała i Marek Styś).

Fot. 3-4. Nauczyciele w czasie wyjazdów wakacyjnych 2017 r. (Hashem Sk. Abul i Hubert Maj w Bournemouth, Artur Wiktor, Agnieszka Czarnik, Paweł Czach, Michał Figura, Alicja Nerc i Grzegorz Kowal na Malcie).

W szkoleniach w czasie ferii zimowych uczestniczyło trzynaścioro wybrańców. Sześć kobiet wyjechało na kurs językowy do Edynburga – historycznej stolicy Szkocji. Był to dla nich przede wszystkim wyjazd możliwości: codziennych spotkań i rozmów z naturalnymi użytkownikami języka angielskiego podczas zajęć edukacyjnych i w czasie wolnym, zastosowania znajomości języka angielskiego w praktyce, w różnych okolicznościach pod okiem kompetentnych, kreatywnych i niezwykle przyjaźnie nastawionych nauczycieli.

Fot. 5. Nauczycielki LOB przed szkołą językową w Edynburgu.

Piątka nauczycieli poleciała na Maltę. Trzech z nich uczestniczyło w szkoleniu CLIL&ICT in teaching. Szkolenie to było kombinacją metodyki nauczania dwujęzycznego i praktycznego zastosowania nowoczesnych technologii informacyjnych w dydaktyce. Jedna z nauczycielek – anglistka uczestniczyła w szkoleniu metodycznym dotyczącym nauczania angielskiego jako języka obcego. W końcu ostatni z naszych „kawalerów maltańskich” odbył tam kurs języka angielskiego. Poza szkoleniami, w czasie wolnym, nauczyciele mogli odkrywać uroki wysp maltańskich, poznawać kulturę i kuchnię tego kraju oraz rozkoszować się wspaniałą, słoneczną pogodą (Malta wg Quality of Life Best Climate Index posiada najlepszy na świecie klimat dla człowieka).

Dwie nauczycielki wzięły udział w hospitaacji jednej z najlepszych szkół w Portugalii – międzynarodowej CLIP w Porto. Miały tam okazję obserwować lekcje (wszystkie prowadzone w całości po angielsku) i codzienne funkcjonowanie Szkoły. Dzięki uprzejmości kadry CLIP-u uczestniczyły w spotkaniach zespołów przedmiotowych, rozmawiały z kadrą zarządzającą i były wprowadzane w tajniki działalności CLIP-u. W czasie wolnym od zajęć miały możliwość korzystania ze słonecznej pogody Portugalii.

Dwutygodniowe, zagraniczne szkolenia byłyby nieosiągalne, gdyby nie udział Liceum w programie Erasmus+. W ramach akcji Mobilność kadry edukacyjnej w roku szkolnym 2018/2019 zrealizowany został projekt o nazwie Nowe metody – nowa Szkoła, oferując siedmiorgu nauczycielom możliwość udziału w interesujących szkoleniach.

W okresie 11.02. – 22.02.2019 r. dwie nauczycielki wzięły udział w szkoleniu z zakresu nauczania dwujęzycznego: *Methodology & ICT-Tools for Teachers Working with CLIL*. Panie Zofia Matusiewicz (nauczycielka matematyki) oraz Alicja Dereń

Fot. 6. Nauczycielki w Portugalii.

(nauczycielka informatyki) wraz z nauczycielami różnych przedmiotów, m.in. z Włoch, Belgii czy Austrii uczestniczyły w kursie zorganizowanym przez Executive Training Institute na Malcie. Podczas kursu omówiona została metodologia nauczania CLIL oraz pokazano, jak włączyć w nauczanie narzędzia ICT, aby ułatwić i uatrakcyjnić cały proces. Szkoleniowcy prezentowali, jak projektować własne materiały dydaktyczne oraz jak zastosować narzędzia i pomoce specjalnie stworzone do wykorzystania w systemie nauczania CLIL. Prezentowali także różnego rodzaju techniki nauczania, które można przenieść na różne przedmioty w ramach programu nauczania. Dodatkowo ukazali, w jaki sposób można dostosować publikowane i autentyczne materiały do lekcji CLIL.

Kolejno w dniach 1.07. – 12.07. 2019 r. Panowie Bogdan Maciesowicz (nauczyciel fizyki) oraz Omar Cardenas (nauczyciel języka hiszpańskiego) uczestniczyli w kolejnym szkoleniu dotyczącym nauczania dwujęzycznego: *Secondary CLIL*. Organizacja British Study Centers z filią w Brighton zorganizowała szkolenie, m.in. dla nauczycieli z Niemiec, Włoch czy Chin. Kurs obejmował szereg praktyk i metod nauczania, naukę dostosowywania i wykorzystywania tekstów w kontekście CLIL, ocenę publikowanych materiałów i zasobów oraz specjalnie dostosowane sesje dotyczące doskonalenia języka. W drugim tygodniu szkolenia każdy z uczestników przeprowadził lekcję, która następnie była omawiana i analizowana. Wymiana doświadczeń skutkowałą podniesieniem efektywności zintegrowanego nauczania treści i języka.

Ostatnia, trzyosobowa grupa nauczycieli wyjechała w okresie 15.07. – 26.07.2019 r. do Irlandii, aby wziąć udział w szkoleniach przygotowanych przez Alpha College.

Dyrektor Pan Michał Figura oraz Pani Agnieszka Czarnik (nauczycielka języka niemieckiego) poszukiwali podczas kursu: *Educating for the 21st Century: Re-imagining our Schools for Our Children's Future* inspiracji do dalszego sukcesywnego doskonalenia oferty edukacyjnej Szkoły. Program kursu w sposób szczególny odnosił się do zagadnień nauczania w środowisku dwujęzycznym i wielokulturowym. Sporo uwagi poświęcono także wykorzystaniu nowoczesnych technologii w nauczaniu,

Fot. 7. Alicja Dereń i Zofia Machnicka w szkole językowej na Malcie

zbliżeniu człowieka, poprzez odpowiednio realizowaną edukację do przyrody i społecznego środowiska zarówno lokalnego, jak i globalnego. Nie zabrakło też miejsca na wspólne kształtowanie modelu nauczyciela i ucznia XXI wieku. Zajęcia teoretyczne były przeplatane panelami dyskusyjnymi, międzynarodową wymianą doświadczeń, analizą materiałów filmowych odnoszących się do omawianych treści oraz zajęciami kulturowymi realizowanymi w różnego rodzaju instytucjach wspierających edukację, zlokalizowanych w Dublinie (muzea, biblioteka i inne obiekty kultury, ogród botaniczny, farma edukacyjna).

Fot. 8. Nauczyciele Liceum: Agnieszka Czarnik, Małgorzata Buczek-Kowalik i Michał Figura przed siedzibą Alpha College w Dublinie.

Fot. 9. Dyr. Michał Figura w międzynarodowej grupie roboczej.

Pani Małgorzata Buczek-Kowalik, nauczycielka geografii, uczestniczyła w tym czasie w intensywnym kursie łączącym doskonalenie techniki nauczania dwujęzycznego z podnoszeniem umiejętności językowych: *English Language Training + Practice of CLIL*. Szkolenie miało na celu zapoznanie uczestników z kluczowymi pojęciami oraz praktykami związanymi z nauczaniem w systemie CLIL. Ponadto nauczyciele mieli okazję do rozwoju umiejętności posługiwania się językiem angielskim poprzez odpowiednie zajęcia jak i stały kontakt z językiem w międzynarodowym środowisku.

Rok szkolny 2019/2020 to czas realizacji kolejnego projektu o nazwie Podniesienie językowych i metodycznych kompetencji nauczycieli. Projekt zakłada wyjazd grupy dziewięciu nauczycieli na kolejne dwutygodniowe szkolenia do Wielkiej Brytanii, Irlandii i na Maltę. Uczestnicy kursów będą nadal doskonalić umiejętności związane z nauczaniem dwujęzycznym czy też techniki wykorzystania nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym. Nauczyciel fizyki Pan Bogdan Maciesowicz w dniach 13.01. – 24.01.2020 r. wziął udział w kursie *Methodology & ICT-Tools for Teachers Working with CLIL* na Maltcie. Pozostałe szkolenia zostaną zrealizowane w wakacje 2020 r.

Ponadto, w lutym 2020 r. został złożony nowy wniosek projektu o nazwie Z nowym spojrzeniem w drugą dekadę. Projekt, będzie realizowany w roku szkolnym 2020/2021.

W jego ramach zakłada się wyjazd siedmiorga nauczycieli na szkolenia do Wielkiej Brytanii, Irlandii, Włoch i na Maltę. Tym razem obrano dwa priorytety: szkolenia z zakresu nauczania dwujęzycznego oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w klasie.

2.2. Projekty edukacyjne LOB

„Polacy na Wschodzie – nasze zobowiązanie” (2016-2018)

Wyjazdy szkoleniowe do Lwowa w ramach projektu „Polacy na Wschodzie – nasze zobowiązanie”. Organizatorem projektu jest Fundacja Energia dla Europy, zaś Partnerem Strategicznym przedsięwzięcia została Fundacja PZU. W szkoleniu wzięło udział dwudziestu paru nauczycieli ze szkół z całej Polski, Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale w ubiegłym roku reprezentował Bogdan Maciesowicz.

Takie przedsięwzięcia udowadniają, że o historii, o trudnych i bolesnych relacjach między narodami można mówić w sposób interesujący nie tylko dla osób w dojrzałym wieku, ale przede wszystkim dla młodzieży. Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za to, żeby młode pokolenie Polaków wzrastało pamiętając o Rodakach, którzy przez wichry historii znaleźli się poza granicami ojczyzny – oni wciąż żyją na Ukrainie, Litwie, Białorusi i w wielu innych krajach. Wciąż potrzebują naszego zainteresowania, poczucia wspólnoty i więzi – tyle może ofiarować im każda i każdy z nas – Jakub Kajmowicz, prezes Fundacji Energia dla Europy.

Podczas trwania szkolenia pedagodzy mieli możliwość spotkania z Rodakami, których wichry historii zostawiły poza granicami Rzeczypospolitej, dyplomatami, a także ekspertami odpowiedzialnymi za przygotowanie materiałów edukacyjnych – wykorzystywanych następnie na zajęciach w klasach zgłoszonych do projektu (po pięć lekcji poświęconych tytułowym Polakom na Wschodzie).

Przed wyjazdem uczestnicy szkolenia odwiedzili Cmentarz Łyczakowski – nekropolię elity narodu polskiego, oraz Cmentarz Obrońców Lwowa zwany Cmentarzem Orląt (odnowiony i zrekonstruowany po dewastacji w latach 70 –tych ubiegłego wieku; historyczne lwy wróciły już na swoje miejsce, ale jeszcze są zakryte) oraz odbyli krótki spacer po centrum Lwowa.

Fot. 1. Bogdan Maciesowicz na szkoleniu w Lwowie.

**„Młodzi odkrywcy” (Young explorers) Projekt edukacyjny Liceum
Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale
(2018-2020)**

„Młodzi odkrywcy” to projekt edukacyjny Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale skierowany do ósmoklasistów i gimnazjalistów.

Co roku Liceum w Boguchwale przygotowuje ofertę zajęć rozwijających adresowanych do młodzieży zainteresowanej różnymi dziedzinami wiedzy, obejmującą przedmioty przyrodnicze, humanistykę i języki obce.

Projekt pierwotnie skierowany był do gimnazjalistów, a w roku szkolnym 2018/2019 także do ósmoklasistów. W związku z likwidacją gimnazjów, w roku szkolnym 2019/2020 zajęcia skierowano już tylko do ósmoklasistów. Poprzez cykl zaplanowanych zajęć stworzono niepowtarzalną szansę na poznanie metod pracy, oryginalnej oferty edukacyjnej i specyfiki nauczania dwujęzycznego.

Wierzymy, że w ten sposób możemy pomóc młodzieży w dokonaniu optymalnych wyborów związanych z dalszym kształceniem. Program zajęć obejmuje warsztaty z: chemii, biologii, geografii, matematyki, informatyki, historii, języka polskiego, języka hiszpańskiego i angielskiego. W 2019 r. w zrealizowano następujące tematy:

- *Kolorowa chemia*
- *Practice biology in English*
- *Odkrywamy region*
- *History of England*
- *Maths in English*
- *Programować każdy może*
- *Bilingual Spanish*
- *Kurzfilme – Coolfilme*
- *Sing out your grammar*
- *Język polski z pasją*

Zajęcia prowadzili doświadczeni pedagodzy czerpiący satysfakcję z pracy z młodzieżą – dwujęzyczni nauczyciele LOB, doktorzy nauk i wykładowcy wyższych uczelni.

Cele, projektu to:

- rozszerzenie wiedzy o otaczającym świecie (tematyka zajęć wykracza poza ramy programu szkolnego);
- pomoc uczniom w uzyskaniu wysokiego wyniku na egzaminach zewnętrznych oraz w wyborze ścieżki kształcenia na poziomie średnim i wyższym;
- rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży;
- promocja nauczania dwujęzycznego.

Hiszpania – Mallorca, projekt edukacyjno – językowy (kwiecień 2019 r.)

2 kwietnia 2019 r. grupa młodzieży z LOB, SPM oraz zaprzyjaźnionych szkół wzięła udział w projekcie edukacyjno-językowym w Mallorce w Hiszpanii. Celem naszego wyjazdu było podniesienie kompetencji z zakresu komunikowania się w języku angielskim i hiszpańskim oraz poszerzenie horyzontów kulturowych. Uczestnicy codziennie aktywnie uczestniczyli w zajęciach językowych oraz integracyjnych. Każdego wieczoru spotykali się również po to, aby podsumować wydarzenia oraz podzielić się mnóstwem wrażeń.

Organizatorzy zapewnili również zwiedzanie wielu pięknych miejsc takich jak: stolica – Palma de Mallorca, miasteczko Valldemossa (śladami Fryderyka Chopina). Zwiedziliśmy Port de Sóller oraz Sóller, jaskinię Cuevas del Drach, w której odbył się koncert muzyki poważnej. Codziennie uczestnicy brali również udział w zajęciach językowych.

Fot. 2-3. Uczniowie LOB podczas zwiedzania Palma de Mallorca.

Fot. 4-9. Uczniowie podczas wycieczki i miejsca, które zobaczyli.

Projekt „Historionauci” – Historyczni astronauta w naszej szkole

Nie od dziś wiadomo, że nasi uczniowie są wybitnie uzdolnieni na wielu polach. W dniach 9-10 października 2019 r. uczennica klasy 2B, Lidia Ziobro, wraz z opiekunką merytoryczną, udały się na dwudniowe warsztaty do Warszawy, aby zgłębić tam tajniki storytellingu oraz nauczyć się ożywiać minione czasy. Co z tego wyniknie? Opowieść nietypowa, bowiem ukazana oczyma... przedmiot. Nad artykułem, który ukaże się na stronach Centrum Edukacji Obywatelskiej, pracowała grupa uczniów z klas 1c i 1d. Na co dzień uczęszczają oni na rozszerzone zajęcia z języka polskiego, dlatego postanowili wykorzystać dobre pióro i opowiedzieć o naszej lokalnej historii.

Fot. 10-11. Uczniowie i nauczyciele podczas zajęć projektowych

Lekcja na 12 gwiazdek w Boguchwale

„*Takie spotkania powinny odbywać się częściej!*” – podkreślali uczniowie Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale po warsztatach europejskich, które przeprowadzono 30 kwietnia 2019 r. w ich szkole.

Spotkanie zrealizowano w ramach III edycji kampanii edukacyjnej „Lekcja na 12 gwiazdek”. W projekcie uczestniczą szkoły ponadgimnazjalne z miejscowości do 50 000 mieszkańców z Lubelszczyzny, Małopolski, Podkarpacia i Świętokrzyskiego. Jedną z nich było Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Przedsięwzięcie jest realizowane przez Stowarzyszenie Społeczno-Ekonomiczne ABSOLWENT, działające przy Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie na zlecenie Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce w partnerstwie z międzynarodowymi sieciami informacyjnymi Europe Direct i Eurodesk.

Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy młodych Polaków o UE, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznego wymiaru członkostwa Polski w UE i jego wpływu na codzienność zarówno uczestników zajęć jak i ich bliskich, tj. rodziców, dziadków, rodzeństwa.

Spotkania wyróżnia zarówno interaktywna formuła, w której każdy z uczestników ma szansę wypowiedzi, jak i zastosowanie niestandardowych metod edukacyjnych. Część ogólna dotyczy znaczenia UE w życiu uczestników jak i ich bliskich, zachęca do samodzielnej interpretacji informacji na temat UE w oparciu o wiarygodne źródła. W ramach części szczegółowej poruszany jest temat wskazany przez szkołę, np. dotyczący możliwości związanych z programem Erasmus+ czy Europejskim Korpusem Solidarności – przedstawia Ewa Nowak-Koprowicz, koordynator kampanii. I dodaje – Spotkanie w Boguchwale realizowaliśmy w szczególnym momencie podczas trwającego od poniedziałku, Europejskiego Tygodnia Młodzieży.

Warsztaty odbyły się dzięki dużemu zaangażowaniu ze strony m.in. dr Michała Figury, dyrektora oraz dr Artura Wiktora, nauczyciela historii i WOS, Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Zajęcia prowadził dwuosobowy zespół: dr Natalia Białek, ekspert z zakresu integracji europejskiej oraz Karolina Palimąka, animator młodzieżowy.

2.3. Laur „Perspektyw” 2018, 2019, 2020

O tym, że Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale należy do szkół osiągających bardzo dobre rezultaty kształcenia, świadczą zgromadzone w czasie dziesięciu lat tytuły w Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych Perspektywy. Szkoła już kilkakrotnie znalazła się wśród najlepszych liceów w Polsce. Tytuł Brązowej Szkoły otrzymała w latach 2015, 2017, 2018.

W roku 2018 Fundacja edukacyjna „Perspektywy” już po raz dwudziesty przygotowała ogólnopolski Ranking Szkół Ponadgimnazjalnych – „Perspektywy” 2018. Tym razem ocenie poddano 2195 liceów ogólnokształcących. Spośród nich wyłoniono 500 najlepszych.

Zasady Rankingu ustaliła Kapituła złożona z przedstawicieli uczelni, dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych (OKE) i przewodniczących komitetów głównych olimpiad. Pracom Kapituły przewodniczył prof. dr hab. Jan Łaszczyk. O pozycji w Ogólnopolskim Rankingu Liceów 2018 zadecydowały maturalne wyniki uczniów uzyskane w 2017 r. z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych, a w przypadku szkół dwujęzycznych także wyniki z języka obcego na poziomie dwujęzycznym oraz sukcesy w olimpiadach, w tym międzynarodowych. Procentowo największy udział w określeniu pozycji szkoły w rankingu mają wyniki uzyskiwane z przedmiotów dodatkowych – rozszerzonych wybieranych samodzielnie przez uczniów. Każdemu z elementów oceny została przypisana określona waga procentowa. Ranking uwzględnia szkoły, w których maturę w maju 2018 r. zdawało minimum 12 maturzystów oraz w których wyniki średnie z języka polskiego i matematyki zdawanych obowiązkowo były nie mniejsze niż 0,75 średniej krajowej.

Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale, osiągając tytuł *Brązowej szkoły 2018*, zostało w jubileuszowym dwudziestym rankingu, sklasyfikowane na osiemnastej pozycji w województwie podkarpackim. W odniesieniu do Liceów rzeszowskich, LOB ustępuje tylko czterem szkołom.

W roku 2019 Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale kolejny rok z rzędu zostało wyróżnione Laurem Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”. Tym razem Liceum przyznano tytuł *Srebrnej Szkoły 2019*. Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale zostało w Rankingu Perspektywy sklasyfikowane na 26 pozycji w województwie podkarpackim. Spośród 2126 wyłoniono 1000 szkół licealnych.

O pozycji w Ogólnopolskim Rankingu Liceów i Techników zadecydowały maturalne wyniki uczniów uzyskane w 2018 roku z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych oraz sukcesy w olimpiadach. Do sporządzenia 21 Rankingu wykorzystano dane źródłowe

zaczepnięte z okręgowych komisji egzaminacyjnych, z Systemu Informacji Oświatowej oraz od komitetów poszczególnych olimpiad przedmiotowych.

Natomiast 9 stycznia 2020 r. ogłoszono **Ranking Liceów Ogólnokształcących – 2020 – „Perspektywy”**. Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale po raz kolejny uzyskało tytuł **Srebrnej Szkoły 2020**. Liceum w Boguchwale uplasowano na 17 pozycji w skali województwa podkarpackiego. Lokata ta w odniesieniu do liceów rzeszowskich pozwala zaliczyć LOB do grona pięciu najlepszych szkół działających na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego. W tym roku w rankingu analizowano wyniki 2085 liceów ogólnokształcących. W rankingu Liceów, decyzją Kapituły waga matury z przedmiotów obowiązkowych wzrosła o 5 procent (do 30%) – zarazem o 5 procent (do 25%) zmniejszona została waga sukcesów w olimpiadach. Zmiana ta uzasadniona jest rosnącą rolą matury w systemie polskiego szkolnictwa ponadpodstawowego.

Fot. 1-2. Laur Srebrnej Szkoły 2020. Po lewej grawerowany dyplom, po prawej elektroniczna wersja znaku jakości szkoły.

Warto zwrócić uwagę na to, że ranking miesięcznika „Perspektywy” ma charakter opiniotwórczy. Uczniowie gimnazjów i ich rodzice często sugerują się nim przy wyborze szkoły średniej. W powszechnym postrzeganiu w rankingu umieszczone są szkoły, w których warto się uczyć, ponieważ kształcą przyszłych studentów i dobrych pracowników. Dziennikarze czasopisma „Perspektywy” uważają, że uczniowie ze szkół, które znalazły się w rankingu, doskonale zdają maturę i egzaminy zawodowe, osiągają także znaczące sukcesy w olimpiadach przedmiotowych. Ponadto szkoły te łączy szczególna atmosfera, poczucie odpowiedzialności nauczycieli i uczniów i coś, o czym zdajemy się dziś zapominać – radość uczenia i radość zdobywania wiedzy.

Potwierdzeniem uzyskanych wyróżnień oraz elitarności szkoły są grawerowane dyplomy, znaki jakości szkoły. Wykorzystywane są one podczas działalności promocyjno-marketingowej szkoły. Umieszczone są w gablocie przy wejściu do szkoły, gabinecie Dyrektora, a ich wersje elektroniczne na plakatach i stronie internetowej szkoły. Obecność

Liceum w rankingu „Perspektyw” stanowi ważny element umacniania wizerunku szkoły w kolejnym roku szkolnym.

Powtarzalność wyróżnień Laurem „Perspektyw” przyznawanych Liceum w poszczególnych latach, świadczy o niezmiennej jakości kształcenia, na jaką może liczyć tu uczeń. Jakość ta jest mierzona nie tylko wynikami, ale także zaangażowaniem nauczycieli i sumienną pracą świadomej swoich celów, zorientowanej na przyszłość młodzieży. Uzyskanie wymienionych pozycji jest źródłem satysfakcji Dyrektora Szkoły, nauczycieli, uczniów, rodziców oraz wszystkich, którzy troszczą się o jak najlepsze funkcjonowanie szkoły. Liceum w Boguchwale to młoda placówka oświatowa, ale o ugruntowanej już pozycji na rynku edukacyjnym Podkarpacia, zajmująca miejsce wśród najlepszych.

Fot. 3. Grawerowane dyplomy rankingu „Perspektyw” otrzymane przez Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale w gablocie szkolnej.

2.4. Przeobrażenia w systemie edukacji

Obserwując rzeczywistość edukacyjną w Polsce ostatnich lat, można bez wahania stwierdzić, że system szkolny jest w permanentnej przebudowie. Zmiany wprowadzane w zakresie prawa oświatowego, podstawy programowej, struktury szkolnictwa, nawet jeśli pozornie dotyczą tylko wcześniejszych etapów edukacji, mają wymierne przełożenie także na codzienność Liceum.

Na przestrzeni ostatniej dekady Liceum w Boguchwale posługiwało się wieloma sloganami autopromocyjnymi. Jednym z nich było stwierdzenie: *Świat się zmienia a my razem z nim*. Faktycznie, ludzie skupieni wokół LOB-u, z dyrektorem Zbigniewem Kalandykiem na czele, przez lata nie tylko postępowali za zmianami, ale w wielu aspektach zdecydowanie wyprzedzali obowiązujące trendy.

Fot. 1- 2. Wykorzystanie nowoczesnej technologii w edukacji – Liceum w Boguchwale.

Gdy przed dziesięciu laty na mapie edukacyjnej Podkarpacia, swoje pierwsze, nieśmiałe kroki stawiało Liceum Ogólnokształcące w Boguchwale, było ono zdecydowanie inne niż jest obecnie. Struktura szkolna zakładała istnienie sześcioletnich szkół podstawowych, trzyletnich gimnazjów i działających na ich podbudowie szkół średnich: trzyletniego liceum, czteroletniego technikum i szkół zawodowych.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że opinię publiczną przed dekadą elektryzował w sposób szczególny spór wokół decyzji ówczesnych władz oświatowych o obniżeniu wieku szkolnego. Zarzewiem sporu był pomysł Ministerstwa Edukacji Narodowej, które próbowało preforsować koncept, w myśl którego obowiązkową naukę w szkołach podstawowych powinny zaczynać nie siedmio-, a sześcioletnie dzieci. Przeciwnicy tego rozwiązania twierdzili, że dzieci w tym wieku nie są jeszcze dostatecznie dojrzałe, a posyłanie ich do szkoły to brutalne skracanie ich dzieciństwa. Przeciw tej koncepcji protestowali rodzice

i środowiska opozycyjne. Natomiast zwolennicy posyłania sześciolatków do klas pierwszych, zwracali uwagę na powszechne obowiązywanie podobnego rozwiązania w krajach zachodnich, wysoko rozwiniętych, które powinny być w tym obszarze wzorem dobrych praktyk. Zgodnie z nowelizacją ustawy o systemie oświaty, w latach szkolnych 2009/2010-2011/2012 sześciolatkimogły pójść do szkoły na życzenie rodziców. Doprzyjęcia sześciolatków musiała być odpowiednio przygotowana organizacyjnie i lokalowo szkoła, w której miałyby się odbywać ich nauka. Co zrozumiałe, rodzice sprzeciwiali się także obowiązkowemu rocznemu przygotowaniu przedszkolnemu, któremu miały podlegać pięciolatki. Głośno zapowiadana reforma nie znalazła zrozumienia u szerszego grona rodziców. Tylko niewielki procent z nich, zdecydował się na posyłanie swoich pociec do szkoły, zamiast do przedszkola.

Pod presją środowiska rodziców przeciwnych obniżeniu wieku szkolnego MEN zdecydował, że cały rocznik sześciolatków trafi do szkół dopiero w 2015 roku. Zgodnie z uchwalonymi przez Sejm przepisami, dzieci urodzone w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. miały rozpocząć naukę w szkole w wieku lat sześciu tj. 1 września 2014 r. wraz z siedmiolatkami urodzonymi w 2007 r. Dzieci urodzone w drugiej połowie 2008 r., miały iść obowiązkowo do szkoły od 1 września 2015 r. wraz z wszystkimi dziećmi sześciolatkami urodzonymi w 2009 r.

Ostatecznie jednak rok później zniesiono obowiązek szkolny dla sześciolatków i przedszkolny dla pięciolatków (Ustawa z dnia 29 grudnia 2015 r.). Dzieci sześciolatkami od 1 września 2016 r. zostały ponownie objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, a nauka w szkołach dotyczyła dzieci, które ukończyły 7 lat. Pewnym zwycięstwem orędowników obniżenia wieku szkolnego był zapis, w myśl którego na wniosek rodziców, naukę w szkole podstawowej mogło rozpocząć każde dziecko sześciolatkami. Warunkiem było tu odbycie rocznego przygotowania przedszkolnego albo przedstawienie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o możliwości rozpoczęcia przez dziecko nauki w szkole. W nowelizacji znalazły się też przepisy szczególne dla dzieci urodzonych w 2008 i 2009 roku. Dzieci, które rozpoczęły naukę jako sześciolatki w roku szkolnym 2015/2016 mogły, na wniosek rodziców, kontynuować naukę w pierwszej klasie w kolejnym roku szkolnym. Analogiczne uprawnienie otrzymali rodzice dzieci urodzonych w pierwszej połowie 2008 r., które uczęszczały do drugiej klasy. Także w tym przypadku, na wniosek rodziców, uczniowie ci mogli kontynuować naukę w tej samej klasie (powtórzyć ją).

W praktyce zawirowania powstałe wokół obniżania wieku szkolnego oznaczają, że także do szkół średnich, do jednej klasy, trafiają dzieci z dwóch różnych roczników. Najbardziej brzemienne w skutki konsekwencją decyzji rządzących, był brak „pierwszoklasistów” w roku szkolnym 2016/2017, w większości polskich szkół podstawowych. W efekcie w wielu z nich nie powstały klasy pierwsze, co miało określone przełożenie nie tylko na organizację tych placówek, ale także na zatrudnienie nauczycieli. Brak tych dzieci (obecnie problem dotyczy klasy 4), jest i będzie, odczuwalny w kolejnych latach. Da o sobie znać także w odniesieniu do szkół średnich, które staną

przed poważnym wyzwaniem ogłaszając nabór na rok szkolny 2024/2025.

W roku szkolnym 2012/2013 w liceach, wraz z nowym naborem, zagościła zreformowana podstawa programowa. Co zrozumiałe, jej implementacji towarzyszył ogromny zamęt. Dotyczył on m.in. spraw organizacyjnych, w tym szczególnie istotne było opracowanie optymalnych dla uczniów szkolnych planów nauczania, jak i doboru podręczników. Należy pamiętać, że uczniowie z pierwszego rocznika pracującego wedle zmienionej podstawy programowej, niektóre przedmioty ukończyli, nie doczekawszy się ostatnich części podręczników wybranych przez nauczycieli. Twórcy reformy i wydawnictwa pedagogiczne zwyczajnie nie sprostały zadaniu. Praca w takich warunkach wymagała od nauczycieli aktywizacji wszelkich innych zasobów edukacyjnych i ogromnej finezji metodycznej. Koncepcja, na której zasadzała się reforma, zakładała, że uczniowie w klasie pierwszej będą niejako kończyć materiał realizowany w gimnazjum, a tym samym realizować mnogie przedmioty, od matematyki, języka polskiego i języków obcych, przez nauki ścisłe, przyrodnicze oraz humanistyczne, aż po edukację dla bezpieczeństwa, podstawy przedsiębiorczości i wiedzę o kulturze. Uczniowie dopiero w klasie drugiej i trzeciej mieli realizować przedmioty rozszerzone, w przypadku Liceum w Boguchwale – zgodnie z ideą reformy, samodzielnie przez nich wybrane, w wielu szkołach zaś sztywno przypisane do konkretnych, sprofilowanych klas. W założeniu, tygodniowy wymiar tych lekcji i okrojona ilość przedmiotów pobocznych (obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz przedmiotów uzupełniających), miał zapewnić uczniom koncentrację na wybranych dziedzinach wiedzy i w prawidłowo zaaranżowanym otoczeniu stworzonym przez nauczycieli, prowadzić do specjalizacji, a tym samym w sposób optymalny przygotowywać do kierunkowych studiów wyższych. W Liceum przyjęto zasadę, że uczeń może dokonać rewizji swoich wyborów, a tym samym zmienić wybrane przedmioty, tak, by zoptymalizować to, czego się uczy w odniesieniu do wymagań regulaminu rekrutacji na interesujące go kierunki studiów.

W związku z wdrożeniem nowej podstawy programowej, zmianie uległa także koncepcja egzaminu maturalnego. W roku szkolnym 2013/2014 poraz ostatni miała miejsce matura według tzw. starych zasad, tj. obowiązujących w polskich szkołach od 2005 roku. Absolwenci chcący poszczycić się dyplomem maturalnym, musieli przystąpić do trzech pisemnych egzaminów obowiązkowych, tj. z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego, weryfikujących stopień opanowania treści i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej na poziomie podstawowym oraz do dwóch egzaminów ustnych: z języka polskiego i języka obcego. O zdaniu egzaminu dojrzałości przesądzało uzyskanie z każdego spośród tych pięciu egzaminów, minimum 30% możliwych do zdobycia punktów. Uczeń musiał jeszcze przystąpić do dodatkowych egzaminów maturalnych. W tym obszarze miał prawo do wyboru odpowiedniej dla siebie liczby przedmiotów spośród: biologii, chemii, fizyki, informatyki, geografii, wiedzy o społeczeństwie i historii. Musiał jednak określić poziom wybranego przez siebie egzaminu (podstawowy lub rozszerzony). Naturalnie mógł także przystąpić do egzaminu z obowiązkowych przedmiotów (matematyka, język polski, język obcy nowożytny) na poziomie

rozszerzonym lub zdecydować się na sprawdzenie swej wiedzy z tak specjalistycznych dziedzin jak np. historia sztuki.

Największe zmiany w egzaminie maturalnym, w tak zwanej nowej formule (obowiązującej od roku 2015), dotyczyły części ustnej z języka polskiego. Miejsce od lat krytykowanej prezentacji efektów swoiście pojmowanej pracy badawczej ucznia, przygotowywanej przez niego na wybrany swobodnie temat, zastąpiła odpowiedź na wylosowane pytanie dotyczące zamieszczonego w nim tekstu z kształcenia kulturowo-literackiego i kształcenia językowego (np. fragmentu tekstu literackiego, reprodukcji dzieła sztuki lub tekstu popularnonaukowego z nauki o języku), weryfikująca poziom przyswojenia treści nauczania z całego trzyletniego cyklu nauki.

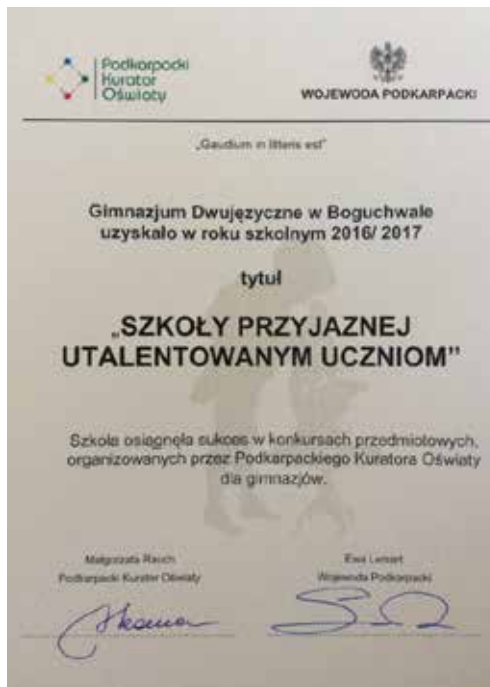
W przypadku egzaminów pisemnych uczniowie nadal muszą zdać egzamin z języka polskiego, matematyki i wybranego języka nowożytnego. Są oni zobligowani także do przystąpienia do egzaminu z jednego z wybranych przez siebie przedmiotów realizowanych na poziomie rozszerzonym. Same zadania egzaminacyjne, a i struktura arkusza maturalnego, uległy zauważalnej modyfikacji, towarzyszyło temu przesunięcie środka ciężkości z uprzednio mocno eksponowanych obszarów wiedzy i umiejętności na inne.

Prawdziwym tąpnięciem w odniesieniu do polskiej szkoły, była decyzja nacechowana politycznie, o likwidacji gimnazjów wprowadzona w ramach szeroko rozumianego projektu realizowanego przez rząd Zjednoczonej Prawicy pod nazwą Dobra szkoła.

Program wyborczy Prawa i Sprawiedliwości z 2014, zawierał zapowiedź wydłużenia nauki w liceum do lat czterech, a tym samym wygaszenia gimnazjów. Partia ta dążyła w tym miejscu do odwrócenia reformy z 1999 r. Po zwycięskich dla PiS-u wyborach parlamentarnych i prezydenckich z 2015 r., szybko realizowana, wbrew opiniom licznych środowisk oświatowych, części rodziców i ekspertów, procedura legislacyjna nabrała rozpędu i znalazła swój finał w podpisaniu 9 stycznia 2017 r. przez prezydenta Andrzeja Dudę ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe. W myśl przyjętych rozwiązań od roku szkolnego 2017/18 nie przeprowadzano już rekrutacji do klas pierwszych dotychczasowego gimnazjum, zaś 31 sierpnia 2019 roku był ostatnim dniem funkcjonowania tego typu szkół w polskim ustroju szkolnym.

Zapowiedź zmiany struktury szkolnictwa, poprzez likwidację gimnazjów, postawiła też pod znakiem zapytania dalsze funkcjonowanie mocno związanego z Liceum, Gimnazjum Dwujęzycznego w Boguchwale, które dopiero co zdążyło solidną pracą potwierdzić swoją znaczącą pozycję na mapie edukacyjnej Podkarpacia. Uczniowie Gimnazjum w roku szkolnym 2015/16 uzyskali ze wszystkich obszarów egzaminacyjnych, najwyższy, dziewiąty stanin, czym zapewnili mu miejsce w niezwykle wąskim, elitarnym gronie szkół mogących poszczycić się tego typu osiągnięciami. Kolejny rocznik absolwentów Gimnazjum, w kwietniu 2017 roku, niemal w całej rozciągłości powtórzył rezultaty egzaminacyjne swoich starszych kolegów. Uczniowie GDB wypracowali także szereg tytułów finalistów i laureatów konkursów przedmiotowych organizowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty.

Wyrazem uznania dla ich wysiłków i pracy nauczycieli, było zaszczytne wyróżnienie w postaci tytułu „Szkoły przyjaznej utalentowanym uczniom”. Nie zabrakło wówczas także tytułu finalisty uzyskanego w Ogólnopolskiej olimpiadzie historycznej gimnazjalistów. Domknięciem szeregu sukcesów i wyróżnień były liczne udane starty w konkursach przedmiotowych, interdyscyplinarnych i tematycznych.

Fot. 3. Dyplom potwierdzający tytuł „Szkoły przyjaznej utalentowanym uczniom” przyznany 7 czerwca 2017 r. Gimnazjum Dwujęzycznemu w Boguchwale.

Organ prowadzący Gimnazjum, wysoko ceniąc markę, którą zdążyło wypracować, z niepokojem spoglądał na medialne zapowiedzi dotyczące zmian w strukturze szkolnej. Opublikowane we wrześniu 2016 r. projekty ustaw: *Prawo oświatowe* i *Przepisy wprowadzające Ustawę Prawo oświatowe*, nie pozostawiały złudzeń. Czas gimnazjów jako samodzielnych organizmów, w których naukę kontynuowali absolwenci szkół podstawowych, dobiegał końca.

Decyzje te oznaczały kres stosowanych od wielu lat rozwiązań, a tym samym jasnej i zrozumiałej dla uczniów i ich rodziców ścieżki edukacyjnej. Nowa rzeczywistość, nie bez przyczyny, jawiła im się jako coś mglistego i nieprzewidywalnego. Reformę szczególnie dotkliwie odczuć mieli uczniowie dotychczasowych gimnazjów i klas szóstych szkół podstawowych. Co prawda zlikwidowano sprawdzian, który wieńczył okres nauki w szkole podstawowej (co określona grupa uczniów i ich rodziców zapewne przyjęła z ulgą), nie zwolniło to jednak ambitnych jednostek z troski o dalszą przyszłość

edukacyjną. O ile dotychczas ukończenie szkoły podstawowej wiązało się z koniecznością wyboru gimnazjum, co poza innymi konsekwencjami, dawało szansę na rozpoczęcie nauki w renomowanej szkole o określonym profilu kształcenia, w gronie uczniów o podobnych zainteresowaniach i celach, w nowej rzeczywistości, decyzje takie zasadniczo odroczone o dwa lata. Zależność ta nie odnosi się jednak do uczniów zainteresowanych nauczaniem dwujęzycznym. Uczniowie tacy, wybierając dla siebie rozwiązanie optymalne, powinni ubiegać się o przyjęcie do klas siódmych dwujęzycznych w szkołach, które mają w swojej ofercie nauczanie bilingualne. Osoby takie stanowiły obiekt szczególnej troski dla środowiska oświatowego skupionego wokół Gimnazjum Dwujęzycznego i Liceum.

Nic też dziwnego, że w 2017 r. roku wielu uczniów klas szóstych, mając jeszcze niejako zakodowane we krwi przekonanie, że edukacja w tej klasie stanowi kres pewnego etapu, a zarazem początek nowej rzeczywistości, podejmowało zabiegi związane ze zmianą szkoły, poszukiwało optymalnych dla siebie rozwiązań.

Przepisy wprowadzające Ustawę Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. określiły szereg możliwych do realizacji scenariuszy w zakresie przyszłości dotychczasowych gimnazjów. W przypadku współwystępowania pod jednym dachem ze szkołą podstawową, oddziały gimnazjalne powinny zostać wchłonięte przez nią. Samodzielnym organizmom takim jak Gimnazjum Dwujęzyczne w Boguchwale, pozostawiono tak naprawę dwie drogi – wygaszenie działalności na przestrzeni dwóch lat, bądź przekształcenie się w inny typ szkoły (szkołę podstawową, liceum, technikum lub zmodyfikowaną wersję dotychczasowych szkół zawodowych – szkołę branżową). Analizując wszelkie potencjalne możliwości, osoby skoncentrowane wokół Towarzystwa, Liceum i Gimnazjum Dwujęzycznego, za optymalne rozwiązanie uznały próbę zachowania dotychczasowego dorobku Gimnazjum poprzez przekształcenie go w szkołę podstawową z ofertą ukierunkowaną na określony typ świadomego swoich celów edukacyjnych odbiorcy. W kręgu osób najbardziej zaangażowanych w projekt zapadła ambitna decyzja: Gimnazjum ulegnie przekształceniu w Szkołę Podstawową Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Inspiracji dla nowej Szkoły, która miała powstać z przekształcenia Gimnazjum, w oparciu o jego zasoby kadrowe i wypracowaną metodykę nauczania, dostarczyli nasi uczniowie, ich rodzice i liczne, życzliwe osoby, żywo zainteresowane kontynuacją działalności GDB w rzeczywistości struktury szkolnej wymuszonej reformą systemu edukacji. Nowotworzona Szkoła, miała zgodnie z oczekiwaniami twórców zaspokajać społeczną potrzebę istnienia na terenie Gminy Boguchwała elitarniej placówki, kształcącej na wysokim poziomie według niestandardowego, alternatywnego procesu edukacji i wychowania.

Przepisy oświatowe nie dawały zainteresowanym podmiotom zbyt wiele czasu na podjęcie niezbędnych kroków, by z powodzeniem przeprowadzić procedurę przekształcenia. Poza koniecznością przygotowania kompletu wymaganych dokumentów, w tym Statutu Szkoły, niezbędne było znalezienie adekwatnego do potrzeb ambitnie zakrojonej koncepcji edukacyjnej obiektu, spełniającego wszelkie formalne wymogi,

w którym miałyby się odbywać nauka uczniów klas 1-3, a docelowo także klas 4-6. Zarówno dyrektor Gimnazjum, nauczyciele jak i Prezes Zarządu TPLOB, byli zgodni, że uczniom tym należy zapewnić przestrzeń nie tylko gwarantującą komfort nauki, ale też odpowiadającą oczekiwaniom zatroskanych rodziców. Za zasadne uznano natomiast, by zajęcia z uczniami klas 7-8 oraz tymi z pozostających w strukturze szkolnej oddziałów gimnazjalnych, realizować według dotychczasowej sprawdzonej praktyki, w Pałacu przy boku Licealistów, którzy stanowić powinni dla nich wzorzec i punkt odniesienia, zarówno w zakresie postaw, zachowań, jak i dążeń edukacyjnych.

Rozpatrywano kilka potencjalnych lokalizacji, w których możliwe byłoby umiejscowienie siedziby Szkoły Podstawowej Montessori w Boguchwale. Za najbardziej optymalne rozwiązanie uznano wynajęcie na potrzeby edukacyjne, wydzielonego skrzydła w Podkarpackim Ośrodku Doradztwa Rolniczego, a następnie dostosowanie go do potrzeb i założeń projektowanej Szkoły.

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale przezwyciężył wszelkie proceduralne trudności i patrząc z optymizmem na przyszłość, złożył do Burmistrza Boguchwały wniosek wraz z wymaganymi załącznikami, o zmianę wpisu w ewidencji szkół niepublicznych, prowadzonej przez Gminę Boguchwała a zatem o oficjalne przekształcenie Gimnazjum Dwujęzycznego w Szkołę Podstawową Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Zgodnie z intencją zawartą w wyżej wyrażonym wniosku, zaplanowano przeprowadzenie naboru na rok szkolny 2017/18 do klas 1-3 realizujących nauczanie w grupie Montessori oraz do klasy 7. dwujęzycznej.

Przez wszystkich wyczekiwana decyzja Burmistrza o zmianie wpisu Gimnazjum Dwujęzycznego w Boguchwale, na ośmioletnią szkołę podstawową, została wydana 24.03.2017 r. Tym samym Szkoła Podstawowa Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale rozpoczęła nabór na rok szkolny 2017/2018.

Procedura naboru przebiegała w określonych, niekoniecznie sprzyjających mu warunkach. Jak się okazało, wiadomość o powstaniu Szkoły Podstawowej (podobnie jak niegdyś, w momencie powołania do życia Gimnazjum), nie spotkała się z pełną społeczną akceptacją. Sam zaś nabór rozpoczął się z zauważalnym opóźnieniem w stosunku do działań realizowanych w tym zakresie w szkołach publicznych Gminy Boguchwała i okolicznych miejscowości.

Całe środowisko skupione wokół Szkoły zdawało sobie sprawę z brzemiennej dla powodzenia przedsięwzięcia faktu: Szkoła była tworem nowym, mogącym co prawda odwołać się do tradycji Gimnazjum Dwujęzycznego, ale nieposiadającym jednak doświadczeń w pracy z uczniami najmłodszymi, których naukę w dodatku zaplanowano wedle systemu edukacyjnego niemal zupełnie nieznanego na Podkarpaciu.

Dyrektor wraz z organem prowadzącym musiał w związku z tym przyjąć określoną strategię promocji, aby możliwie sprawnie i skutecznie dotrzeć z informacją o ambitnej ofercie edukacyjnej do jasno zdefiniowanych grup docelowych (rodziców i uczniów). Poza typowymi rozwiązaniami marketingowymi, sięgnięto do pomocy rodziców dotychczasowych uczniów Gimnazjum,

prosząc ich o upowszechnianie w środowisku lokalnym rzetelnej informacji o Szkole, do której chodzą ich dzieci. Nie zabrakło też licznych spotkań z rodzicami i uczniami zainteresowanymi ofertą edukacyjną, zarówno tymi o charakterze otwartym, jak i indywidualnymi. Wszelkie kontakty osobiste dawały też szansę, by odpowiedzieć drobiazgowo na pytania związane z reformą systemu edukacji, procesem naboru jak i planowaną nauką w Szkole Podstawowej Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Sprawą równie ważną jak sam nabór, było skompletowanie zespołu pedagogicznego tworzącej się Szkoły Podstawowej. Dla wszystkich było jasne, że za poziom dydaktyki w klasie siódmej odpowiadać będzie sprawdzona kadra pracująca w Gimnazjum, w której jednak nastąpią celowe zmiany personalne. Natomiast do pracy w grupie „M” potrzebni byli nauczyciele nowi, spoza dotychczasowego kręgu skupionego wokół GDB, posiadający wachlarz zupełnie innych predyspozycji i kwalifikacji. O pomoc w znalezieniu odpowiednich pedagogów zwrócono się do Polskiego Stowarzyszenia Montessori, Uniwersytetu Rzeszowskiego, zaprzyjaźnionych szkół pracujących w systemie pedagogiki Marii Montessori oraz indywidualnie do wielu osób o uznanym autorytecie.

Najwięcej jednak nakładów energii kosztowało bez wątpienia stworzenie odpowiedniej bazy dydaktycznej dla przyszłych uczniów Szkoły Montessori. Obiekt, który miał się stać jej docelową siedzibą, a tym samym miejscem realizacji zajęć grupy M, wymagał daleko zakrojonych działań adaptacyjnych. Zadania tego podjął się zespół fachowców wspieranych przez zaangażowanych wolontariuszy z ramienia TPLOB, nie wyłączając z tego grona Prezesa TPLOB, Dyrektora Gimnazjum, nauczycieli i rodziców, a nawet dziadków przyszłych uczniów.

Przygotowanie pomieszczeń lekcyjnych i ich zaplecza, to jednak tylko część niezbędnych zabiegów mających doprowadzić do stworzenia odpowiedniej bazy dydaktycznej, niezbędny był też zakup dostosowanego do potrzeb uczniów wyposażenia, a przede wszystkim niezwykle kosztownych montessoriańskich pomocy rozwojowych.

Zbiorowy, wielokierunkowy wysiłek, wydał spodziewane owoce, 4 września 2017 r. – w pierwszym dniu roku szkolnego, społeczność Szkoły Podstawowej Montessori z Oddziałami w Boguchwale wkroczyła w nową rzeczywistość, rozpoczynając naukę w pachnących świeżością pomieszczeniach.

Fot. 4. Siedziba Szkoły Podstawowej Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwałe – fasada z wejściem głównym.

Naukę w SPM rozpoczęło 112 uczniów, przy czym w strukturze szkolnej pozostawało siedemdziesięciu uczniów dotychczasowego gimnazjum. Wraz z końcem roku szkolnego 2018/2019 z ram organizacyjnych Szkoły odeszli ostatni uczniowie Gimnazjum stanowiący relikwiny pięknej epoki. Wielu z nich w sposób naturalny, wzorem starszych kolegów, kontynuuje naukę w klasach Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwałe.

Dziś Szkoła Podstawowa Montessori zdążyła do pełnego strukturalnego zorganizowania. W roku szkolnym 2019/2020 wyodrębniono grupy M2a, M2b i M3. Obok nich działała tzw. pałacowa klasa 7-dwujęzyczna oraz liczni uczniowie w ramach edukacji domowej. Warto podkreślić, że ta forma edukacji zyskuje sobie coraz większą popularność wśród rodziców, a SPM rośnie w tej dziedzinie na lidera na Podkarpaciu. Dziś ilość dzieci w edukacji domowej niemal równoważy się z tymi objętymi tradycyjną formą nauki.

Warto podkreślić, że w roku szkolnym 2016/2017, nie tylko zniesiono obowiązek szkolny dla sześciolatków i podjęto decyzję o likwidacji gimnazjów, wprowadzono także prawo pozwalające maturzystom na wniesienie odwołania od wyniku egzaminu do niezależnego Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego.

Skutków reformy zapoczątkowanej w roku szkolnym 2016/2017, w sposób szczególnie, doświadczają uczniowie, którzy mieli nieszczęście być w momencie jej forsownego wprowadzania w klasach szóstych szkoły podstawowej. Uczniowie ci oraz ich rodzice i nauczyciele, do końca nie wierzyli w realność zapowiadanych zmian. Niemal dwie dekady funkcjonowania pewnego porządku pracy wyznaczanego egzaminami na koniec danego etapu edukacji, a dalej koniecznością udziału we współzawodnictwie o miejsca

w dobrych, często wyspecjalizowanych w danym obszarze nauczania gimnazjach, wytworzyły mechanizmy, które wszyscy mieli mocno zakodowane. Uczniowie, na ogół zdawali sobie sprawę z wagi czekających ich wyzwań. Pracowali wytrwale nad opanowaniem materiału, a jednocześnie byli przygotowywani do rozwiązywania określonych typów zadań egzaminacyjnych i dalszej nauki na poziomie gimnazjalnym.

Rodzice, często niemający większego wyboru przy podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu edukacji ich dziecka w danej szkole podstawowej (rejonizacja, fakt zamieszkiwania w danej miejscowości, nieraz odległej od większego ośrodka miejskiego, gwarantującego alternatywne kształcenia), wiele obiecywali sobie po możliwości dużo bardziej świadomego i odpowiedzialnego wyboru szkoły gimnazjalnej. Dodać należy decyzje te podejmowano w odniesieniu do znacznie bardziej samodzielnego dziecka niż kilkulatni uczeń szkoły podstawowej.

Dla wielu oczywista była niepisana prawidłowość – dobrze wybrane gimnazjum mogło zniwelować wszystkie braki i niedociągnięcia wynikające z bardzo nierównego poziomu nauczania w poszczególnych szkołach podstawowych, a tym samym przełożyć się na zwiększenie szans w procesie rekrutacji do najlepszych szkół średnich.

Zniesienie egzaminu po szóstej klasie, a tym bardziej przesunięcie procesu podejmowania decyzji o wyborze dalszego kształcenia dopiero na koniec ośmioletniej szkoły podstawowej, w wielu wypadkach powoduje niedające się jeszcze zmierzyć konsekwencje dla uczniów.

Szkoły podstawowe pośpiesznie wdrażaną reformą zostały zmuszone do zapewnienia uczniom nauczania przedmiotów ścisłych, które uprzednio realizowali nauczyciele w gimnazjach. Dla dyrektorów oznaczało to konieczność pozyskania specjalistów (często na szczątkową część etatu) lub szybkie wygenerowanie ich substytutów poprzez skierowanie własnych nauczycieli na studia podyplomowe. Dla samorządów gminnych odpowiedzialnych za szkolnictwo na terytorium podlegającym ich administracji, oznaczało to konieczność nie tylko rozbudowy (na własny koszt) szkół, które na ogół nie były przygotowane lokalowo na takie przeobrażenia, ale przede wszystkim wyposażenie ich w niezbędne pomoce dydaktyczne.

Nie trzeba być osobą mocno zanurzoną w rzeczywistości edukacyjnej, by intuicyjnie rozumieć, że stworzenie adekwatnego do potrzeb dydaktycznych zaplecza, we wszystkich szkołach podstawowych, tożsamego z tym, jakie przez lata kompletowano w dużo mniej licznych gimnazjach, było zadaniem karkołomnym, a w zasadzie niewykonalnym, tym bardziej w tak krótkiej perspektywie czasowej.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że krytycy pośpiesznie realizowanej reformy zwracali uwagę na wiele aspektów kładących się na niej ponurym cieniem. Szczególnie dużo kontrowersji wzbudzała formuła, w jakiej realizowano konsultacje społeczne. Dodać należy konsultacje, na które ministerstwo wielokrotnie się powoływało uzasadniając potrzebę zmian i prawidłowość obranego kierunku tych przeobrażeń. Środowiska nauczycielskie i rodziców elektryzowała jednocześnie sprawa grona ekspertów, którzy pracowali nad nową podstawą programową. W opinii Najwyższej Izby Kontroli, doszło w tym miejscu do wyraźnej nierzetelności. Jak przekonuje NIK w swoim raporcie,

tylko 20% ekspertów biorących udział w tym dziele kreacji, posiadało rekomendacje instytucji oświatowych, pozostałych wybrała pani minister. Nic zatem dziwnego, że gotowa podstawa programowa, podobnie jak zmieniony kanon lektur z języka polskiego, znalazły się w ogniu wielokierunkowej krytyki, nie tylko ze strony środowisk opozycyjnych, ale także nauczycieli i rodziców. Sporo niezadowolona pociągnęła za sobą także publikacja mocno usztywnionych Ramowych planów nauczania.

Myśląc o reformie zmierzającej do likwidacji gimnazjów, zdecydowanie najczęściej emocji wzbudzała jednak perspektywa podwójnego naboru do klas pierwszych w 2019 r. Na skutek zmian, o miejsca w szkołach średnich, ubiegało się łącznie ponad 700 tys. uczniów. Uczniom i ich rodzicom, którzy mieli pecha doświadczyć tego horroru na własnej skórze, zależało na uzyskaniu miejsca w wymarzonej szkole. Wszyscy, co rozumiałe, chcieliby przy tym mieć równe, a przynajmniej porównywalne szanse do uczniów z minionych roczników aplikujących o miejsca w liceach. Ambitna młodzież nie mogła zaakceptować zapewnień prominentnych polityków, że dla wszystkich starczy miejsca w szkołach średnich (w domyśle, w mniej renomowanych liceach, technikach bądź w szkołach branżowych). Nie jest tajemnicą, że decydenci odpowiedzialni za przygotowanie i wdrożenie reformy widzieli w braku miejsc w liceach szansę na polepszenie sytuacji szkół branżowych (dawniej zawodowych) i poprawę miążdżącej społecznej opinii o nich. Liczono tu po cichu, że podniesienie poziomu tych placówek nastąpi na skutek napływu lepszych uczniów, którzy z konieczności będą musieli tam realizować obowiązek szkolny. Obiekty szkolne, co wielokrotnie podkreślano, nie są z gumy, większość wiodących liceów, i tak już przed 2019 rokiem, pracowała w przepelnionych salach, w pełnym obłożeniu godzinowym. Tym samym dyrektorzy i organy prowadzące, patrząc perspektywicznie, musiały z wyprzedzeniem podejmować niełatwe decyzje. Część szkół zdecydowała się na ograniczenie naboru, by równomiernie swoją ofertę skierować do dwóch odrębnych grup kandydatów. Inne zadbały o przejęcie budynków lub wynajęcie pomieszczeń nadających do realizacji zajęć dydaktycznych od innych podmiotów. Jeszcze inne postawiły na wydłużenie dnia zajęć lub wręcz na wprowadzenie dwuzmianowości. W przypadku Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale nie było takich dylematów. Mury Pałacu Lubomirskich, w kwietniu 2019 r. opuściło liczne grono maturzystów, w czerwcu zaś dwie (ostatnie) klasy gimnazjalne. Tym samym w ofercie edukacyjnej zagwarantowano, tak jak w latach poprzednich, możliwość nauki w odrębnych klasach (tradycyjnej i dwujęzycznej) zarówno absolwentom Gimnazjum, jak i uczniom, którzy jako pierwsi ukończyli zreformowaną ośmioletnią szkołę podstawową. W dodatku bez konieczności głębszych zmian w organizacji życia szkolnego.

Absolwenci szkół podstawowych i ostatni już gimnazjaliści byli przyjmowani na rok szkolny 2019/20 do odrębnych klas, na podstawie podobnych, jakkolwiek rozdzielnych zasad naboru. Gimnazjaliści docelowo mieli jako ostatni już uczniowie realizować naukę w klasach trzyletniego liceum, wedle dotychczasowej podstawy programowej. Ich o rok młodszy koledzy, mieli trafić do klas czteroletniego liceum i podjąć naukę według nowej podstawy programowej i opracowanych na jej podwalinach programów nauczania.

Po ogłoszeniu list zakwalifikowanych do przyjęcia, szczęśliwcy, którzy się na nich znaleźli, z trumfem a zarazem ulgą, składali w wybranych szkołach oryginały dokumentów. Ilość chętnych, w stosunku do liczby dostępnych miejsc, w wielu przypadkach oznaczała zwiększenie wymagań stawianych kandydatom, a co za tym idzie podniesienie tzw. progów punktowych. W praktyce w najlepszych liceach większość miejsc zajęli wyłącznie laureaci olimpiad. Co istotne, niektórzy wybitni uczniowie, pomimo sukcesów, jakie osiągnęli w dotychczasowej edukacji, nie dostali się do wybranych szkół. Wiceminister edukacji Andrzej Stanisławek, w klimacie narastającej społecznej frustracji, zasugerował uczniom, którzy nie zostali przypisani do żadnej ze szkół, aby poszukali odpowiedniej... za granicą. Po wielu krytycznych wypowiedziach na temat tej propozycji i osoby samego wiceministra, polityk ten podał się do dymisji.

Uczniowie, którym nie poszczęściło się w pierwszym terminie, podjęli gorączkowe zabiegi o uzyskanie akceptacji komisji rekrutacyjnej poprzez składane odwołania od pierwotnych rozstrzygnięć. Ruch ten, nie ustał także po ogłoszeniu ostatecznych list przyjętych. Wielu uczniów, pomimo uzyskania miejsc w szkołach, które wymienili w porządku preferencyjnym we wniosku o przyjęcie do liceum, weryfikowało zasadność pierwotnych decyzji i po rozeznaniu możliwości migracji, podejmowało starania o możliwość podjęcia nauki w innych, bardziej optymalnych szkołach (w tym w LOB). Kroki takie podejmowano także we wrześniu.

Wielu specjalistów z zakresu edukacji, przy okazji oceny procesu rekrutacji do szkół średnich na rok szkolny 2019/20, zwracało uwagę na nieporównywalność szans absolwentów gimnazjów i szkół podstawowych. W postępowaniu rekrutacyjnym dużą rolę odgrywały oceny, jakie uczniowie uzyskali na świadectwach ukończenia szkół. Tymczasem w polskim systemie edukacji nie ma jednolitego, a przez to porównywalnego systemu oceniania ucznia pomiędzy szkołami. Jedynym obiektywnym miernikiem kompetencji uczniowskich były zatem egzaminy zewnętrzne. Jakkolwiek, także w odniesieniu do nich można znaleźć głosy krytyczne, zwracające uwagę m.in. na różne reakcje dziecka na stres, które mogą zaważyć na wyniku. Ponadto egzamin klas ósmych był realizowany po raz pierwszy, można śmiało powiedzieć testowy. Jak podkreślało wielu obserwatorów, dla tej populacji był to zarazem pierwszy poważny egzamin w życiu.

Kolejny raz, jak przy każdej innej reformie, także w roku szkolnym 2019/20 pojawiły się znane (te same) kłopoty. Do zadań bardzo trudnych należało już chociażby opracowanie szkolonego zestawu podręczników. Wiele z pozycji przygotowanych przez wydawnictwa, przed wakacjami, nie miało jeszcze niezbędnych numerów ministerialnych dopuszczeń. Same zaś podręczniki pozostawiały wiele do życzenia. W niejednym wypadku, pod względem treści, były tymi samymi książkami, z których uczyli się gimnazjaliści, jakkolwiek proponowanymi nowej populacji w zmienionej graficznej szacie zewnętrznej. W dodatku nauczyciele musieli dokonywać wyboru, mając w ręku jedynie pierwsze części całej serii, tj. podręcznik do klas pierwszych, nie mogąc wyrobić sobie opinii o całym zestawie.

Nie należy zapominać, że rodzice absolwentów klas ósmych zostali postawieni przed

koniecznością zakupić całkiem nowego komplet podręczników, a wydatek to wcale nie mały, zważywszy, że na książkach się nie kończył. Do niektórych przedmiotów niezbędne są także ćwiczenia, zbiory zadań, atlasy. Problem ten będzie ich udziałem także w kolejnych latach. Ich dzieci przecierają szlak, nie ma zatem możliwości na odziedziczenie po starszym rodzeństwie, czy znajomych używanych książek, czy perspektywy zakupu takich w antykwariacie. Jest to tym bardziej przykre doświadczenie, że uczniowie na poprzednim etapie edukacyjnym, korzystali z podręczników dotacyjnych wypożyczanych z biblioteki szkolnej. Wrażenia tego nie może złagodzić perspektywa uzyskania jednorazowego świadczenia Dobry start w wysokości 300 zł, należnego każdemu uczącemu się dziecku.

Problemy pierwszych uczniów czteroletnich liceów i tych, którzy wybrali inne typy szkół, na zakupie książek się nie kończą. Okazuje się, że uczniowie ci są zdecydowanie słabiej przygotowani do pracy na poziomie szkoły średniej niż ich starsi koledzy z doświadczeniem gimnazjalnym. Tymczasem muszą sprostać porównywalnym wymaganiom wynikającym z podstawy programowej. Winę za to, w zmiennych proporcjach, ponosi okrojona w stosunku do wymagań odnoszących się do gimnazjalistów podstawa programowa, poziom zajęć serwowanych uczniom w szkołach podstawowych, jak i sam wiek dziecka, a zatem mniejsza dojrzałość objawiająca się m.in. w braku tak elementarnych umiejętności jak samodzielne przygotowanie notatek, zdolność czytania ze zrozumieniem, czy autodyscyplina. Należy pamiętać, że gimnazjaliści musieli zdawać egzamin, który sprawdzał wiedzę niemal z wszystkich przedmiotów, jakie realizowali w szkole, z wyłączeniem tych artystycznych i wychowania fizycznego. Ósmoklasiści mieli do rozwiązania jedynie arkusze z matematyki, języka polskiego i języka obcego. Nie dziwi zatem, że z mniejszym zaangażowaniem zagłębiali się w tajniki chemii, fizyki, biologii, geografii, czy historii. Problem wiązał się też z forsowną dążnością pedagogów do realizacji w ciągu dwóch lat (klasa 7 i 8) materiału z nowej podstawy programowej, która najczęściej była całkowicie oderwana od treści przerabianych przez uczniów w klasach programowo niższych (brak ciągłości treści).

Niewielu wie, że reforma systemu oświaty jest także szczególnie okrutna dla pewnego odsetka absolwentów gimnazjum, konkretnie rzecz ujmując dla tych, którzy z takich czy innych przyczyn będą musieli powtórzyć klasę. Skoro nie ma już oddziałów pogimnazjalnych, taki uczeń trafi do klasy pierwszej czteroletniego liceum. W praktyce, by uzyskać świadectwo maturalne, będzie musiał zatem spędzić w liceum nie 3 (jak planował), nie 4, a aż 5 lat.

Nauczyciele i uczniowie szkół średnich, na długo przed rozpoczęciem roku szkolnego 2019/2020 wiedzieli, że będzie to rok wyjątkowy. Wszyscy przygotowywali się na wyzwania, jakie stawał przed nimi podwójny nabór i jego konsekwencje. Nikt jednak nie przypuszczał, że temat niedogodności i problemów organizacyjnych, czy lokalowych, jakie prognozowano i jakie faktycznie w wielu miejscach wystąpiły, zejdzie na plan dalszy w obliczu wyzwań, z jakimi polska szkoła mierzy się od marca 2020 roku. Pojawienie się epidemii koronawirusa COVID-19 skłoniło Rząd RP do podjęcia radykalnych decyzji mających

zminimalizować zagrożenie dla zdrowia i życia publicznego. Wśród licznych kroków wdrażanych w tym zakresie w ostatnich miesiącach najbardziej brzemienne w skutki dla szkół okazało się zawieszenie zajęć w całym kraju, a następnie wprowadzenie nauczania zdalnego.

Na okres czasowego ograniczenia pracy szkół, zarządzeniem Dyrektora Liceum z dnia 25 marca 2020 r. wprowadzono obowiązkowe nauczanie na odległość (realizację podstawy programowej i programów nauczania). Zasada ta dotyczyła także zajęć rewalidacyjnych i wszystkich form pomocy przyznanych uczniom oraz opieki psychologa szkolnego. Nauczyciele od tego momentu realizowali zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w ramach obowiązującego ich dotychczas tygodniowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych i wychowawczych. Zgodnie z wykładnią władz, kształcenie na odległość powinno łączyć pracę z użyciem sprzętu komputerowego oraz takie elementy samodzielnej nauki, które go nie wymagają (np. praca z podręcznikiem, czytanie lektury). W praktyce Liceum znaczna część zajęć była prowadzona na żywo za pomocą komunikatorów internetowych (głównie programu Zoom i Skype), pozostałe poprzez przekazywanie za pomocą poczty elektronicznej lub e-dziennika materiałów do samodzielnej pracy, przesyłanie filmów, instrukcji, notatek, linków do aplikacji i inne. Dla wszystkich nauczycieli, rodziców i uczniów, nauka zdalna okazała się być ogromnym wyzwaniem. Skala i rodzaj problemów z nią związanych zależały tak od typu szkoły i jej lokalizacji, jak również od wieku uczniów. W odniesieniu do najmłodszych (pierwsze klasy szkoły podstawowej), ograniczenie pracy szkół oznaczało ogromne problemy przede wszystkim dla ich pracujących rodziców. Niemożność wysłania dziecka do szkoły, korzystania z opieki świetlicowej i innych rozwiązań, które na co dzień pozwalały im na swobodne wykonywanie obowiązków zawodowych, zmusiła wielu z nich do korzystania z prawa do opieki lub świadczenia pracy zdalnie. W praktyce, chcąc nie chcąc, rodzice stali się także nauczycielami swoich dzieci, a przynajmniej współrealizatorami procesu dydaktycznego. Nie może przecież dziwić, że to właśnie rodzic odbierał przesyłane przez e-dziennik, pocztę elektroniczną, czy zamieszczane na platformie edukacyjnej zadania i materiały na cały dzień, a następnie próbował skłonić swoje dziecko do samodzielnej (częściej wspólnej) pracy, by w końcu sfotografować, lub w inny sposób udokumentować efekt całodziennych wysiłków i odesłać je nauczycielowi do weryfikacji. Nieco starsze dzieci na ogół samodzielnie już logowały się na wskazane platformy, czy łączyły zdalnie z nauczycielami w wyznaczonych godzinach, tym samym ich nauka mniej obciążała rodziców, jakkolwiek nic nie zwalniało ich z nadzoru i troski o efekty takiej pracy.

Problemem dla wielu rodzin, które z konieczności musiały pozostawać w izolacji, było zorganizowanie przestrzeni do względnie komfortowej pracy i nauki dla wszystkich domowników. Nie w każdym domu czy mieszkaniu było to możliwe, choćby ze względu na dostępny metraż, wydajność łącza internetowego bądź brak dostatecznej ilości sprzętu komputerowego. Co zrozumiałe, nie każdego rodzica postawionego z dnia na dzień przed koniecznością zakupu dodatkowego komputera było zwyczajnie stać na taki krok. Problemu nie rozwiązano do końca ani poprzez programy wsparcia udzielanego przez rząd, ani zabiegi podejmowane oddolnie

przez organy prowadzące i dyrektorów podległych im szkół. Wyżej opisanych problemów związanych z udziałem w zajęciach zdalnych na ogół nie mieli Licealiści z Boguchwały. Fakt, że każdy uczeń ma przydzielony, spersonalizowany sprzęt komputerowy, dawał im szansę na względnie komfortowy (równy) udział we wszystkich formach nauczania na odległość.

Najważniejszym mankamentem takiej edukacji, bardzo mocno odczuwanym przez zaangażowanych w swoją pracę nauczycieli, nie były braki sprzętowe, czy niedostatek kompetencji cyfrowych, a brak bezpośredniego kontaktu z uczniami. Warto też przypomnieć, że bliżej nieznaną liczbą uczniów zwyczajnie zniknęła z systemu, nie uczestniczyli w zajęciach zdalnych, nie utrzymywali kontaktu z nauczycielami, kolegami. Problem ten miał bardzo niejednolite podłoże. Nie zawsze miało ono odniesienie do przyczyn już zasygnalizowanych. Zjawisko wielokrotnie związane było ze stanem emocjonalnym dzieci, którym przyszło mierzyć się, często w samotności, z własnymi lękami, niepewnością jutra. Aspekty te były szczególnie dotkliwe dla tych uczniów, którzy doświadczają różnej natury zaburzeń, stanów depresyjnych. Okres kwarantanny wielokrotnie bądź ujawnił tego typu symptomy. Innym mrocznym skutkiem izolacji był także wzrost zjawiska przemocy domowej.

Czasowe ograniczenie pracy szkół, a tym samym nauczanie zdalne, przydłużano kilkakrotnie, przekreślając ostatecznie nadzieję na powrót do szkolnych ławek w roku szkolnym 2019/2020. Tym samym zarówno klasyfikacja klas trzecich liceum, jak i w końcu klasyfikacja i promocja pozostałych uczniów, odbyły się zdalnie. W reżimie sanitarnym przeprowadzono także zakończenie zajęć dydaktycznych i rozdanie świadectw. W związku z działaniami władz mającymi zahamować rozprzestrzenianie się epidemii, anulowano także harmonogram egzaminów uczniowskich – w tym maturalnych, które ostatecznie przeprowadzono w dniach 8-29 czerwca. Co godne zapamiętania, ze względu na rygor sanitarny zrezygnowano jednocześnie z przeprowadzania egzaminów ustnych.

Wszyscy mamy nadzieję, że doświadczenia roku szkolnego 2019/2020 pozostaną już tylko w sferze historii, a nowy rok szkolny 2020/21, otwierający drugą dekadę istnienia Liceum, upłynie w spokojnej, sprzyjającej nauce atmosferze, sama zaś edukacja realizowana będzie w salach lekcyjnych, w szkolnych ławkach, w bezpośredniej interakcji nauczycieli z uczniami.

2.5. Współpraca z uczelniami wyższymi i innymi podmiotami zewnętrznymi

Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale od początku istnienia, a więc od 2010 roku, współpracuje z uczelniami wyższymi i innymi podmiotami zewnętrznymi. Współpraca ta w sposób szczególnie obejmuje dwie rzeszowskie uczelnie, tj. Politechnikę Rzeszowską i Uniwersytet Rzeszowski. Głównym założeniem wynikającym ze współpracy jest zapewnienie jak najlepszych warunków do rozwoju indywidualnych uzdolnień każdego z uczniów Liceum. Zajęcia dydaktyczne takie jak: wykłady, prelekcje, pokazy i ćwiczenia prowadzone zarówno na Uniwersytecie Rzeszowskim, jak i na Politechnice Rzeszowskiej są dla uczniów Liceum nie tylko szansą na zdobycie szerokiej wiedzy naukowej, ale także możliwością skorzystania z wielu pracowni wyposażonych w specjalistyczną aparaturę badawczą. Współpraca zakłada również objęcie opieką naukową najzdolniejszych uczniów LOB.

Współpraca z Politechniką Rzeszowską oparta jest na porozumieniu pomiędzy Politechniką Rzeszowską a Burmistrzem Miasta i Gminy Boguchwała, które zostało zawarte w 2013 roku. W ramach podejmowanej corocznej współpracy z Politechniką Rzeszowską uczniowie Liceum „klasy akademickiej”, w każdym roku szkolnym uczestniczą w seminariach „Wybrane problemy chemii” organizowanych przez Wydział Chemiczny Politechniki Rzeszowskiej oraz Rzeszowski Oddział Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Seminarium zawsze cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczniów Liceum. W czasie seminarium uczniowie nie tylko uczestniczą w wykładach i zajęciach laboratoryjnych, ale także zwiedzają pracownie Wydziału Chemicznego i zapoznają się z oferowanymi kierunkami studiów.

Fot. 1-2. Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale podczas zajęć laboratoryjnych Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej.

Współpraca Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale z Uniwersytetem Rzeszowskim odbywa się zarówno z Katedrą Fizyki Doświadczalnej na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, jak i Instytutem Historii i Wydziałem Filologicznym. W ramach tej współpracy uczniowie uczestniczą w cyklicznych wykładach organizowanych na tych wydziałach. Porozumienia gwarantują objęcie patronatem naukowym odpowiednich klas, w przypadku uczniów Liceum grup rozszerzeń. Na mocy porozumienia uczniowie LOB zyskali również możliwość udziału w działalności kół studenckich, a tym samym rozwijania nie tylko wiedzy, ale też kontaktów interpersonalnych z młodymi ludźmi o zbliżonych zainteresowaniach.

Fot. 3. Dyrektor Liceum - dr Michał Figura podpisuje porozumienie w zakresie współpracy Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale z Instytutem Historii i Wydziałem Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego, grudzień 2017 r.

Fot. 4. Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale podczas wykładów organizowanych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego, styczeń 2018 r.

Mając na względzie fakt, że biblioteki i ich zbiory stanowią dobro narodowe oraz służą zachowaniu dziedzictwa narodowego, Liceum prowadzi również współpracę z Gminną Biblioteką Publiczną w Boguchwale, Biblioteką Uniwersytetu Rzeszowskiego i Biblioteką Pedagogiczną w Rzeszowie.

W ramach współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Boguchwale corocznie uczniowie Liceum uczestniczą w akcji „Narodowe Czytanie”. Dzięki tej akcji lektura klasyki polskiej literatury przynosi wiele czytelniczej satysfakcji uczniom Liceum i przekonuje o doniosłości dzieł naszych największych pisarzy.

Fot. 5. Uczniowie Liceum w Gminnej Bibliotece Publicznej w Boguchwale podczas akcji „Narodowego Czytania” lektury „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego, 8 września 2018 r.

Współpraca z Biblioteką Pedagogiczną oraz Biblioteką Uniwersytetu Rzeszowskiego umożliwia uczniom Liceum korzystanie z zasobów tych bibliotek, które udostępniają im materiały biblioteczne takie jak: książki, broszury, gazety, czasopisma zarówno w języku polskim jak i angielskim.

Liceum Ogólnokształcące od czerwca 2012 r. prowadzi współpracę z Towarzystwem Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale – stowarzyszeniem, organizacją NGO, a zarazem organem prowadzącym, od 1 września 2013 r. Gimnazjum Dwujęzyczne, a od 1 września 2017 r. Szkołę Podstawową Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Stowarzyszenie to powstało w odpowiedzi na zapotrzebowanie środowiska szkolnego, zgromadzonego przy Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale. Idea tworzenia i rozwoju Liceum w Boguchwale koniecznie potrzebowała społecznego wsparcia w zmaganiach z niekorzystnymi warunkami niżu demograficznego i dużą konkurencją z najlepszymi rzeszowskimi szkołami średnimi. Liceum Ogólnokształcące do harmonijnego progresu potrzebowało spokoju i przyjaznego klimatu. Dlatego też skupiono wokół niego ludzi, którzy szczerze i emocjonalnie wspierali placówkę od chwili jej powołania.

Ambicją Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale jest zapewnienie szkołom, które prowadzi i wspiera (Szkoła Podstawowa oraz Liceum) trwałej, a także wysokiej pozycji na edukacyjnej mapie Podkarpacia. Towarzystwo podjęło inicjatywę cyklicznej edycji Rocznika Liceum Ogólnokształcącego (ISSN 2300-3995). Rocznik w zamierzeniu Wydawcy ma prezentować historię założenia i rozwoju Liceum, analizy procesów socjologicznych i pomiaru dydaktycznego, w tym egzaminów maturalnych.

2.6. Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale, szkołą kandydującą do przeprowadzania matury międzynarodowej

Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale podjęło się realizacji strategicznego przedsięwzięcia – ważnego zarówno dla szkoły, jej uczniów i rodziców oraz dla swojej małej ojczyzny Boguchwały. Projekt wdrażania programu matury międzynarodowej (International Baccalaureate Diploma Programme) – to czas wyłożonej pracy nauczycieli i dyrekcji szkoły oraz organu prowadzącego nad wymaganą dokumentacją i procedurami, które w przyszłości zapewnią uczniom Liceum możliwość zdawania matury międzynarodowej.

Geneza pomysłu na IB [maturę międzynarodową] w LOB, wywodzi się niejako bezpośrednio z misji szkoły dwujęzycznej, a taką wizję od 2013 roku realizuje Liceum Ogólnokształcące w Boguchwale [Szkoła powstała w roku 2010]. Osiągnięcia wychowanków (wysokie lokaty w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, wysokie wyniki na maturze, poziom zdawalności matury), ambitna i wysoko wykwalifikowana kadra nauczycieli, która oprócz dydaktyki bierze czynny udział w pisaniu i realizacji projektów unijnych z partnerami z innych zaprzyjaźnionych szkół m.in. z: Portugalii, Hiszpanii, Włoch, Turcji i Litwy, współpraca z uczelniami np. Politechniką Rzeszowską, Uniwersytetem Rzeszowskim, Uniwersytetem Jagiellońskim oraz determinacja dyrekcji szkoły i założyciela LOB/organu prowadzącego [Urzędu Miasta i Gminy w Boguchwale] – to zbiór czynników, które pozwalają z roku na rok zajmować szkole wyższą pozycję w rankingach szkół średnich w regionie, a tym samym w kraju.

Za ogłoszonym 9 stycznia 2020 r. Rankiem Liceów Ogólnokształcących – 2020 – Perspektyw - Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale uzyskało tytuł Srebrnej Szkoły 2020. Liceum w Boguchwale uplasowano na 17 pozycji w skali województwa podkarpackiego. Lokata ta w odniesieniu do liceów rzeszowskich pozwala zaliczyć LOB do grona pięciu najlepszych szkół działających na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego. Warto podkreślić, że Liceum w Boguchwale, uzyskując tytuł Srebrnej Szkoły 2020, [poprzednio również w 2019] potwierdziło wysoką jakość kształcenia zapewnianą niezmiennie swoim uczniom, która rokrocznie procentuje zasłużonym miejscem wśród najlepszych szkół średnich w Polsce.

Wymieniona grupa czynników jest podstawą starań o możliwość przeprowadzania matury międzynarodowej. Oczywiście, to nie jedyną przesłankę tak postawionego sobie celu [wdrażanie procesu matury międzynarodowej w LOB]. Innych powodów szukać należy w otoczeniu bliższym i dalszym. Procesy globalne [zmiany] zachodzące w skali świata dotyczą wielu sfer – oddziałują bezpośrednio na gospodarki poszczególnych państw, ale

jednocześnie na m.in. takie obszary, jak: natura, przemysł, infrastruktura, rynek pracy, czy edukacja. Wszystkie te przytoczone determinanty, niejako wymuszają konieczność zmian w obszarze funkcjonowania szkół średnich w Polsce, także na Podkarpaciu. Wszystko to jest powodem kreowania nowej, szerszej wizji Szkoły na przyszłość.

Proces wdrażania w LOB matury międzynarodowej [IB Diploma Programme], to projekt [inwestycja], który rozpoczął się w styczniu 2019 roku. Jakkolwiek pierwsze oficjalne kroki w tym kierunku podjęto już rok wcześniej.

Obecnie grupa nauczycieli zrealizowała wymagane kursy przedmiotowe, szkoła przesłała pozytywnie ocenę koordynatora zewnętrznego i czeka na przyjazd i ocenę komisji wizytacyjnej. (Planowana wizytacja w marcu 2020 r.)

Wdrażanie matury międzynarodowej w LOB jest naturalnym przedłużeniem tego, co już oferujemy w formie nauczania dwujęzycznego i przedmiotów rozszerzonych. Nie mniej jednak bezpośrednio projekt ten służy stworzeniu nowej, szerszej oferty Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale dla obecnych i przyszłych uczniów oraz ich rodziców. Jest również bardzo ważny dla Miasta i Gminy Boguchwała oraz dla regionu. Aktualnie jesteśmy jedną z dwóch szkół średnich na Podkarpaciu, które jako pierwsze weszły na ścieżkę wdrażania programu międzynarodowej matury. Najbliższym miastem, gdzie można już dziś zdawać maturę międzynarodową jest Tarnów.

Nasza Szkoła ubiega się o nazwę IB WORLD SCHOOL. Wszystkie szkoły w programie Matury Międzynarodowej charakteryzuje wspólna filozofia – zobowiązanie do zapewnienia międzynarodowego nauczania o wysokiej jakości. Weszliśmy na tę ścieżkę z myślą o przyszłości, nie tej najbliższej, ale o tej w dłuższym horyzoncie czasowym. Mamy na uwadze przyszłość szkoły, ale nade wszystko przyszłość naszych uczniów.

Czym jest matura międzynarodowa:

Program Matury Międzynarodowej IB Diploma Programme jest dwuletnim przeduniwersyteckim cyklem kształcenia przeznaczonym dla młodzieży w wieku 16-19 lat i realizowanym przez dwa ostatnie lata szkoły ponadgimnazjalnej (ponadpodstawowej). Nauka kończy się sesją egzaminacyjną, przygotowującą uczniów do podjęcia studiów na uczelniach na całym świecie. Matura zdawana jest w języku angielskim, w tym samym czasie co matura tradycyjna [w maju].

Co składa się na program matury międzynarodowej:

Uczniowie przystępując do programu wybierają 3 przedmioty realizowane na poziomie podstawowym (Standard level) oraz 3 przedmioty realizowane na poziomie rozszerzonym (Higher level). Dokonują swojego wyboru z następujących grup przedmiotów:

Grupa 1 Język i literaturoznawstwo

- Język polski (poziom podstawowy)
- Język polski (poziom rozszerzony)

Grupa 2 Język obcy

- Język angielski (poziom rozszerzony)

- Język hiszpański (od podstaw)

Grupa 3 Nauki społeczne

- Historia (poziom podstawowy)
- Historia (poziom rozszerzony)
- Geografia (poziom podstawowy)
- Geografia (poziom rozszerzony)

Grupa 4 Nauki doświadczalne

- Biologia (poziom podstawowy)
- Biologia (poziom rozszerzony)
- Fizyka (poziom podstawowy)
- Fizyka (poziom rozszerzony)

Grupa 5 Nauki matematyczne

- Matematyka (poziom podstawowy)
- Matematyka (poziom rozszerzony)

Grupa 6

- Dodatkowy przedmiot z grup 2-4.

Dodatkowo, obowiązkowe wymagania programu IB narzucają uczniom:

Extended Essay (EE) - to pisemna praca badawcza na wybrany przez ucznia temat. Powinna zawierać około 4000 słów. W jej ramach uczeń zgłębia i opisuje interesujące go zagadnienie związane z jednym z przedmiotów, które wybrał spośród sześciu grup lub takie, które ma charakter interdyscyplinarny, odnoszący się do kilku dziedzin. Proces tworzenia EE opiera się na współpracy z nauczycielem nadzorującym pracę.

Theory of Knowledge (TOK) - to kurs, który ma na celu przybliżenie uczniom natury wiedzy i to, jak to się dzieje, że wiemy to, co wiemy - czyli ćwiczenia uczące krytycznego myślenia, których zwieńczeniem jest napisanie eseju i zrobienie prezentacji.

Creativity, Action, Service (CAS) - przygotowuje ucznia do wprowadzania misji i idei IB w swoje własne życie. Creativity odnosi się do sztuki, wrażliwości artystycznej i kreatywnego myślenia, Action związane z aktywnością fizyczną i zdrowym stylem życia, natomiast Service nakierowuje na pracę dobroczynną i społeczną. CAS to uczestnictwo w różnych akcjach społecznych i wolontariatach.

Fot. 1-2. Nauczyciele przygotowujący Program Matury Międzynarodowej w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale na korytarzu szkoły (1) i w Bibliotece szkolnej (2).

Co daje uczniowi przystąpienie do programu IB:

- oferuje zupełnie inną jakość nauki, która wymaga większej systematyczności i samozaparcia, jednakże na koniec przynosi ogromne korzyści;
- zapewnia międzynarodowe uznanie;
- pozwala opanować języki w najwyższym, komunikatywnym stopniu;
- pozwala uzyskać międzynarodowe spojrzenie oraz nawiązanie międzynarodowych znajomości z rówieśnikami.

Jakie są główne zalety matury międzynarodowej:

- otwiera człowieka na świat; uczy kreatywności i samodzielności;
- daje możliwość studiowania poza granicami kraju;
- buduje bazę wiedzy i jest paszportem do przyszłej kariery zawodowej;
- tworzy nowe szanse i perspektywy własnego rozwoju;
- jest przepustką do lepszej przyszłości.

Za nami dopiero pierwszy, ale ważny odcinek drogi.

Gdybyśmy zrealizowali stawiany sobie dziś cel [możliwość zdawania przez naszych uczniów matury międzynarodowej], byłoby to duże osiągnięcie motywujące na przyszłość naszych wychowanków. Otwierające im możliwości kształcenia na uczelniach zagranicznych w Europie i na świecie. Wśród zagranicznych uczelni honorujących maturę międzynarodową, są najbardziej prestiżowe: University of Cambridge, Oxford University, Harvard University, Cambridge Massachusetts, University of St Andrews, Bocconi University, Mediolan czy La Sorbonne, Paryż. A wśród uczelni w Polsce, m.in.: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Gdański, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Śląski. Wiele uczelni stosuje korzystne przeliczniki ocen dla osób zdających właśnie ten egzamin.

Matura międzynarodowa w LOB, to duże wyzwanie dla Szkoły i organu prowadzącego oraz ogromna, dodatkowa praca do wykonania dla nauczycieli. Realizując ten projekt przyświeca nam jednak przekonanie, że trzeba stawiać sobie ambitne cele i konsekwentnie do nich dążyć [a matura międzynarodowa w LOB – to taki właśnie cel].

Organizacja Matury Międzynarodowej (International Baccalaureate Organization) powstała ponad 50 lat temu, oferując system nauki skierowany do podróżujących uczniów. Do Polski dotarł w 1993 roku i od tamtej pory maturzyści mogą zdobyć międzynarodowy dyplom. Realizuje go blisko 3000 szkół w ponad 140 krajach (w tym 45 szkół w Polsce).

LOB aspiruje do wejścia do tej elitarniej grupy, a tym samym do zaszczytnej miana IB WORLD SCHOOL.

W czasie, kiedy składano materiał do Rocznika], dokładnie 15 czerwca 2020 roku, Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale otrzymało pismo podpisane przez Panią doktor Siva Kumari Dyrektora Generalnego International Baccalaureate Organization (IB), która informuje o nadaniu Liceum Ogólnokształcącemu z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale autoryzacji IB, a zarazem tytułu World School for the Diploma Programme. Obecnie Organ Prowadzący Liceum przygotował i złożył wniosek do Ministerstwa Edukacji Narodowej o zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego. Otrzymanie zgody MEN, pozwoli LOB na uruchomienie oddziału międzynarodowego w strukturze Szkoły – od 1 września 2020 roku.

Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale

szkołą posiadającą certyfikat IB Diploma Programme International Baccalaureate

Myślisz o studiach
poza granicami Polski
i chciałbyś zdobyć
rozpoznawalny
w świecie
dyplom?

Chcesz zdobyć szerszą
wiedzę i praktyczne
umiejętności
w wielu
dziedzinach?

Jesteś tolerancyjny
i otwarty na różne
poglądy i innych
ludzi?

Chcesz płynnie
posługiwać się
językiem angielskim
w różnych sytuacjach
i kontekstach?

Cenisz sobie
niezależność
i samodzielność?

Poszukujesz nowych
szans, perspektyw
i możliwości
rozwoju?

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
W BOGUCHWALE

ul. Suszyckich 11
36-040 Boguchwała
www.liceum.boguchwala.pl
tel. 17 871 44 21

Od redakcji:

W odpowiedzi na wniosek Burmistrza Boguchwały, działającego w imieniu Organu prowadzącego, Minister Edukacji Narodowej udzielił zezwolenia na utworzenie od 1 września 2020 roku oddziału międzynarodowego w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale, a tym samym na realizację programu The International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP).

Fot. 3. Zezwolenie udzielone przez Ministra Edukacji Narodowej na utworzenie od 1 września 2020 roku oddziału międzynarodowego w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Decyzja ta jest zwieńczeniem kilkuletniego procesu, wieloaspektowych przygotowań podejmowanych przez Liceum, zmierzających do zapewnienia młodzieży uczącej się w Boguchwale najwyższych, globalnych standardów edukacji.

Tym samym wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego w strukturze szkoły, obok oddziałów z polskim językiem nauczania oraz dwujęzycznych, pojawił się pierwszy prestiżowy oddział międzynarodowy, w którym nauka może zostać zwieńczona przystąpieniem do matury międzynarodowej IB DP.

*3. Towarzystwo Przyjaciół
Liceum Ogólnokształcącego
w Boguchwale*

3.1. Misja Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale. Historia równoległa

Powołanie do życia Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale (TPLOB) poprzedził ciąg zdarzeń, który doprowadził do przeobrażeń lokalnego środowiska. Rozpoczął się Nowy Rok 2008, a wraz z nim na mapę Polski powróciło miasto Boguchwała. To był impuls do działań, aby Boguchwale nadać municypalny charakter. Zdawano sobie sprawę, że zmiana sztyldów dotychczas funkcjonujących instytucji i jednostek organizacyjnych gminy nie wyczerpie tego zadania. Prestiż nowego miasta zapewne znacznie podniosłoby zlokalizowanie w nim jakiejś agendy administracyjnej starostwa powiatowego. Ten kierunek rozwoju miasta jest jeszcze przed władzami Gminy. Szczęśliwie jednak uznano, że takim pośrednim krokiem w awansie municypalnym będzie przejście od starostwa zadania założenia i prowadzenia szkoły średniej – Liceum Ogólnokształcącego.

Na przełomie roku 2009 i 2010 Burmistrz Boguchwały – Wiesław Dronka – powierzył mi funkcję pełnomocnika ds. organizacji Liceum Ogólnokształcącego i przeprowadzenie pierwszego naboru uczniów. Funkcja ta przerodziła się z czasem w zarządzanie Szkołą jako dyrektor przez pierwsze, najtrudniejsze, lata rozwoju placówki.

Liceum, które powstało w roku wyborów samorządowych, było sztandarowym przedsięwzięciem urzędującego Burmistrza. Zostało także uwikłane w grę wyborczą a w konsekwencji, w lokalną politykę. Chyba najciekawszy w tej polemice był wdzięczny, dwuznaczny tytuł materiału promującego konkurencyjny Komitet Wyborczy: „Nasze drogie liceum”. Klimat tych utarek towarzyszył boguchwalskiemu Liceum przez pierwsze lata a pobrzmiwa w środowisku do dziś, mimo że Szkoła swoim dynamicznym rozwojem już w trzecim roku istnienia zajęła znaczącą pozycję na mapie edukacyjnej regionu, przekształcając się w Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Łatwo się domyślić, że w tej sytuacji Liceum bardzo zabiegało o skupienie wokół siebie ludzi opiniotwórczych, życzliwych, wspierających rozwój placówki, jednym słowem – przyjaciół. Ta potrzeba zdecydowała też o nazwie Stowarzyszenia, która odwołuje się do owych „przyjaciół”. Klimat zaś siedziby Liceum – Pałac Lubomirskich – i nawiązanie do organizacji wspierających także uczelnie akademickie, oddaje może trochę archaiczne, ale nobliwe określenie grupy przyjaciół jako „towarzystwo”. Tak ukształtowała się nazwa stowarzyszenia: Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale.

Stowarzyszenie powołała do istnienia na zebraniu założycielskim w dniu 12.04.2012 roku 15-osobowa grupa członków założycieli – nauczycieli i wspierających nas autentycznych przyjaciół młodego Liceum. Wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego dokonano w dniu 25.06.2012 r. Zebrani powierzyli przewodniczenie Stowarzyszeniu piszącemu te słowa,

ówczesnemu dyrektorowi Liceum – inicjatorowi owego przedsięwzięcia.

Stowarzyszenie przyjęło bardzo obszerne cele swojej aktywności, w tym wspieranie Liceum na rozlicznych obszarach obejmujących rozwój placówki, także pomoc materialną i stypendialną dla uczniów. Dopiero jednak czas pozwolił sprecyzować najbardziej celowe i potrzebne wsparcie dla Liceum.

Boguchwalskie Liceum, zlokalizowane niemal na przedmieściach dużego miasta, musiało konkurować o uczniów z najlepszymi rzeszowskimi liceami, co nie było zadaniem łatwym. Narodziła się więc myśl, aby Towarzystwo założyło przy Liceum szkołę gimnazjalną, przygotowującą kandydatów do dalszego kształcenia w Liceum. Zarząd TPLOB podjął w dniu 23.10.2012 r. Uchwałę nr 2/2012 w sprawie zamiaru założenia Gimnazjum Dwujęzycznego i podjęcia prac nad przygotowaniem wniosku do Podkarpackiego Kuratora Oświaty o wyrażenie stosownej opinii. Tak rozpoczęto czynności zmierzające do założenia szkoły niepublicznej.

Ogrom pracy w imieniu Zarządu wzięli na siebie Prezes TPLOB oraz Skarbnik – Michał Figura. „Twarzą” projektu w pierwszym jego etapie był Piotr Drąg – matematyk Liceum, który swoją nietuzinkową osobowością dodatkowo wzbudzał zainteresowanie środowiska nowym Gimnazjum. Uzyskanie wpisu do Ewidencji szkół i placówek niepublicznych nie było zadaniem łatwym. Poprzedziły je dziesiątki godzin pracy nad dokumentami, poddanie się ocenie szeregu instytucji weryfikujących gotowość i spełnienie koniecznych warunków do prowadzenia szkoły, w tym także do nadania uprawnień szkoły publicznej. W dziele tym połączono energię młodości nauczyciela historii w Liceum – dra Michała Figury – i doświadczenie piszącego te słowa, wówczas dyrektora Liceum. Piastowanie mandatu radnego powiatu rzeszowskiego sprzyjało swobodnemu poruszaniu się w materii oświatowej i w kręgu szeregu instytucji towarzyszących naszemu przedsięwzięciu.

Klimat kontrowersji wokół Liceum nie ułatwiał naszej pracy prowadzonej bez jakiegokolwiek rozgłosu, by nie powiedzieć: w atmosferze poufności. Podobnie jak przecieraliśmy szlaki w przypadku tworzenia Liceum, tym razem pokonywaliśmy wszelkie przeciwności i poznawaliśmy kwestie kluczowe w zakresie zakładania szkoły niepublicznej. Dodatkową trudność stanowiła okoliczność, że tworzyliśmy gimnazjum, a zatem szkołę, której prowadzenie było zadaniem własnym gminy. Pomimo tych kontrowersji, na wniosek Zarządu TPLOB, dokonano wpisu do Ewidencji szkół i placówek niepublicznych, potwierdzonego Zaświadczeniem Nr 6/2013 z dnia 14.03.2013 roku a Decyzją Burmistrza Boguchwały Nr 1/2013 z dnia 14.03.2013 roku nadano Gimnazjum Dwujęzycznemu uprawnienia szkół publicznych. W przeddzień zaś Świąt Wielkanocnych zamieszczono na stronie Gminy informację o nowej placówce oświatowej w Boguchwale.

Tak, jak spodziewaliśmy się, komunikat ten wywołał różnorodne reakcje w środowisku. Z jednej strony ciche zadowolenie, że stwarza się dla dzieci i ich rodziców interesującą alternatywę kształcenia. Z drugiej zaś, głosy niezadowolenia i poczucie zagrożenia, że konkurencyjne gimnazjum negatywnie odbije się na systemie kształcenia gimnazjalnego w gminie. Oburzeni dostąpili prawa publicznego wyrażenia swojego niezadowolenia, z inicjatywy Towarzystwa, na forum sesji Rady Miejskiej w Boguchwale. Złożono też wówczas stosowne pisma na ręce Burmistrza. Generalnie, nie przyjęto życzliwie nowej placówki w środowisku oświatowym Gminy.

Prawdą było, jak pisaliśmy w ofercie Gimnazjum Dwujęzycznego w Boguchwale, że była ona skierowana do uczniów i ich rodziców, którzy powodowani troską o wykształcenie, coraz liczniej poszukiwali satysfakcjonującej ich jakości kształcenia w pobliskim mieście wojewódzkim. To właśnie oni odpowiedzieli zyczliwie na naszą ofertę. Cel został osiągnięty – w znacznym stopniu zmniejszyła się migracja uczniów do gimnazjów rzeszowskich, natomiast w żadnej mierze nie zaburzyło to dotychczasowego poziomu naboru uczniów do gimnazjów samorządowych. Wydawać by się zatem mogło, że wszystkie strony powinny przyjaźnie spoglądać na inicjatywę i działalność Towarzystwa.

Tak więc 1. września 2013 roku rozpoczęło działalność Gimnazjum Dwujęzyczne w Boguchwale, które w zamyśle miało przygotowywać absolwentów do dalszego kształcenia w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Zarząd Towarzystwa powołał na stanowisko dyrektora dra Michała Figurę – nauczyciela Liceum, co (obok personalnego związku dyrektora Liceum, a zarazem Prezesa TPLOB), stanowiło kolejny znak bliskiej łączności, a właściwie patronatu Liceum nad Gimnazjum Dwujęzycznym.

Gimnazjum Dwujęzyczne rozwijało się liczebnie z roku na rok. Już pierwszym egzaminem gimnazjalnym potwierdziło najwyższy poziom kształcenia, uzyskując we wszystkich obszarach egzaminacyjnych stanin 9. Tak było też w kolejnych latach. Dla gimnazjów nie był prowadzony system oceny rankingowej na szczeblu centralnym. Mimo to, z analizy publicznie dostępnych danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wiemy, że byliśmy pod względem wyników egzaminów gimnazjalnych w elitarnym gronie 40. najlepszych gimnazjów w Polsce.

Sukcesem zakończyło się przedsięwzięcie edukacyjne TPLOB – organu prowadzącego Gimnazjum – dobrze przygotować absolwentów do dalszego kształcenia w Liceum. Z 300 absolwentów w okresie istnienia Gimnazjum Dwujęzycznego w Boguchwale ponad 80% zdecydowało się dalej kształcić w boguchwalskim Liceum. W tej aktywności Towarzystwa upatrywaliśmy wymiernych efektów wsparcia dla Liceum. Ta misja Towarzystwa została jednak mocno zaburzona.

Ze smutkiem, ale i brakiem zgody przyjęliśmy administracyjną decyzję Ministerstwa Edukacji Narodowej o likwidacji gimnazjów, naszego sztandarowego modelu wspierania Liceum. Zarząd TPLOB zdeterminowany i mocno zmotywowany Uchwałą nr 6/2016 z dnia 06.10.2016 r. podjął decyzję o przekształceniu Gimnazjum w Szkołę Podstawową Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Przekształcenie gimnazjum w szkołę podstawową według nowego prawa oświatowego zostało wyraźnie utrudnione w stosunku do dotychczasowej procedury zakładania nowych szkół. Prace nad przygotowaniem niezbędnej dokumentacji do przekształcenia Gimnazjum w Szkołę Podstawową Montessori podjął ten sam duet - dr Michał Figura, dyrektor Gimnazjum oraz Zbigniew Kalandyk, Prezes TPLOB i dyrektor Liceum, który też przeprowadził procedurę przekształcenia Szkoły.

Klimat wokół wprowadzanej reformy strukturalnej oświaty naznaczony był protestami środowisk oświatowych i związków zawodowych. W konsultacjach społecznych, w których uczestniczyłem jako prezes TPLOB, dało się odczuć pewną rezerwę wobec placówek niepublicznych. Przykładem jest choćby okoliczność, że w podstoliku placówek niepublicznych rozważano procentowe ograniczenie wysokości dotacji dla tychże szkół.

Największym zaskoczeniem dla nas był ambiwalentny stosunek samorządu gminnego – organu prowadzącego szkoły samorządowe – wobec naszych zamiarów. Zdawaliśmy sobie sprawę, że nie możemy popełnić błędu zarówno na etapie opiniowania dokumentacji przez Kuratorium Oświaty, jak i wnioskowania o dokonanie zmiany wpisu w ewidencji szkół i placówek niepublicznych. Świadomość odpowiedzialności i wagi przedsięwzięcia skłoniła nas do zaangażowania ekspertów z bliskiego otoczenia organu nadzoru pedagogicznego.

Uzyskaliśmy, bez jakichkolwiek zastrzeżeń, pozytywną opinię Podkarpackiej Kurator Oświaty, która stanowiła podstawowy dokument stanowiący załącznik do Wniosku o przekształcenie Gimnazjum w Szkołę Podstawową Montessori w Boguchwale. Stosownej zmiany wpisu w Ewidencji szkół i placówek niepublicznych dokonano Decyzją nr 1/2017 z dnia 24.03.2017 r., zaś nadanie uprawnień szkoły publicznej potwierdziła Decyzja Burmistrza nr 2/2017 z dnia 26.06.2017 r.

Zarząd TPLOB przyjmując Statut Szkoły, określił jednoznacznie montessoriański profil kształcenia. Sformułował też główne cele i kierunki rozwoju Szkoły. Są to m. in. uzyskanie patronatu a następnie rekomendacji Polskiego Stowarzyszenia Montessori w Łodzi, uzyskanie certyfikatu ISO, dwujęzyczność na każdym etapie edukacyjnym, prowadzenie edukacji dzieci powracających z innych krajów do Polski, nauczanie hybrydowe w czasie rzeczywistym oraz efektywna edukacja pozaszkolna (tzw. domowa).

Poświadczenie istnienia nowej szkoły dało asumpt do promocji placówki i prac adaptacyjnych nowej siedziby, na co zaciągnięto pożyczkę z budżetu Gminy. Tu kolejny raz ujawniła się niechęć lokalnych środowisk oświatowych, których przedstawiciele w Radzie Miejskiej byli przeciwni udzieleniu Towarzystwu kredytu. Gest ten odczytywaliśmy jako jawny wyraz ostracyzmu wobec niepublicznej szkoły, postrzeganej wówczas jako zagrożenie dla placówek samorządowych.

Rozpoczął się wyścig z czasem, w czym pomogli zaprzyjaźnieni architekci, inspektorzy nadzoru, zakłady instalacyjne i inne branżowe. W wydzielonym segmencie wynajętym od Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w czerwcu 2017 r. przystąpiono do robót adaptacyjnych i remontowych. Wiele prac wykonano własnymi siłami - tu tradycyjnie już z udziałem dra Michała Figury i Prezesa TPLOB, wspieranych przez swoje rodziny. Pomocy udzielił nam również rodzic przyszłej uczennicy dr Hubert Maj oraz dr Artur Wiktor – nauczyciel Liceum w Boguchwale. Nad całością przedsięwzięcia czuwał Prezes Towarzystwa. Prace porządkowe trwały do ostatniej chwili, ale 1. września oficjalnie przekazaliśmy nowy lokal uczniom i nauczycielom.

Równoległe do prac adaptacyjnych dr Michał Figura prowadził kampanię informacyjną i przeprowadzał nabór kandydatów do Grup Montessori z klas 1., 2., 3. oraz 7 dwujęzycznej. Skompletowano Grupę Montessori z uczniów klas 1. i 3 oraz klasę 7. W ten sposób, zaburzona w wyniku zmian w systemie edukacji, podtrzymana została idea dalszego wspierania Liceum, poprzez przygotowywanie absolwentów do podjęcia nauki w boguchwalskim Liceum.

Uroczysta inauguracja Szkoły Podstawowej Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale, w której nadal pozostały dwa roczniki wygaszanego Gimnazjum, odbyła się 1. września 2017 roku. W uroczystości wziął udział Wiceburmistrz Piotr Klimczak oraz ks. Mariusz Mik – proboszcz boguchwalskiej parafii, który też poświęcił obiekt i udzielił błogosławieństwa dzieciom, rodzicom i nauczycielom.

Najtrudniejsze okazały się sprawy kadrowe. Niełatwym zadaniem dla Zarządu okazało się pozyskanie specjalistów z zakresu pedagogiki Montessori. Jednak zdołano pokonać również tę barierę. Na początku udało się pozyskać dwie nauczycielki nauczania wczesnoszkolnego (I etap edukacyjny) z Uniwersytetu Rzeszowskiego: Panią Marię Cesarz (Potoczna) i Panią Paulinę Nguyen Quang, które zafascynowane pedagogiką Montessori i zdeterminowane, aby rozwijać swoje kompetencje w tym zakresie, wprowadziły do Szkoły standardy tej pedagogiki. Następnie, korzystając z gotowości nauczycieli do kształcenia nowych umiejętności, Zarząd Towarzystwa mocno zainwestował w rozwój kompetencji pedagogicznych kolejnych osób. Sfinansowano kursy, w tym dyplomowe oraz szkolenia zagraniczne. Grupa nauczycieli brała udział dwukrotnie w szkoleniach we Włoszech - kolebce pedagogiki Marii Montessori - oraz w innych krajach Unii Europejskiej. W kolejnym cyklu kształcenia nauczycieli Szkoły Podstawowej Montessori zakontraktowane są dalsze szkolenia, tym razem w krajach skandynawskich, a tu poznanie fińskiego modelu edukacji.

Wkroczenie Szkoły Montessori z dydaktyką w II etap edukacyjny wymagało przygotowania metodycznego - w duchu pedagogiki Montessori - nauczycieli poszczególnych przedmiotów. Dlatego Organ prowadzący Szkołę (TPLOB) sfinansował udział nauczycieli przedmiotów w semestralnym Kursie Pedagogiki Marii Montessori w zakresie edukacji szkolnej w klasach 3 - 6 szkoły podstawowej, organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Montessori. Kurs przygotowywał do pracy nauczyciela - wychowawcy na III poziomie w systemie Montessori (klasy 3 -6); wprowadzał w metodykę pracy z pomocami Montessori z zakresu edukacji językowej, matematycznej i kosmicznej. Na kurs wydelegowano nauczycieli: matematyki, biologii, historii, zajęć plastycznych, wiedzy o społeczeństwie i języków obcych. Tak przygotowana kadra podjęła się zadania wprowadzenia w praktyce szkolnej zasad pedagogiki Montessori na II etapie kształcenia. Od tej chwili skład zespołu pedagogicznego stabilizuje się i dziś w Szkole Podstawowej Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwałce pracuje 19 nauczycieli w tym 7 na pełnym etacie.

Pozostał problem zarządzania nowopowstałą Szkołą Montessori, dla której nie udało się pozyskać dyrektora. Przyczyn takiego stanu rzeczy upatrujemy w tym, że były duże oczekiwania rodziców, a przede wszystkim organu prowadzącego szkołę w zakresie jakości edukacyjnej i rozwoju placówki. Obawy budziła też specyfika pedagogiki, a nade wszystko złudne przekonanie o poczuciu bezpieczeństwa i łatwiejszej pracy w szkołach samorządowych. W tej sytuacji w poczuciu odpowiedzialności za Szkołę Podstawową Montessori zarządzanie przejął dotychczasowy dyrektor Liceum a jednocześnie prezes TPLOB. Kierowanie tak specyficzną placówką wymaga predyspozycji menadżerskich a jednocześnie kierunkowych, doświadczenia, ale bez przywiązania do tradycyjnego modelu kształcenia. Wydaje się, że dopiero w czwartym roku funkcjonowania Szkoły Montessori zdołano pozyskać dyrektora, który angażuje się emocjonalnie w realizację montessoriańskiej misji Szkoły. Zarząd TPLOB ufa, że jest to już docelowe rozwiązanie problemu zarządzania placówką.

Wprowadzona reforma strukturalna oświaty, konieczność przekształcenia Gimnazjum i prowadzenie nowej Szkoły Podstawowej były bezpośrednią przyczyną złożenia przez Prezesa TPLOB rezygnacji z funkcji dyrektora Liceum na 3 lata przed upływem kadencji. Tutaj pozwolę sobie na osobistą refleksję – łatwiej przekazać zarządzaną Szkołę, jeśli oddaje

się ją „w dobre ręce”, co też się tak stało. Od 1 września 2017 roku dyrektorem Liceum został dr Michał Figura, dotychczasowy dyrektor przekształcanego Gimnazjum Dwujęzycznego.

Towarzystwo odnotowało szereg inicjatyw w zakresie wspierania uczniów Liceum, Gimnazjum i Szkoły Podstawowej Montessori. Fundowało stypendia naukowe i socjalne, pokrywało koszty dojazdu uczniów do szkoły, sponsorowało certyfikaty języka angielskiego uczniom zdającym dwujęzyczną maturę i zakup nagród książkowych, ponosiło koszty wycieczki – pielgrzymki dla maturzystów czy obozów integracyjnych. Ważnym przedsięwzięciem Towarzystwa była działalność edytorska Roczników Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale. Ukazały się roczniki od numeru I do VI, natomiast Rocznik VII powstał w wersji elektronicznej.

Dużym sukcesem Towarzystwa było uzyskanie 1.04.2019 r. statusu organizacji pożytku publicznego, co przydaje prestiżu organizacji, ale także daje szansę na zwiększenie wsparcia finansowego działalności Stowarzyszenia. Jest to tym bardziej ważne, gdyż prowadzenie Szkoły Montessori wymagającej dużych nakładów finansowych spowodowało ograniczenie pomocy socjalnej i stypendialnej dla uczniów. Ufamy jednak, że uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego pozwoli poszerzyć wachlarz wsparcia edukacyjnego dla uczniów Liceum i Szkoły Podstawowej Montessori.

Pisząc o przyjaciółach Liceum Ogólnokształcącego, należy wspomnieć śp. ks. Prałata Papieskiego Stanisława Rydzika, ówczesnego proboszcza boguchwalskiej parafii, który wspierał mnie – dyrektora Liceum – w pierwszych, trudnych miesiącach budowania znaczącej pozycji Szkoły w środowisku. Na wsparcie i pomoc mogliśmy zawsze liczyć także ze strony śp. Adama Wetuli – sołtysa, przewodniczącego Rady Osiedla, a zarazem radnego powiatu rzeszowskiego.

W trakcie tworzenia i rozwoju Liceum, a także szkół niepublicznych – jako dyrektor, a zarazem prezes reprezentujący Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale – doświadczyliśmy wiele życzliwości i wsparcia Pana Burmistrza Wiesława Dronki i jego Zastępcy – Piotra Klimczaka. Dziękujemy także za akceptację i docenienie inicjatyw Towarzystwa, które przełamywały monopol samorządu gminnego w prowadzeniu szkół. Zarówno Gimnazjum Dwujęzyczne, jak i Szkoła Podstawowa Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi wniosły nową jakość w monotony krajobraz samorządowej oświaty.

Mija już dziesięć lat od chwili pojawienia się na edukacyjnej mapie Podkarpacia nowego, młodego, ale prężnego i bardzo ambitnego Liceum. Z tej okazji, w imieniu Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale, składam serdeczne gratulacje pięknemu jubileuszowi Dyrektorowi, Radzie Pedagogicznej, wszystkim uczniom i absolwentom. Oby następne dekady obfitowały w równie piękne i spektakularne sukcesy.

Zbigniew Kalandyk
Prezes TPLOB

3.2. O edukacji według zasad pedagogiki Marii Montessori.

Współczesny świat zmienia się w sposób dynamiczny. Owym zmianom podlega również proces edukacji. Rodzice poszukują już nie tylko coraz ciekawszych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, ale również kładą nacisk na wychowanie dziecka samodzielnego i kształtowanie w nim cech potrzebnych we współczesnym świecie. Dla rodziców XXI wieku niegdysiejsze formy edukacji bywają niewystarczające, stąd poszukiwania alternatywnych form (jak m.in. edukacja domowa czy edukacja metodą M. Montessori). Nabywanie przez dzieci wiedzy i umiejętności w sposób samodzielny, przy jednoczesnym towarzyszeniu nauczyciela (bądź rodzica – w przypadku edukacji domowej) jest najlepszą inwestycją na przyszłość, w jaką możemy wyposażyć swoje pociechy.

Pedagogiem, który zrewolucjonizował podejście do nauczania i miejsca dziecka w edukacji była Maria Montessori: lekarka, urodzona w 1870 roku we Włoszech. Sama wychowywana była według surowych zasad, jednak – jak po latach podkreślała – jej matka bardzo szanowała wolność swojego dziecka. W wieku 26 lat Maria ukończyła medycynę. W klinice, w której pracowała, zajmowała się dziećmi, które były uznawane za opóźnione w rozwoju. W roku 1900 postanowiła poświęcić swoje życie pedagogice. W 1906 roku zajmowała się dziećmi przedszkolnymi, a rok później stworzyła dla nich Casa dei bambini (Dom dzieci) w rzymskiej, robotniczej dzielnicy. Tam też testowała i dopracowywała swoją wizję edukacji i wychowania. Od roku 1913 organizowała kursy międzynarodowe. Była zapraszana przez liczne organizacje i stowarzyszenia do otwierania kolejnych domów dzieci. Prowadziła konferencje, dużo podróżowała. W roku 1929 roku założyła Międzynarodowe Stowarzyszenie Montessori. Jego celem jest promowanie i propagowanie praktycznych metod przez nią sformułowanych, umożliwiających pełny rozwój dziecka. Po jej śmierci, w 1952 roku, kontynuację dzieła wielkiej matki podjął syn. Obecnie na całym świecie działa już ponad 22 tysiące montessoriańskich szkół. Pedagogika M. Montessori jest jedyną, która opiera się na wewnętrznym potencjale dziecka.

Nauczanie metodą M. Montessori jest rozpowszechnione niemal na całym globie. Główną ideą pomysłodawczyni tej metody jest stwierdzenie, że każde dziecko powinno w sposób indywidualny i w swoim tempie rozwijać się, że nie ma takich samych dzieci, każde jest inne. Ale każde jest WYJĄTKOWE. Maria Montessori stawiała sobie dwa główne cele wychowania: w biologicznym chodziło o wspieranie rozwoju dziecka w sposób naturalny, a w drugim – społecznym: o przygotowanie go (w szerokim znaczeniu) do życia w społeczeństwie. W metodzie tej wykorzystywane jest nauczanie wielozmysłowe, poprzez manipulowanie przedmiotami (tzw. polisensoryczne), umożliwiające dzieciom zdobywanie doświadczeń i wiedzy. W wychowaniu w duchu

montessoriańskim należy pamiętać o kształtowaniu w dzieciach postawy miłości do świata i drugiego człowieka, pokoju, odpowiedzialności za siebie, innych i za świat, a także wolności (która nie ma nic wspólnego z samowolą).

Materiał rozwojowy podzielony jest na kilka kategorii:

- materiał do ćwiczeń praktycznych (przesypywanie, polerowanie, zamiatanie itp.)
- materiał sensoryczny, który pobudza aktywność umysłową
- materiał z edukacji językowej
- materiał z edukacji matematycznej
- materiał z edukacji kosmicznej (biologia, geografia, chemia, fizyka, astronomia)
- materiał artystyczny związany z ekspresją muzyczną i plastyczną
- materiał religijny.

Pomoce montessoriańskie występują w pojedynczych egzemplarzach na półkach, niektóre z nich poukładane są na tackach lub w koszykach, by dziecko swobodnie mogło je przenieść z półki do miejsca, w którym pracuje z materiałem. Każdy z materiałów posiada tzw. kontrolę błędu, dzięki czemu dziecko nie musi pytać nauczyciela, czy wykonało zadanie w sposób właściwy, lecz może samo dokonać ewentualnej autokorekty.

Montessori podkreślała, że konieczne jest, by dziecko dzięki działaniu kształtowało w sobie dyscyplinę wewnętrzną. Pomoże mu w tym zdolność odróżniania tego, co jest dobre, a co złe.

M. Montessori wspominała, że dziecko od momentu pojawienia się na świecie wykonuje „pracę”, której nikt za niego nie wykona, a którą jest jego rozwój.

Celem tej pedagogiki jest ukształtowanie w dzieciach otwartości, ciekawości poznawczej i wiary we własne możliwości. Nauczyciel podąża za dzieckiem, może zasugerować pewne pomoce. Nie udziela wskazówek (chyba, że dziecko samo o to poprosi). Montessori kładła nacisk na wychowanie dziecka uczciwego, które będzie szanowało rzeczy cudze, mówiło prawdę. Zwraçała uwagę na to, by dziecko czuło się wśród rówieśników dobrze, umiało zaakceptować swoje słabości i wierzyć we własne dobro. W swoich wychowankach kształtowała odpowiedzialność za otoczenie, dbanie o rzetelne wykonywanie swoich obowiązków, gotowość do poniesienia konsekwencji za swoje wybory czy zachowanie. Ważna była dla niej samodyscyplina, kiedy dziecko uczy się popełniając błędy, dokonując wyborów i ponosząc za nie konsekwencje. W swoich wychowankach kształtowała odwagę do bronięcia swoich racji, obronę słabszych, umiejętność przyznania się do winy, umiejętność sprzeciwu wobec zła. U Marii Montessori rodzic i nauczyciel to przewodnicy dziecka. Są oni obecni, nie oceniają. Ich głównym zadaniem jest przygotowanie otoczenia do rozwoju.

Dzieci w szkole Montessori nie uzależniają się od nagród, osiągają spontaniczną samodyscyplinę wynikającą z dziecięcego posłuszeństwa, nie muszą rywalizować – za to znacznie chętniej podają sobie ręce i pomagają.

Szkoła Podstawowa Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale jest szkołą, która od ponad 3 lat pracuje metodą M. Montessori. W naszej codziennej pracy zwracamy uwagę na to, co stało się podstawą pedagogicznej koncepcji włoskiej lekarki.

To, co z pewnością wyróżnia nas spośród wielu placówek to idee, według których pracujemy: „każde dziecko jest wyjątkowe”, każde jest równie ważne i potrzebne

w naszej grupie. Wszystkie dzieci posiadają „okresy wrażliwości”, które są istotnym etapem na drodze ich rozwoju. To moment szczególnej i niepowtarzalnej wrażliwości na całkowite skoncentrowanie na określonych czynnościach, zajęciach. W szkole staramy się, by ten wrażliwy czas odpowiednio szybko wychwycić, skanalizować, stworzyć uczniom właściwe środowisko do rozwoju, a także dostarczyć im odpowiednie ku temu środki. Środowisko, które współtworzymy z dziećmi jest przyjazne, dające poczucie bezpieczeństwa, dostosowane do potrzeb rozwojowych, sprzyja utrzymywaniu ładu w otoczeniu, a także gwarantuje uczniom swobodę w działaniu i możliwości odkrywania świata. Nauczyciele pracujący w Szkole Podstawowej Montessori w Boguchwale wiedzą, że edukacja skuteczna jest dopiero wtedy, gdy pomagamy uczniom otworzyć się na to, co przynosi nam świat i w sposób odpowiedzialny z tego korzystać.

Niezwykle istotny w tej szkole jest porządek w otoczeniu dziecka. Uwrażliwiamy dzieci na utrzymywanie ładu w miejscu pracy z materiałem i porządkowanie po sobie, jak również w miejscu podejmowania różnorodnych aktywności codziennych (np. w kącieku kulinarnym). Sami jako nauczyciele dbamy również o estetykę naszych pomieszczeń, tym samym uwrażliwiając uczniów na umiłowanie porządku, pozostawianie po sobie schludnego stanowiska pracy i odkładanie pomocy na miejsce.

Sal dydaktyczne, w których prowadzone są zajęcia, są przestronne, jasne i uporządkowane. Na półkach poukładane są tematycznie pomoce montessoriańskie w sposób przejrzysty dla dzieci (tak, aby chętnie po nie sięgały). Każda z sal posiada kącieki do poszczególnych edukacji: matematycznej, językowej, kosmicznej. W jednej z sal dzieci młodszych planowany jest również kąciek religijny (w związku z tegorocznym wprowadzeniem na edukacji religijnej Katechezy Dobrego Pasterza metodą Marii Montessori).

Pomoce na półkach występują wyłącznie w jednym egzemplarzu, co jest niezwykle istotne i uczy dzieci czekania na swoją kolej, szacunku do pracy kolegów, poszanowania materiałów, z którymi pracuje i odkładania ich na miejsce w taki sposób, by inni mogli z nimi pracować.

Fot. 1-2. Zajęcia w grupach Montessori.

Przywiązujemy istotną wagę do tego, by dzieci wszelkie aktywności podejmowały samodzielnie albo próbowały je tak zrealizować, nie zapominając o życzliwym „towarzyszeniu” nauczyciela. Uczniowie w sposób samodzielny wykonują wybrane przez siebie aktywności, zapisując je w planowniku podczas porannego spotkania w kręgu. Po południu mają możliwość porozmawiania w kręgu o tym, co udało im się zrobić podczas pracy własnej, a nad czym będą musiały jeszcze popracować. Jako nauczyciele nie interweniujemy, jeśli nie jest to konieczne. Robimy to wyłącznie wówczas, gdy dokładnie przeanalizujemy daną sytuację. Pomagamy dzieciom w zaspokajaniu ich potrzeb rozwojowych, rozwijaniu pasji i umiejętności pamiętając, że na pewnym etapie nauczyciel powinien się wycofać, by w tym rozwoju dziecka nie przeszkadzać. Staramy się, by być dla swoich uczniów wzorem do naśladowania, dostrzegając również swoje błędy i umiając się do nich przyznać. Ważną rolę odgrywa tu również katecheta, który ma za zadanie (tak, jak dzieci) stać się uczniem Jezusa i poznawać Słowo Boże razem z wychowankami.

Katecheza Dobrego Pasterza to przestrzeń, którą będziemy tworzyć wraz z dziećmi. To tzw. „atrium”, czyli stworzenie pewnego bezpiecznego środowiska w sali, które pomoże przygotować je do życia w kościele, rodzinie i w świecie. Jest to niezwykle ważne szczególnie teraz, aby w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, zachowywać jednocześnie dotychczasowy dorobek chrześcijaństwa i na tej podstawie budować relację z Bogiem Żywym, obecnym wśród nas (również w symbolach) i w otaczającym nas świecie. Maria Montessori mówiła o dzieciach, że są „Apostołami nowych czasów”, którzy w czasach obecnych potrafią dokonywać cudów podobnych do tych, które kiedyś dokonywał Jezus na ziemi.

Pomimo, dużej roli edukacji religijnej w koncepcji pedagogicznej Marii Montessori, Szkoła respektuje prawo każdego ucznia do uczestnictwa na zasadach dobrowolności w lekcjach religii lub etyki. Podczas codziennych zajęć a także na spotkaniach w kręgu uczniowie poznają ogólne, uniwersalne zasady postępowania zarówno w przestrzeni klasowej i szkolnej, jak również w rodzinie i w społeczeństwie. Szukamy wraz z uczniami odpowiedzi na nurtujące je pytania, stwarzamy przestrzeń do wzajemnej dyskusji, wymiany poglądów – a wszystko to odbywa się w atmosferze poszanowania zdania drugiego człowieka, poszanowania jego samego. M. Montessori rozumiała wolność jako warunek niezbędny do jak najlepszego rozwoju dziecka i my tę przestrzeń wolności: przekonań, wyborów stwarzamy każdemu uczniowi, bez wyjątku.

Fot. 3-4. Zajęcia najstarszej grupy.

Nasi uczniowie, wyposażeni w nieprzemijające wartości, w szacunek do człowieka, do przyrody i do ojczyzny po opuszczeniu szkoły pójdą w świat, niosąc miłość i dobro innym, zauważając drugiego człowieka i pomagając mu. Metoda, którą pracujemy uczy nas (nie tylko dzieci, ale i nauczycieli), by wzajemnie sobie pomagać: tak, jak w rodzinie. Starsi pomagają młodszym, a młodszy przyglądają się starszym, czerpiąc od nich wiedzę i doświadczenie, mogąc również zapytać, gdy zaistnieje taka potrzeba, a nauczyciel nie może pomóc w danej chwili.

Nasi uczniowie starają się być bardzo samodzielni (poprzez wybór pomocy do pracy, miejsca pracy, form pracy). Ćwiczą koncentrację przy wykonywaniu w sposób dokładny i systematyczny konkretnych działań. Dzięki lekcjom ciszy potrafią docenić ciszę w codziennym życiu i podczas pracy własnej. Społeczne reguły, o których wielokrotnie przypominamy pomagają dzieciom w łączonych wiekowo grupach wypracować pewne modele komunikacji (z zachowaniem zasad norm społecznych i poszanowaniem drugiego człowieka). Nauczyciele jako przewodnicy dzięki obserwacji codziennej mogą określić postępy lub trudności dziecka. Dzieci podejmują te zadania, na które czują się gotowe.

Jesteśmy miejscem przyjaznym dla dzieci i rodziców. Istotne jest dla nas to, by dzieci czuły się u nas jak w drugim domu, a rodzice mieli poczucie, że powierzyli swoje pociechy pod dobre skrzydła. Siedziba naszej szkoły mieści się niedaleko Pałacu Lubomirskich, z dala od ruchliwej ulicy, z cudownym krajobrazem za oknami szkolnych sal. W takim miejscu dzieci mogą w bezpieczny sposób spędzać czas na świeżym powietrzu i podziwiać przyrodę, która tak mocno wpisuje się w pedagogikę M. Montessori.

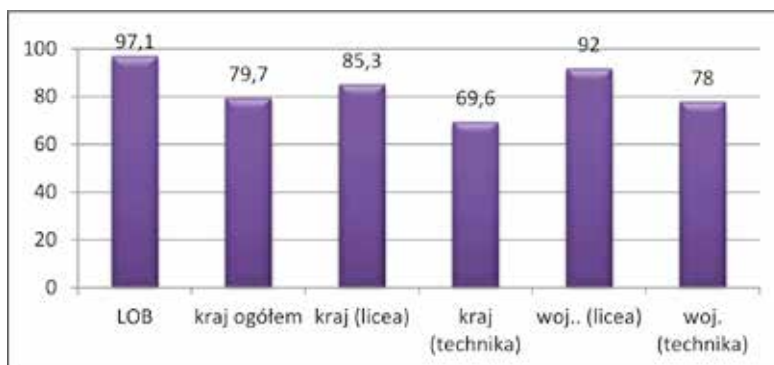
Jesteśmy miejscem stworzonym z pasją, z bogatym zapleczem dydaktycznym, z doskonale przygotowaną do pracy kadrą o innowacyjnych pomysłach i zainteresowaniach. Chcemy, by szkoła nie kojarzyła się wyłącznie z tablicą i ławką, chcemy odkrywać, działać, doświadczać i zmieniać na lepsze ten świat. Wierzymy w to mocno, że ukształtowane przez nas młode umysły uczynią w przyszłości nie tylko siebie szczęśliwymi, ale także innych, z którymi przyjdzie im się spotkać na drogach życia.

4. Matura 2018, 2019, 2020

4.1. Matura w ujęciu statystycznym

Analiza wyników maturalnych w roku szkolnym 2017/2018

Uczniowie, którzy naukę w liceum rozpoczęli w roku szkolnym 2015/2016, zdawali maturę w maju 2018 r. Absolwenci roku szkolnego 2018/2019 przystąpili do matury w „nowej formule”. Wyniki egzaminów maturalnych, które odbyły się w maju 2018 r., uczniowie poznali 3 lipca 2018 r. Według danych statystycznych podanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w skali kraju w liceach ogólnokształcących egzamin maturalny pomyślnie zdało 79,7% maturzystów, w województwie podkarpackim – 87%, a w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale zdawalność wyniosła –97,1%. Poziom zdawalności prezentuje rycina 1.

Ryc. 1. Zdawalność egzaminu maturalnego w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale na tle wyników wszystkich szkół ponadgimnazjalnych (licea i technika) w kraju, jak również w województwie podkarpackim.

Zdecydowanie wyższe wyniki od średnich uzyskanych w tym roku w liceach, wypracowali nasi uczniowie z biologii, geografii i historii. Równie istotne jest, także to, że rezultaty absolwentów LOB z innych wybranych przez nich przedmiotów rozszerzonych, wypadają korzystnie w analizie porównawczej. Precyzyjne dane pokazujące średnie wyniki uczniów osiągnięte z poszczególnych przedmiotów w Liceum, województwie i kraju ukazane są w tabeli 1.

	Liczba zdających	Średnia LOB	Średnia kraj (licea)	Różnica %	Średnia województwo (licea)	Różnica %
				LOB – kraj (licea)		LOB – województwo (licea)
Język polski – ustny	34	79,3	–	–	–	–
Język angielski -ustny	34	78,6	–	–	–	–
Język angielski – ustny dwujęzyczny	4	86,7	–	–	–	–
Język polski –poziom podstawowy	34	55,5	58	-4,3	52	6,7
Język angielski – poziom podstawowy	34	82,8	78	6,2	71	16,6
Matematyka – poziom podstawowy	34	67,1	61	10,0	57	17,7
Język polski – poziom rozszerzony	9	52,8	54	-2,2	45	17,3
Matematyka – poziom rozszerzony	11	24,9	37	-32,7	29	-14,1
Język angielski – poziom rozszerzony	23	62,8	63	-0,3	55	14,2
Fizyka i astronomia	1	70	50	40,0	33	112,1
Chemia	3	58,9	42	40,2	39	51,0
Biologia	15	41,3	36	14,7	32	29,1
Geografia	13	40,8	36	13,3	30	36,0
Historia	4	37	35	5,7	29	27,6
Wiedza o społeczeństwie	4	30	31	-3,2	25	20,0
Informatyka	2	42	44	-4,5	29	44,8

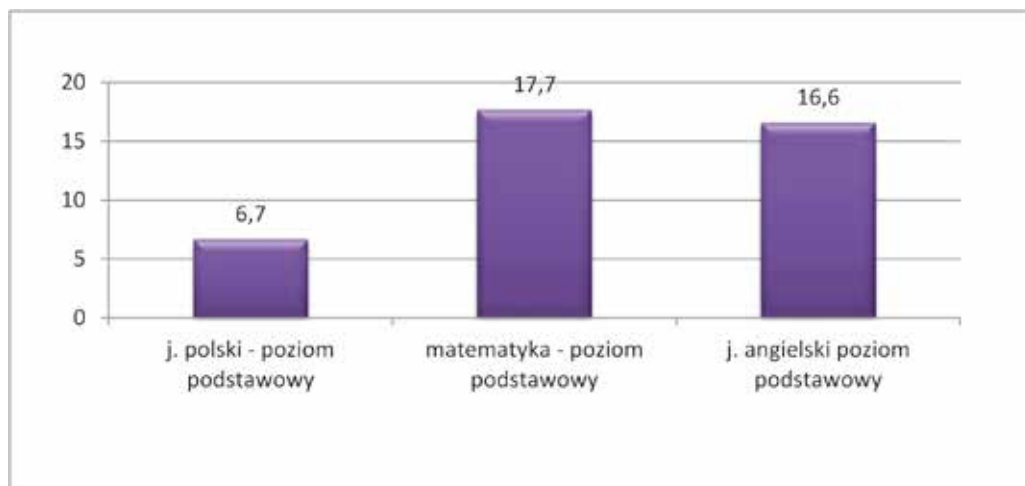
Tabela 1. Wyniki matury uczniów LOB w porównaniu ze średnią krajową i wojewódzką szkół ponadgimnazjalnych (liceów). Źródło: opracowanie własne na podstawie strony www.oke.krakow.pl

Wyniki uczniów Liceum były wyższe niż średnie wyniki uczniów w liceach podkarpackich. Rezultat z fizyki uzyskany w tym roku w LOB był wyższy o 112% w stosunku do średniego wyniku absolwentów podkarpackich liceów. Natomiast średni wynik z egzaminu maturalnego z chemii, w Liceum w Boguchwale, był wyższy o 51% od wyniku z tego przedmiotu w liceach województwa podkarpackiego oraz o 40,2% w odniesieniu do rezultatów absolwentów liceów w skali całego kraju. Ponadto z większości przedmiotów maturalnych średnie wyniki uczniów Liceum są wyższe niż średnia krajowa, natomiast te, w których średnie wyniki są niższe, różnica do średniej krajowej jest niewielka.

Powyżej średniej krajowej znalazły się następujące przedmioty: język angielski podstawowy, matematyka podstawowa, fizyka i astronomia, chemia, biologia, geografia, historia. Poza: geografia, j. polski – poziom rozszerzony, j. angielski – poziom rozszerzony, matematyka – poziom rozszerzony, fizyka i astronomia. Wyniki z biologii są zrównane ze średnią krajową. Minimalnie poniżej średniej krajowej znalazły się wyniki z pięciu przedmiotów. Od średniej krajowej odbiega jedynie jeden wynik.

Zadowolające są także wyniki uczniów, którzy zdawali maturę na poziomie

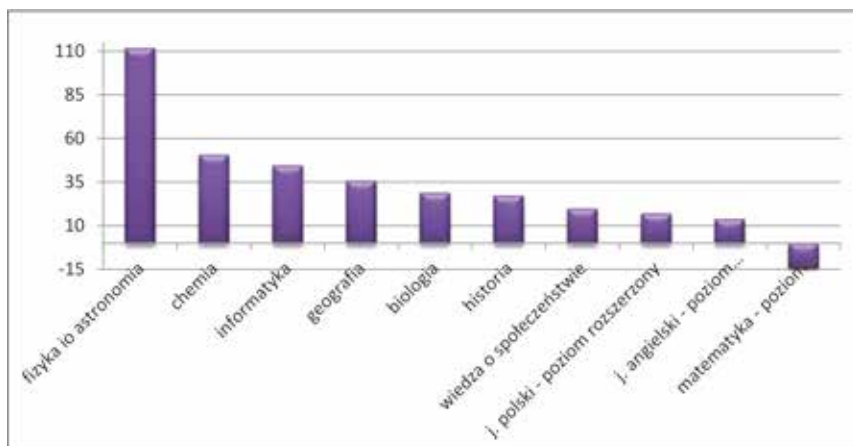
dwujęzycznym i w języku angielskim. Absolwenci klasy dwujęzycznej zdający język angielski na poziomie dwujęzycznym, z egzaminu pisemnego z tego przedmiotu uzyskali wynik 72% oraz 86,7% z części ustnej. Trzynastu absolwentów tej klasy przystąpiło w tym roku do egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie dwujęzycznym. Uczniowie ci uzyskali średni wynik na poziomie 77,2%, przy czym dwie osoby osiągnęły godne uwagi wyniki równe 97%. Absolwenci klasy dwujęzycznej zdawali w języku angielskim także geografię (średni wynik 62%) oraz biologię.

Ryc. 2. Procentowe porównanie wyników pisemnych egzaminów obowiązkowych w LOB do średniej w województwie podkarpackim.

Warto zauważyć, że uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale osiągają wyniki wyższe niż uczniowie szkół średnich w województwie podkarpackim. Zaprezentowany wykres na ryc. 2 pokazuje różnicę procentową między średnią w województwie a rezultatami uczniów z pisemnych egzaminów obowiązkowych.

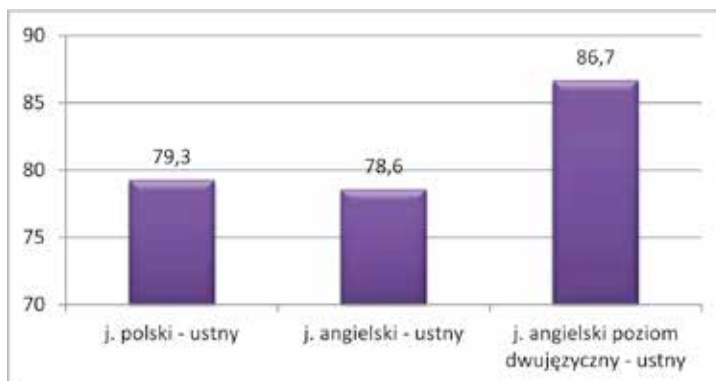
Istotny jest fakt, że uczniowie Liceum wybierają zwykle więcej niż jeden egzamin na poziomie rozszerzonym. Wpływa to na konieczność powtarzania znaczących ilości materiału. Uczniowie Liceum pokonują te trudności i z dobrymi rezultatami zdają egzaminy, których wyniki mają znaczenie podczas rekrutacji na wymarzone kierunki studiów. Na rycinie 3 zaprezentowane została różnica procentowa pomiędzy średnimi wynikami uczniów Liceum a średnią w województwie podkarpackim.

Ryc. 3. Procentowe porównanie egzaminów nieobowiązkowych rozszerzonych w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale w odniesieniu do średniej krajowej.

Uczniowie Liceum osiągają dobre wyniki zarówno z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, jak i z humanistycznych. Na podstawie tej ryciny można stwierdzić, że uczniowie Liceum uzyskali niemal z każdego przedmiotu (oprócz matematyki rozszerzonej) średnie wyniki procentowe o wiele wyższe niż uczniowie szkół w województwie podkarpackim.

Średnie wyniki z egzaminów ustnych zostały przedstawione na ryc. 4. Wszystkie wyniki są wyższe niż 75%. Wyjątkowy wynik uczniowie uzyskali z j. angielskiego na poziomie dwujęzycznym. Jest on bowiem wyższy o ponad 9 punktów procentowych od j. angielskiego ustnego.

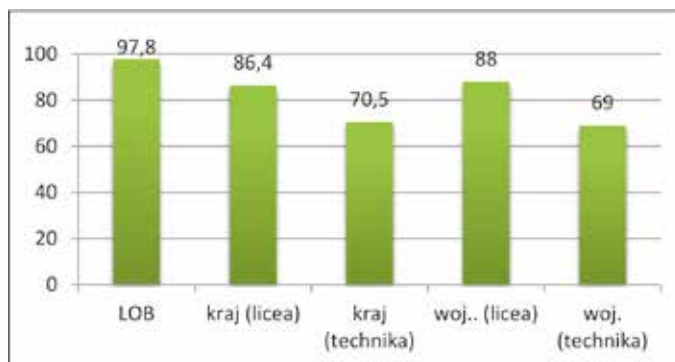

Ryc. 4. Średnie wyniki ustnych egzaminów maturalnych w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale.

Trzeba zauważyć, że wyniki z matury w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale w roku szkolnym 2018/2019 satysfakcjonowały większość nauczycieli. Maturzyści osiągnęli nowe rekordy w szkolnych przedmiotowych wynikach maturalnych. Większość z nich dostała się na wymarzone kierunki studiów, co również potwierdza ich dobre wyniki z egzaminów maturalnych.

Analiza wyników maturalnych w roku szkolnym 2018/2019

Na uwagę zasługuje fakt, że poziom zdawalności matury w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale jest znacznie wyższy niż w innych szkołach ponadgimnazjalnych w Polsce. Schemat ten powtarza się od początku istnienia szkoły. W roku szkolnym 2018/2019 wyglądał następująco (ryc. 5.):

Ryc. 5. Zdawalność egzaminu maturalnego w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale na tle wyników wszystkich szkół ponadgimnazjalnych (licea i technika) w kraju, jak również w województwie podkarpackim.

Absolwenci roku szkolnego 2018/2019 przystąpili do matury w „nowej formule”. Jest to piąty rocznik w historii Liceum, który poszczególne etapy edukacyjne realizował według nowej podstawy programowej. Wyniki egzaminów maturalnych, które odbyły się w maju 2019 r., absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale poznali 4 lipca 2019 r. Według danych statystycznych podanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w skali kraju w liceach ogólnokształcących egzamin maturalny pomyślnie zdało 80,5% maturzystów, w województwie podkarpackim – 88%, a w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale zdawalność wyniosła – 97,8%.

W zestawieniu z średnimi wynikami krajowymi, uczniowie Liceum z większości przedmiotów maturę zdali dobrze. Z większości przedmiotów dodatkowych, zdawanych na poziomie rozszerzonym, absolwenci rocznika 2018/2019 uzyskali wyższe rezultaty niż średni wynik w kraju. Precyzyjne dane pokazujące średnie wyniki uczniów osiągnięte z poszczególnych przedmiotów w Liceum, województwie i kraju ukazane są w tabeli 2.

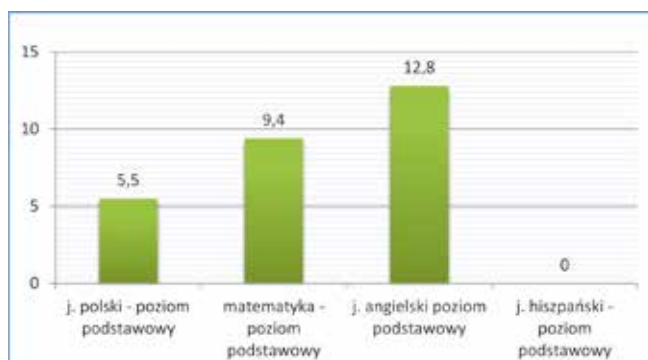
	Liczba zdających	Średnia LOB	Średnia kraj (licea)	Różnica % LOB – kraj (licea)	Średnia województwo (licea)	Różnica % LOB – województwo (licea)
Język polski – ustny	45	75	–	–	–	–
Język angielski -ustny	43	81	–	–	–	–
Język angielski – ustny dwujęzyczny	4	87	–	–	–	–
Język hiszpański – ustny	2	91	–	–	–	–
Język polski –poziom podstawowy	45	58	55	5,5	53	9,4
Język angielski – poziom podstawowy	43	88	78	12,8	77	14,3
Język hiszpański –poziom podstawowy	2	66	77	-14,3	82	-19,5
Matematyka – poziom podstawowy	45	70	64	9,4	66	6,1
Język polski – poziom rozszerzony	13	69	58	19,0	56	23,2
Matematyka – poziom rozszerzony	13	53	50	6,0	49	8,2
Język angielski – poziom rozszerzony	29	69	62	11,3	59	16,9
Język niemiecki – poziom rozszerzony	2	71	63	12,7	52	36,5
Fizyka i astronomia	4	51	50	2,0	50	2,0
Chemia	4	76	42	81,0	41	85,4
Biologia	12	37	37	0,0	37	0,0
Geografia	14	44	35	25,7	34	29,4
Historia	5	33	40	-17,5	38	-13,2
Wiedza o społeczeństwie	4	29	30	-3,0	29	0,0
Informatyka	1	24	46	-47,8	41	-41,5

Tabela 2. Wyniki matury uczniów LOB w porównaniu ze średnią krajową i wojewódzką szkół ponadgimnazjalnych (liceów). Źródło: opracowanie własne na podstawie strony www.oke.krakow.pl

Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, że uczniowie Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale maturę zdali powyżej średniej krajowej. Na szczególną uwagę zasługują przedmioty, z których różnica procentowa między średnią krajową a rezultatami uczniów Liceum jest znacząca. W szczególności wyróżniają się wyniki z j. angielskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym, j. polskiego na poziomie rozszerzonym, j. niemieckiego na poziomie rozszerzonym, chemii i geografii. Tym razem jedynie z takich przedmiotów jak: historia, wiedza o społeczeństwie, informatyka i j. hiszpański uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w Polsce uzyskali nieco wyższe wyniki od uczniów Liceum.

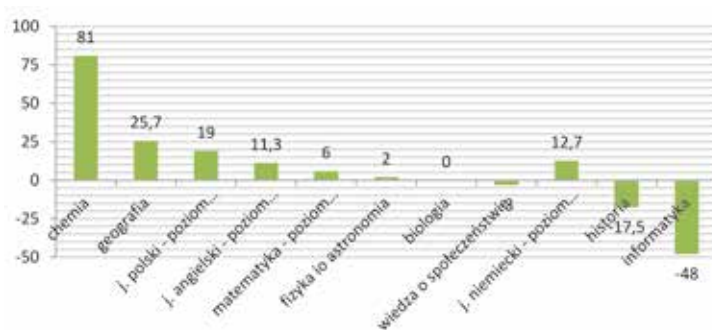
Wyjątkowo dobrze prezentują się także wyniki naszych uczniów z przedmiotów zdawanych w języku angielskim – matematyka: 70%, geografia 68%, fizyka 61%; język angielski poziom dwujęzyczny: 75% z części pisemnej oraz 87% z części ustnej.

Zaprezentowany wykres na ryc. 6 pokazuje różnicę procentową między średnią krajową a rezultatami uczniów z pisemnych egzaminów obowiązkowych. Wszystkie przedmioty uczniowie LOB zdali powyżej średniej krajowej (wyniki z j. hiszpańskiego są równe średniej krajowej).

Ryc. 6. Procentowe porównanie wyników pisemnych egzaminów obowiązkowych w LOB do średniej krajowej.

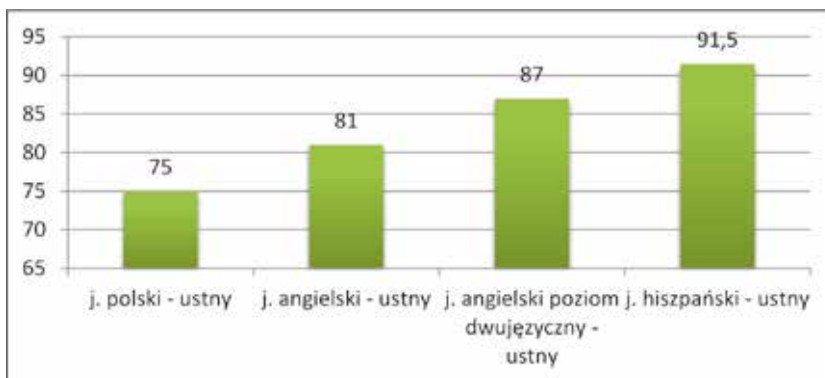
Obowiązkiem każdego ucznia jest przystąpienie poza egzaminami obowiązkowymi zdawanymi w zakresie podstawowym do jednego egzaminu na poziomie rozszerzonym. Maturzysta może przystąpić do kilku egzaminów na poziomie rozszerzonym. Absolwenci Liceum średnio zdawali po 2–3 przedmioty dodatkowo. Różnica procentowa pomiędzy średnią krajową a przeciętnymi szkolnymi wynikami z poszczególnych przedmiotów prezentuje ryc. 7.

Ryc. 7. Procentowe porównanie egzaminów nieobowiązkowych rozszerzonych w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale w odniesieniu do średniej krajowej.

Z przedstawionych danych wynika, że większość przedmiotów rozszerzonych uczniowie Liceum zdali powyżej średniej krajowej. Najlepsze wyniki osiągnęli z chemii, gdzie różnica procentowa wynosi 81. Poza chemią powyżej średniej krajowej znalazło się jeszcze sześć przedmiotów: geografia, j. polski – poziom rozszerzony, j. niemiecki - poziom rozszerzony j. angielski – poziom rozszerzony, matematyka – poziom rozszerzony, fizyka i astronomia. Wyniki z biologii są zrównane ze średnią krajową. Poniżej średniej krajowej znalazły się wyniki z trzech przedmiotów.

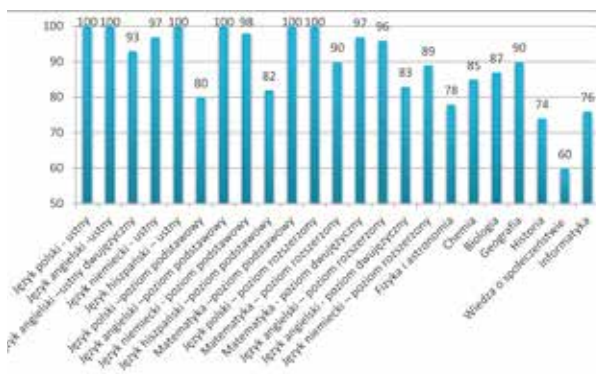
Średnie wyniki z egzaminów ustnych zostały przedstawione na ryc. 8. W przypadku języków obcych wyniki plasują się powyżej 80%. Średni wynik z języka polskiego jednak nie jest o wiele niższy i wynosi 75%.

Ryc. 8. Średnie wyniki ustnych egzaminów maturalnych w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale.

Warto zauważyć, że wyniki z matury w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale są zasadniczo dobre, a nawet bardzo dobre. Z tych przedmiotów, z których absolwenci w poprzednich latach uzyskiwali wyniki poniżej średniej krajowej, w roku szkolnym 2018/2019 maturzyści osiągnęli zdecydowanie lepsze rezultaty. Świadczy to o tym, iż uczniowie sumiennie pracowali i dobrzy przygotowali się do matury. Nie bez znaczenia były tu także wdrożone kroki organizacyjne służące podniesieniu poziomu zajęć. Natomiast z tych przedmiotów, w których w poprzednich latach wynik były bardzo wysokie, tym razem znalazły się poniżej średniej krajowej. Świadczy to zatem nie tyle o poziomie nauczania na przedmiocie, ponieważ ten ciągle wzrasta, lecz o zainteresowaniu uczniów, ich zdolnościach, zaangażowaniu, systematyczności w nauce.

Na uwagę zasługuje fakt, że na przestrzeni dziesięciu lat uczniowie Liceum osiągnęli maksymalnie wysokie wyniki z wszystkich przedmiotów podstawowych i rozszerzonych. Rycina 9 przedstawia najlepsze wyniki jednostkowe uczniów z wszystkich przedmiotów maturalnych.

Ryc. 9. Procentowe, najwyższe wyniki z przedmiotów maturalnych. Opracowanie własne.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie strony www.oke.krakow.pl

Należy podkreślić, że przez te 10 lat istnienia szkoły, Liceum wypracowało wysoki poziom nauczania na każdym przedmiocie. Coroczne egzaminy maturalne, a przede wszystkim ich wyniki pokazują, że nauczyciele są w stanie przygotować uczniów do zdawania matury powyżej średniej krajowej z wszystkich przedmiotów. Na szczególną uwagę zasługują dobre wyniki z j. angielskiego na poziomie podstawowym, rozszerzonym i dwujęzycznym. Poza tym każdego roku absolwenci z innego przedmiotu osiągają szkolne rekordy wyników maturalnych. Dobre wyniki z egzaminów przekładają się na zadowolenie uczniów i satysfakcję z dostania się na wymarzone kierunki studiów.

Matura w roku szkolnym 2019/2020

Wyjątkowo w czerwcu 2020 z uwagi na epidemię koronawirusa odbyły się egzaminy maturalne. W roku szkolnym 2019/2020 w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale odbyła się ósma matura. Ze względu na rygory bezpieczeństwa decyzją MEN nie było w tym roku egzaminów ustnych z j. polskiego i j. nowożytnego.

Wśród absolwentów przystępujących do egzaminów byli tacy, którzy w roku szkolnym 2017/2018 zdecydowali się podjąć naukę w klasie dwujęzycznej. W klasie tej realizowano w systemie dwujęzycznym nauczanie biologii, geografii, matematyki informatyki i podstaw przedsiębiorczości. Jednocześnie język angielski w tych klasach nauczany był na poziomie dwujęzycznym. W klasie pierwszej uczniowie uczestniczyli w zajęciach z native speakerem.

Docelowo wszyscy uczniowie klasy dwujęzycznej, kończąc naukę w Liceum, posiadają poziom wiedzy i umiejętności pozwalający im na przystąpienie do egzaminu maturalnego na poziomie dwujęzycznym zarówno z języka angielskiego, jak i z przedmiotów, które realizowali w systemie dwujęzycznym. Ci, którzy uważali, że sprostają temu zadaniu, przystąpili do matury dwujęzycznej. W Liceum, po raz piąty uczniowie deklarowali chęć udziału w tej maturze. Wyniki egzaminów uczniowie poznają 11 sierpnia 2020 r.

4.2. Wspomnienia absolwentów 2018, 2019, 2020.

Absolwenci Liceum często wspominają swoją szkołę średnią. Odwiedzają mury Liceum, spotykają się z nauczycielami. Przychodzą, by opowiedzieć o swoich sukcesach, odwiedzić młodszych kolegów, posłuchać historii o ważnych wydarzeniach szkolnych i przypomnieć sobie dni spędzone na nauce w Pałacu Lubomirskich. Poniżej znajdują się refleksje kilku absolwentów przelane na papier w ostatnich miesiącach.

Absolwenci 2018

Dawid Brożek

Czas liceum to czas pierwszych prawdziwych przyjaźni, pierwszych poważnych egzaminów oraz pierwszych ważnych decyzji życiowych, które będą miały wpływ na naszą przyszłość. Ciężko mi jest wyobrazić sobie lepsze miejsce do podjęcia tego typu kroków w dorosłość od LOBu - szkoły nie tylko przekazującej wiedzę, ale także szkoły życia. Moje wspomnienia związane z tym miejscem uważam za jedno z najcieplejszych i najbardziej kolorowych w moim życiu. Wspaniali ludzie zarówno z grona uczniów, kadry nauczycielskiej, jak i pracowników szkoły na zawsze będą zajmowali miejsce w moim sercu.

Liceum pokazało mi różnicę pomiędzy nauczaniem, a chęcią przekazania wiedzy - i właśnie to odróżnia LOB od każdej innej szkoły.

Karolina Deręgowska

Wspominając czasy liceum przychodzą mi na myśl nie tylko sprawdziany, odpowiedzi ustne i stresujące przygotowania do matury. Liceum było dla mnie czasem, w którym poznałam wielu wspaniałych ludzi. Nauczycieli, którzy zawsze witali nas uśmiechem i przekazywali ogromną wiedzę. Koleżanki i kolegów, dzięki którym nie czułam się jak kolejny przypadkowy człowiek, lecz jako wyjątkowa i szanowana osoba. Jednak nie tylko oni stanowili społeczność szkolną. Panie sprzątające, Pani sekretarka, Pan woźny, zawsze pomagali, wysłuchiwali i doradzali. LOB nie było tylko szkołą. Było drugim domem i jednym z lepszych okresów w moim życiu.

Laura Janowska

Czasy licealne wspominam jako najbardziej kolorowe, pełne rozwoju, akceptacji i niezwykłych wspomnień. W tej szkole poznałam ludzi, którzy mnie inspirowali, wspierali i motywowali do dalszego rozwoju. Nasza klasa była gronem tak skrajnie różnych osobowości, że nie dało się uniknąć natrafienia na różnice zdań czy poglądów, co doprowadziło do tego, że otworzyłam się na wiele nowego. Poziom, jakiego oczekiwało ode mnie grono pedagogiczne, to poziom, który dzięki włożonemu wysiłkowi udało mi się osiągnąć i który dał mi szansę na łatwiejsze wejście w życie studenckie. Nie zamieniłabym LOB-u na żadną inną szkołę, bo to właśnie w tym miejscu nauczyłam się być sobą i nie bać się mówić tego, co myślę, czuję i w co wierzę. A ludzie, na których tam trafiłam, mają zarezerwowane miejsce w mojej pamięci i sercu już na stałe.

Brygida Kliś

LOB już na zawsze pozostanie bliskie mojemu sercu. Z wielką sympatią i sentymentem wspominam te trzy lata ciągłego narzekania na spóźniające się i zapchane PKS-y, niekończące się roboty drogowe oraz zaskakujące i nieprzewidywalne kartkóweczki Pana Maja. Wspominam też fantastyczną współpracę oraz zaufanie, które otrzymałam od grona pedagogicznego oraz dyrektorów – najpierw jako uczennica, a później jako przewodnicząca SU... Mogłabym tak wymieniać godzinami. Bardzo trudno jest mi napisać krótkie wspomnienie lat licealnych, bo dla mnie LOB był czymś więcej niż tylko szkołą. Myślę, że gdybym miała wybrać jedną rzecz, za którą cenię LOB najbardziej, to byłaby to odmienność. Uwielbiam tę szkołę za to, że pozwala być uczniom takimi, jakimi naprawdę są. Nie narzuca wpisywania siebie w określone schematy, szanuje i ceni indywidualizm. To jest to, co sprawia, że to Liceum jest inne niż wszystkie pozostałe placówki. Gdybym mogła dokonać ponownego wyboru liceum, to bez wątpliwości podjęłabym taką samą decyzję, jaką podjęłam kilka lat temu. Będąc całkiem szczerą, uważam, że był to jeden z najlepszych wyborów w moim życiu.

Mateusz Kozimor

Jak wspominam czasy w LOB?

Z pewnością była to ogromna, trzyletnia przygoda. Jak większość przygód i historii rozpoczęła się bardzo dawno temu, w malowniczym Pałacu Lubomirskich w Boguchwale. Pierwszym krokiem były dni otwarte, które przybliżyły obraz szkoły w niecodziennej scenerii. Później rekrutacja i zaczęliśmy główną historię. Pierwsze dni były trochę sztywne, ponieważ dopiero się poznawaliśmy, jednak już po miesiącu wspólnej nauki nawiązaliśmy mocne przyjaźnie i znajomości.

Czasy spędzone w murach szkoły bez wątpienia zawsze będę wspominał pozytywnie,

głównie za sprawą wspaniałych ludzi, rówieśników, ale również grona nauczycielskiego i bez wątpienia obsługi szkoły, na którą zawsze można było liczyć. Trzy lata minęło bardzo szybko, nie zawsze wszystko było po naszej myśli, jednak wspólnym wysiłkiem daliśmy sobie radę.

Nie można zapomnieć również o wspaniałym półmetku i jeszcze lepszej studniówce, która zapadła w naszej pamięci. Rok matur był bardzo produktywny, zarówno z naszej strony jak i naszych nauczycieli. Uwieńczeniem i pożegnaniem było uroczyste i wzruszające zakończenie roku, które również bez wątpienia będziemy długo pamiętać.

Klaudia Kułak

Liceum? Słowo to przywołuje tylko jedno na myśl: MATURA! Klasówki, kartkówki, książki, słówka, próbne matury i „prasal verbs”. Na pewno moje koleżanki i koledzy, czytając to zdanie, przypomną sobie swoją ciężką pracę, miliony wypisanych długopisów i tony zeszytów. Dla mnie LOB nie było zwykłym liceum... LOB to SPOŁECZNOŚĆ, którą wspominam z wielkim sentymentem. To LUDZIE, o całkowicie odmiennych poglądach na świat, tworzący coś więcej niż szkołę. To EMOCJE, te dobre i te złe. To milion #SELFIE, które do teraz zapełniają nasze albumy. To PRZYJACIELE, którzy potrafią wspierać na wszystkie sposoby i mocno wierzą w to, że spełnią swoje najskrytsze marzenia. To przepiękne WSPOMNIENIA, które będą przewijać się w pamięci.

To DROGA DO DOROSŁOŚCI!

Klaudia Kuś

LOB był dla mnie szkołą budowania nie tylko personalnego systemu wartości czy kształtowania osobowości, ale przede wszystkim płaszczyzną ekspresji i losu dla różnych uniesień, niekiedy polem bolesnej nauki na własnych błędach. Poza edukacyjną wartością, w LOB-ie w centrum zainteresowania był i jest przede wszystkim człowiek. To dzięki tej placówce miałam możliwość zdobywania wiedzy, realizowania wszelkich ambicji. Nauka to wartość, natomiast nauczyciele to przewodnicy, którzy rozbudzali ciekawość i przygotowywali do kroku w dorosłość.

Dziękuję Wam Szanowna Rado Pedagogiczna za okazane dobro i przekazane umiejętności. Trzymajcie się ciepło!

Jakub Lenartowicz

Liceum w Boguchwale wybrałem ze względu na dwujęzyczność i dobre kwalifikacje kadry nauczycielskiej. Przez trzy lata nauczyłem się naprawdę dużo, zostałem dobrze przygotowany do matury i uzyskałem wyniki, które mnie satysfakcjonowały. Dzięki wysokiemu poziomowi oraz zaangażowaniu nauczycieli zdałem maturę dwujęzyczną z języka angielskiego oraz certyfikat CAE na poziomie C2. W Liceum nawiązałem również dużo przyjaźni, które trwają do dziś. Z dwiema osobami z klasy wynajmuję obecnie mieszkanie w Sosnowcu, gdzie studiuje filologię słowiańską. Gdybym miał

dokonywać wyboru po raz drugi, bez zawahania jeszcze raz zdecydowałbym się na LOB.

Paweł Zdunek

Czas płynie nieubłaganie, a my zapominamy coraz więcej. Tylko nieliczni podejmują próbę, aby przelać na papier wydarzenia z lat szkolnych. Kiedy dzisiaj myślę o liceum, to wspominam przede wszystkim ludzi i zdarzenia. Klasa B - dwujęzyczna, była pełna życzliwości i ciepła, zdecydowanie można było poczuć się jak w rodzinie. Dobrze pamiętam, że gdy wybierałem to Liceum, kierowałem się tym, aby doszlifować swój poziom w języku angielskim. Istotna była również dla mnie opinia mojej starszej siostry, która od samego początku rozpałała we mnie chęć wyboru tej szkoły, wskazując możliwość nauki różnorodnych przedmiotów w języku angielskim proponowanych w ofercie Liceum. Z początku miałem problemy, ale doceniam wsparcie, jakie dostałem od, moim zdaniem, najlepszego nauczyciela w moim szkolnym życiu - pana Pawła Grabiasa, który, poświęcając swój czas, pomagał mi doskonalić wspomniany język. Poza niezastąpionym oddaniem belfrów, szkoła oferowała szereg nowoczesnych pomocy dydaktycznych, aby uczniowie mogli otaczać się tym językiem, gdzie tylko to możliwe. Uczniom klas dwujęzycznych zostały udostępnione iPady rozwijające indywidualne umiejętności. Pierwszy rok liceum nie tylko wypełniony był nauką oraz ciągłą walką ze słabościami, ale również był okresem, podczas którego wraz z Brygidą, Waldkiem i Rafałem realizowaliśmy zadania związane z projektem „Szkoła pod palmami”. W przerwach między systematyczną nauką, organizowaliśmy spotkania, aby wykonywać prace charytatywne i różnorakie aktywności. Ostatecznie z Rafałem zostaliśmy laureatami tego projektu. Pod koniec wakacji wyjechaliliśmy na Dominikanę i mogliśmy przeżyć tam najcudowniejsze dwa miesiące życia, ucząc się i jednocześnie poznając tamtejszą kulturę. Klasa druga rozpoczęła się dość intensywnie z uwagi na to, iż musiałem nadrobić materiał spowodowany nieobecnością. Mając nieocenione wsparcie od moich znajomych, osiągnąłem zamierzone cele. Klasa maturalna była pełna wyzwań, wielu powtórzeń do matur i ciągłego stresu. Każdą chwilę słabości mogłem zniwelować podczas sekcji tanecznej, która była dostępna w ramach zajęć wychowania fizycznego, tańcząc walca lub cha-chę, co bardzo mnie odprężało. Rodzinna atmosfera, jaka panowała w naszej klasie, jak i pozytywne relacje z innymi klasami sprawiły, że ten okres był cudowny. Czas spędzony w Boguchwale wspominam jako jeden z najlepszych w moim życiu i jestem dumny z tego, że mogę nazwać się absolwentem tej wspaniałej szkoły.

Absolwenci 2019

Gabriela Bosek

Jako była uczennica Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale mogę powiedzieć, że trzy lata spędzone w murach tej szkoły były wyjątkowe. Wybierając tę szkołę, podjęłam właściwą decyzję. A czemu właśnie akurat tę szkołę wybrałam? Jest to Liceum dostosowujące się indywidualnie do każdego ucznia i umożliwiające naukę w przyjazny i nieraz niekonwencjonalny sposób. Miła atmosfera, domowy charakter oraz historyczne otoczenie tej szkoły sprawiają, że każdy poczuje się tutaj jak u siebie. Wiedza, którą zdobyłam w LOB-ie, pozwoliła mi dostać się na wymarzone studia i teraz mogę kształcić się na kierunku, z którym wiąże całe moje życie - położnictwem. Na koniec pozostaje mi jedynie powiedzieć, że zawdzięczam tej szkole i wszystkim nauczycielom bardzo wiele, dzięki Nim zrozumiałam, że nauka wcale nie musi być nudna i nieciekawa!

Ania Kabala

Wszyscy mówią, że to studia są najlepszym etapem życia, że to wtedy nawiązuje się najwięcej znajomości, że dopiero wtedy czuje się, co znaczy być młodym dorosłym, że nigdy nie będzie się miało tyle wolności, co tam. Dla mnie tak naprawdę LOB jest tym okresem, który zajmuje specjalne miejsce w moim sercu. Mam ogromny sentyment do tej szkoły głównie dzięki moim przyjacielom, których tam poznałam, wspaniałej kadrze i reszcie pracowników, ale to również klimat tego miejsca sprawił, że wspominam je z uśmiechem. LOB nie jest jak inne szkoły. Nie jest miejscem, gdzie nauczyciel po trzech latach wspólnej nauki nadal nie pamięta Twojego imienia albo nie obchodzi go, czy faktycznie zrozumiałeś materiał, czy posiadasz wiedzę na odpowiednim poziomie. To nie jest miejsce, gdzie nikt nie widzi krzywdy ucznia, tu nie ma przemocy czy znęcania się. Tutaj znasz każdy kąt jak własną kieszeń, a kanapy i aneks kuchenny sprawiają, że czujesz się jak w domu. Nauczyciele zawsze znajdują dla Ciebie czas, pomagają w nauce i do każdego mają indywidualne podejście. Nikt nie jest anonimowy jak w olbrzymich szkołach, gdzie uczniowie nie mieszczą się na korytarzach podczas przerw. Wiadomo, że jest ciężko, bo to przecież liceum i matury, ale to też świadczy o poziomie Szkoły, o tym, że edukacja jest dla niej najważniejsza (a na studiach jest gorzej, nikogo nie obchodzi, czy studenci zrozumieli wykładownicę, czy może spali na wykładach). Dlatego za każdym razem, gdy wspominam LOB, myślę sobie, że chcę tam wracać, witać każdego nauczyciela jak dobrego znajomego, opowiadać o swoim życiu i osiągnięciach, słuchać jak narzeka na młodsze roczniki i przytacza śmieszne

anegdotki z życia Szkoły, że chcę udać się do „hadesu” i poczuć duszący zapach lochów i ziemi, na której stoi dumny dworek Lubomirskich a w nim Liceum Ogólnokształcące w Boguchwale.

Absolwenci 2020

Martyna Bosek

Rozpoczynając naukę w Lob-ie nie byłam pewna, czy to dobry wybór, jednak teraz z perspektywy czasu mogę powiedzieć, że chyba lepiej wybrać nie mogłam. Grono nowych przyjaciół, wspaniali nauczyciele i rodzinna atmosfera to tylko kilka (z wielu) atutów tej szkoły. Liceum w Boguchwale to miejsce, gdzie mogłam poszerzać swoje zainteresowania i nabywać nową wiedzę, która na pewno przyda mi się w przyszłości. Jako absolwentka tej szkoły, mogę z przekonaniem powiedzieć, że każdy dzień spędzony w tej szkole przyniósł mi wiele radości i na pewno będę ją polecać każdej osobie, która nie wie, jakie liceum wybrać!

Klaudia Kwolek

Czas spędzony w murach LOB-u z czystym sumieniem mogę zaliczyć do wyjątkowego. Cieszę się, że miałam okazję dorastać i szukać siebie wśród tak wspaniałych ludzi będących wsparciem i dobrym przykładem. Po 3 latach Gimnazjum Dwujęzycznego w Boguchwale, następnie kolejnych 3 w Liceum szkoła ta stała się dużą częścią mnie. LOB nie był dla mnie jedynie szkołą, patrząc na ilość spędzonych w nim godzin, śmiało mogę powiedzieć, że stał się dla mnie drugim domem.

Dzięki podejściu Pana Dyrektora szkołę wypełniała rodzinna atmosfera, której będzie mi bardzo brakować. Uważam, że dużą zaletą tej szkoły jest to, że każdy może wyrażać siebie na swój sposób i iść swoją drogą. Chętnie będę wracać do rozmów z nauczycielami, które nie tylko podnosiły na duchu i dodawały motywacji, ale też nieraz doprowadzały do śmiechu i potrafiły poprawić nawet najgorszy humor. Bardzo będę tęsknić za ludźmi tworzącymi to Liceum, nauczycielami, pracownikami szkoły, to oni sprawiali, że pomimo zmęczenia, natłoku nauki uśmiech nie schodził mi z twarzy. Zawsze można było liczyć na ich pomoc, zrozumienie a w beznadziejnych sytuacjach na wysłuchanie i ciepłą kawę. Jestem wdzięczna za każde zdobyte w tym Liceum doświadczenie. LOB na długo pozostanie w mojej pamięci.

Magdalena Kuśnierz

Liceum, to niewątpliwie jeden z ważniejszych okresów w życiu młodego człowieka. Wówczas kształtuje się światopogląd, następuje rozwój pasji oraz poznanie samego

siebie. I dokładnie tak wspominam moje liceum. Pamiętam jak dziś czas, w którym zachodziłam w głowę, jaką szkołę wybrać. W końcu postanowiłam pozostać w moim małym, rodzinnym miasteczku, w którym zaczęłam i zakończyłam swoją edukację od zerówki aż po liceum. Jeśli miałabym jednym przymiotnikiem opisać Liceum w Boguchwale, to użyłabym słowa: „*wyjatkowe*”. Z pewnością nie jest to zwyczajna szkoła. Począwszy od wystroju (zabytkowy budynek, kanapy, aneks kuchenny, które umilały nam upływające godziny) aż po nietuzinkową, jedyną w swoim rodzaju kadrę. Oczywiście bywały i trudności, chwile załamania, które wynikały z ciężkiej pracy oraz dużej ilości godzin spędzonych w szkole (wiąże się to z wyborem klasy dwujęzycznej oraz dodatkowych zajęć). Jednak po trzech latach w tej szkole, które minęły jak mgnienie oka, mogę stwierdzić, że był to słuszny wybór. Z pewnością jest to szkoła, która umożliwia rozwój, naukę (szczególnie angielskiego) na wysokim poziomie oraz jest otwarta na ludzi (uczniowie mogą wyrażać siebie). Na pewno nie zapomnę chwil spędzonych w tej szkole, ludzi (pozytywnych i tych mniej) oraz niesamowitych wydarzeń jak półmetek, czy studniówka, które są pamiątką na całe życie.

Kinga Sarna

Bycie uczennicą LOB-u było dla mnie najlepszym okresem w życiu. Trzy lata spędzone w murach tej szkoły były bardzo pracowite. Z biegiem czasu miło wspominam takie rzeczy jak niezapowiedziane kartkówki z geografii lub lekcje do 16:20 w czwartki. Mimo, że nie zawsze było kolorowo, herbata lub kawa wypita na szkolnych kanapach dodawała siły i motywacji do dalszej pracy. Bardzo się cieszę, że atmosfera w liceum była taka rodzinna i ciepła - każdy mógł poczuć się tam akceptowany i spotykał się z wyrozumiałością ze strony nauczycieli oraz innych uczniów. To sprawiło, że codziennie chodziłam do szkoły z satysfakcją, ponieważ czułam się w niej jak w domu.

*5. 10 lat istnienia
Liceum Ogólnokształcącego
z Oddziałami Dwujęzycznymi
w Boguchwale*

5.1. Razem tworzymy historię – 10 lat Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Koncepcja utworzenia Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale, zrodziła się w 2009 r. w środowisku samorządowym Gminy Boguchwała, przy pełnym jej zrozumieniu ze strony ówczesnych władz powiatu rzeszowskiego. Zadania tworzenia szkoły średniej w Boguchwale, jako pełnomocnik Burmistrza, podjął się Zbigniew Kalandyk – nauczyciel a zarazem społecznik, od lat piastujący stanowiska kierownicze w szkołach zlokalizowanych na terenie Gminy Boguchwała, podówczas kierujący z dużymi sukcesami Publicznym Gimnazjum im. Króla Władysława Jagiełły w Niechobrze (Zespół Szkół).

Realizacja śmiałego przedsięwzięcia związanego z utworzeniem Liceum w podrzeszowskiej miejscowości, która raptem od 2008 r. cieszyła się przywróconymi po latach prawami miejskimi, przebiegała na dwóch płaszczyznach: pierwsza to relacje z otoczeniem edukacyjnym gminy i regionu, druga – działania o charakterze administracyjnym. Przygotowanie do sformułowania oferty edukacyjnej rozpoczęto od diagnozy preferencji uczniów i rodziców przeprowadzonej w środowisku lokalnym. Zrealizowano wówczas badania ankietowe w gimnazjach gminy Boguchwała. W oparciu o zebrane dane określono standardy kształcenia oraz oczekiwania rodziców i uczniów w odniesieniu do szkoły średniej. Na ich podstawie stworzono wizjonerską koncepcję nauki skrojoną na miarę XXI wieku.

Równolegle prowadzono niezbędne działania legislacyjno-administracyjne. Dnia 23 lutego 2010 r. zawarto porozumienie pomiędzy Powiatem Rzeszowskim a Gminą Boguchwała w sprawie prowadzenia przez Gminę Boguchwała trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego z siedzibą w Boguchwale. Starania te zwieńczone zostały podjęciem przez Radę Miejską, 25 lutego 2010 roku, uchwały o założeniu Liceum oraz o przyjęciu pierwszego jego Statutu. Krok ten stanowił podstawę do nadania Liceum, w dniu 1 września, Aktu Założycielskiego.

Na siedzibę Liceum obrano budynek Pałacu Lubomirskich w Boguchwale, wynajęty na ten cel przez Gminę Boguchwała od Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, w oparciu o umowę zawartą 10 czerwca 2010 r.

Fot. 1. Pałac Lubomirskich w Boguchwałe – siedziba Liceum - widok współczesny (maj 2020 r.)

Pierwotnie, zgodnie z umową najmu, Liceum wykorzystywało tylko część pomieszczeń w pawilonie, tj. w tzw. części wysokiej (piętrowej) Pałacu. Wraz z przyrostem liczby roczników i uczniów, ewoluowały też potrzeby lokalowe, co znajdowało odzwierciedlenie w zmianach pierwotnej umowy najmu, w przedmiocie zwiększania powierzchni Pałacu przeznaczonej do realizacji celów dydaktycznych i administracyjnych Szkoły. Potrzeby te skutkowały zagospodarowywaniem i adaptacją kolejnych pomieszczeń. Rok po roku podejmowane były zatem prace renowacyjne, remontowe i modernizacyjne, zarówno w samym Pałacu, jak i w jego otoczeniu. Jednym z najważniejszych działań w tym zakresie było przeprowadzenie w 2013 r. modernizacji systemu grzewczego. Równie istotna, acz głównie z punktu widzenia estetyki obiektu, była wymiana nawierzchni alejek prowadzących do Pałacu i na dziedzińcu przed wejściem głównym (zrealizowana w 2019 r.).

Fot. 2-3. Wymiana nawierzchni alejek traktów prowadzących do Pałacu Lubomirskich w Boguchwale (2019 r.).

Zabiegi prowadzące do przekształcenia zaniedbanego Pałacu w siedzibę nowoczesnej szkoły, tworzonej na podwalinie śmiałej koncepcji organizacyjnej, obejmowały sukcesywnie rozbudowywanie zaplecza dydaktycznego poprzez zakup niezbędnego wyposażenia i pomocy naukowych. Kroki te obejmowały w pierwszej kolejności kreację mobilnej pracowni komputerowej, a dalej stworzenie pracowni ekologicznej (biologicznej), a także chemicznej.

Fot. 4. Pracownia chemiczna LOB – stan obecny (2020 r.)

W momencie rozpoczęcia rekrutacji na rok szkolny 2010/11, zmieniła się rola pełnomocnika Burmistrza, który przyjął wówczas funkcję p.o. Dyrektora Liceum. Wiosną 2010 r. podjęto szeroko zakrojoną akcję autopromocyjną. Na potrzeby jej realizacji wykonano materiały informacyjne, z którymi dotarto do uczniów i rodziców z gimnazjów zlokalizowanych na terenie gminy Boguchwała oraz do tych działających w licznych ościennych miejscowościach, niekiedy dość odległych od siedziby rodzącej się szkoły, za to dobrze z nią skomunikowanych.

Odrębne zadanie spoczywające na barkach przyszłego dyrektora Liceum polegało na skompletowaniu zespołu nauczycieli, którzy będą współdecydować o rozwoju nowej placówki. Zainteresowanie kandydatów było ogromne – spłynęło wówczas kilkaset CV. Zapowiedź pojawienia się nowej szkoły średniej w regionie wywołała prawdziwe poruszenie w środowisku nauczycielskim. Wiele osób dostrzegło w niej szansę na podjęcie ciekawej pracy, na samorealizację w niezbadanym jeszcze obszarze. Żywe zainteresowanie pobudziło wyobraźnię zarówno nauczycieli od lat pracujących w zawodzie, jak i osób, które dopiero niedawno ukończyły studia wyższe.

Wysokie standardy przyjęte przy naborze kadry pedagogicznej, przesądzały od początku, o jednym z najważniejszych atutów Liceum, tj. o ludziach tworzących klimat niezbędny do owocnego partycypowania wszystkich uczniów w podróży po pasjonującym świecie wiedzy.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przez przyszłego Dyrektora, kadra pedagogiczna powinna mieć optymalną strukturę, czyli taką, w której zachowane zostaną właściwe proporcje między nauczycielami posiadającymi doświadczenie w pracy dydaktycznej na poziomie szkół średnich, a pedagogami o innym dorobku zawodowym. Przyjęto również, że w kadrze Liceum nie powinno zabraknąć miejsca dla osób, które dopiero tutaj miały rozpocząć swoją przygodę z zawodem nauczyciela.

Wybór padł na 14 osób. Pierwszymi nauczycielami Liceum, w ogólnej swej masie byli ludzie młodzi, pełni energii, gotowi zmieniać świat, dostrzegający w wizji roztaczanej przez władze gminy Boguchwała i Dyrektora Liceum, możliwość daleko idącego rozwoju, a zarazem szansę na współdziałanie w ambitnym dziele kreacji. Zgodnie z przyjętymi kryteriami doboru kadry, część nauczycieli, którzy rozpoczęli pracę we wrześniu 2010 r., posiadała przynajmniej kilkuletnie doświadczenie zdobyte w cieszących się dobrą opinią szkołach średnich. Wśród dydaktyków nie zabrakło też doktora nauk humanistycznych i kilku doktorantów, którzy upragniony tytuł naukowy uzyskali niedługo po rozpoczęciu pracy w Liceum. Pewna grupa nauczycieli mogła nadto wykazać się stażem pracy na uczelniach wyższych. Pedagodzy zatrudnieni w Liceum, przynieśli z sobą również bogaty bagaż doświadczeń zdobywanych na niższych poziomach edukacji, wbrew pozorom bardzo potrzebny w pracy z licealistami.

Każdy kolejny rok szkolny przynosił zmiany personalne w gronie pedagogicznym. Rozwój Liceum od jednego rocznika, do szkoły w pełni zorganizowanej, w której rokrocznie tworzone dwa oddziały, był jedną z głównych przyczyn pojawiania się corazto większej liczby nauczycieli (w roku szkolnym 2012/13 – było ich już 24), a wśród nich rosła jednocześnie liczba osób pełnozatrudnionych, nie tylko zawodowo, ale też emocjonalnie związanych

z młodym Liceum. Starając się zapewnić młodzieży najwyższy standard kształcenia, dyrekcja przez cały czas podejmuje rozliczne wysiłki, by grono pedagogiczne Liceum poszerzać o osoby nowe, mające nie tylko doskonałe referencje i imponujące doświadczenie, ale przede wszystkim nietuzinkową osobowość.

Bardzo istotny składnik zespołu pedagogicznego, od 2013 roku, stanowią nauczyciele dwujęzyczni, posiadający odpowiednie certyfikaty oraz doświadczenie zdobyte w placówkach dwujęzycznych, międzynarodowych lub w szkołach poza granicami Polski.

Dziś (rok szkolny 2019/2020) w Liceum pracuje 36 nauczycieli, w tym ośmiu posiadających tytuł doktora nauk, szereg doktorantów, a ponadto kilku pedagogów z bogatym doświadczeniem w pracy na uczelniach wyższych. Ponadto dwunastu spośród nauczycieli LOB-u, obok innych kwalifikacji, posiada ukończone certyfikowane kursy uprawniające ich do realizacji programu Matury Międzynarodowej (International Baccalaureate Diploma Programme), który niedługo pojawi się w ofercie edukacyjnej Liceum.

Na przestrzeni dziesięciu lat istnienia Liceum, przez dłuższy lub krótszy, a niekiedy, co trzeba przyznać, wręcz efemeryczny czas, pracowało łącznie 83 nauczycieli. Ponadto w strukturze Liceum obecni byli w tym czasie pracownicy niepedagogiczni, a także obsługa kadrowo-księgową. Sumarycznie daje to niemal 100 osób angażujących swój potencjał w rozwój młodego organizmu Liceum.

Naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale, 1 września 2010 roku, rozpoczęło 26 osób.

lp.	rok szkolny	30 września	31 marca
1	2010/2011	25	26
2	2011/2012	64	64
3	2012/2013	109	107
4	2013/2014	116	118
5	2014/2015	111	112
6	2015/2016	96	97
7	2016/2017	111	114
8	2017/2018	124	129
9	2018/2019	124	126
10	2019/2020	189	194

Tab.1 Liczba uczniów Liceum – stan na 30 września i 31 marca.

Źródło. Opracowanie własne, na podstawie danych zawartych w Systemie Informacji Oświatowej.

Najwyższą liczebność populacja młodzieży uczącej się w Liceum osiągnęła w początku lutego 2020 r., kiedy to na skutek rozszarad związanych ze zmianą szkoły, przejściowo w murach LOB było aż 195 uczniów. Warto też nadmienić, że poczynając od 1 września 2010 roku do 30 maja 2020, do księgi uczniów wpisano łącznie niemal pięćset osób. Uczniowie ci wywodzą się z 62 różnych miejscowości leżących na terenie 21 gmin, zlokalizowanych w obrębie 12 powiatów. Statusem ucznia Liceum w Boguchwale, w ciągu tej pierwszej dekady, cieszyły się także osoby spoza województwa podkarpackiego, w tym dzieci z szeroko rozumianym doświadczeniem migracyjnym.

Fot. 5. Społeczność licealna w stulecie odzyskania niepodległości – 2018 r.

Fot. 6. Uczniowie klas trzecich Liceum – listopad 2019 r.

Zjawiskiem, na które należy zwrócić uwagę przy analizie zagadnienia populacji licealnej, jest też migracja młodzieży podejmowana w trakcie roku szkolnego. Na ogół był to proces napływu dodatkowych uczniów do Liceum w Boguchwale. Najwięcej uczniów dołączało do już uruchomionych oddziałów we wrześniu, byli też tacy, którzy z decyzją o zmianie szkoły czekali do końca semestru, a nawet do uzyskania świadectwa ukończenia klasy pierwszej. Nie brakowało także takich uczniów, którzy w gościnne mury Pałacu napłynęli dopiero w drugiej, a nawet w trzeciej klasie.

Argumentów, które przeważały przy podejmowaniu decyzji o wyborze Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale (Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi), jak mawiali niektórzy postronni do „dwujęzyka” lub, jak uartało się mawiać w szkolnym gronie – do LOB-u, było zapewne tyle, ilu uczniów, którzy zdecydowali się zaufać dyrekcji, nauczycielom i prezentowanej przez nich ofercie edukacyjnej. Jednym zwornikiem tej idei, dla wszystkich chyba równie ważnym, była i jak wierzymy pozostanie – niedająca się nigdzie indziej znaleźć atmosfera, klimat tego miejsca. Duch tolerancji, akceptacji, zrozumienia i poszanowania indywidualności, roztaczany przez ludzi, którzy zawsze wyciągają pomocną dłoń i są gotowi by być przewodnikiem po pełnym niejasności świecie wiedzy oraz wartości.

Zdecydowana większość uczniów szybko wrosła w wielką, wciąż powiększającą się społeczność Liceum. Pierwsze roczniki już dawno ukończyły edukację, przystąpiły do egzaminów maturalnych. Wielu absolwentów ukończyło studia, założyło rodziny, podjęło pracę lub rozpoczęło własną, niekiedy bardzo oryginalną, działalność zawodową.

Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, że od roku szkolnego 2013/2014, do czerwca 2019 r., Licealistom w Pałacu Lubomirskich towarzyszyli młodszy koledzy z Gimnazjum Dwujęzycznego, a po zmianie struktury szkolnej, tj. od 1 września 2017 r., także uczniowie klas 7 i 8 Szkoły Podstawowej Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Dodać należy, że wielu z nich, w sposób naturalny, zdecydowało się na kontynuację nauki w Liceum, a tym samym zostało w gościnnych murach Pałacu, w gronie wypróbowanych kolegów i przyjaciół.

Pierwotna koncepcja funkcjonowania szkoły, którą dyrektor Zbigniew Kalandyk, określał mianem projektu edukacyjnego, zakładała funkcjonowanie dwóch oddziałów tworzonych w każdym roczniku. Jednego o profilu matematyczno-przyrodniczym, drugiego humanistycznego. Przy czym, poza ogólnym zdefiniowaniem charakteru klas, uczniom pozostawiano dużą swobodę wyboru optymalnego zestawu przedmiotów i języków obcych. Koncepcja ta, z każdym rokiem doskonalsza, ewoluowała w kierunku pełnej swobody wyboru rozszerzeń i języków obcych.

W 2013 r. do oferty edukacyjnej Liceum wprowadzono nauczanie dwujęzyczne. Tym samym zapoczątkowano nowy podział oddziałów: klasy dwujęzyczne z polskim i angielskim językiem nauczania oraz klasy tradycyjne. Pod tym pojęciem niezmiennie rozumiemy oddziały, w których nauka wszystkich przedmiotów odbywa się wyłącznie w języku polskim. Zachowano przy tym pełną swobodę wyboru przedmiotów rozszerzonych i drugiego języka obcego z bogatej oferty proponowanej kandydatom (zmiennej w poszczególnych latach). Tym samym w Liceum, na przestrzeni ostatnich

lat, nauczano według preferencji uczniów, obok języka angielskiego, który wyrósł na specjalność Liceum, języka niemieckiego, hiszpańskiego, francuskiego i włoskiego, a także rosyjskiego – cieszącego się z roku na rok wyraźnie rosnącym zainteresowaniem.

Wzbogacenie oferty edukacyjnej Liceum o nauczanie wybranych przedmiotów realizowane częściowo w języku angielskim, wymagało przebudowy kadry pedagogicznej. Wśród nauczycieli pojawiły się osoby posiadające odpowiednie wykształcenie i doświadczenie w zakresie nauczania bilingualnego. Ponadto zgodnie z polityką Dyrektora, nauczyciele pracujący w Liceum podejmowali wysiłki zmierzające do podnoszenia swoich kompetencji językowych, tudzież potwierdzali już posiadane, odpowiednimi certyfikatami. Tym samym w przeciągu dwóch lat od wprowadzenia edukacji dwujęzycznej, w Liceum nauczane w dwóch językach były już: matematyka, biologia, geografia, informatyka i podstawy przedsiębiorczości.

Konsekwentna realizacja nauczania bilingualnego w 2016 r. zaowocowała pierwszymi egzaminami maturalnymi z języka angielskiego na poziomie dwujęzycznym oraz egzaminami z wybranych przedmiotów zdawanymi w języku angielskim. Jednocześnie uczniów klas dwujęzycznych zachęcano do składania międzynarodowych egzaminów językowych w zakresie języka angielskiego na poziomie C1.

Z każdym kolejnym naborem przybywało w Liceum uczniów chcących kształcić się w wymagającym od nich dużo większego zaangażowania systemie bilingualnym. Dziś uczniowie klas dwujęzycznych stanowią: 60% całej populacji uczniów boguchwalskiego Liceum.

W końcu, w 2018 r., władze samorządowe potwierdziły zmianę, jaka zaszła przed kilku laty w profilu kształcenia oferowanego w Liceum poprzez oficjalną zmianę nazwy szkoły na Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale.

Liceum od samego początku istnienia stawiało czoła wieloaspektowym wyzwaniom. Najważniejszym było wypracowanie wysokiej, atrakcyjnej dla zmotywowanej do nauki młodzieży, jakości kształcenia, która jak należy sądzić, powinna być naturalnym magnesem przyciągającym przyszłych uczniów. Zadanie to było wyjątkowo trudne nie ze względu na brak nauczycieli zarażających pasją, którzy chcieli udowodnić wszystkim wokół swoją wartość, bo takich akurat tu nie brakowało, ale ze względu na czynniki obiektywne. Wielu rodziców i uczniów podchodziło do oferty nowej szkoły mocno powściągliwie. Mawiano, że jest to szkoła nowa, że nie wiadomo jak to innowacyjne podejście do kształcenia, propagowane przez Dyrektora przełoży się na wyniki egzaminacyjne. Sugerowano, że należy poczekać na pierwsze rezultaty matur, na jakieś sukcesy, mierzalne i porównywalne dane. Takie, niepozostawiające pola do dyskusji, wskaźniki Liceum uzyskało dopiero po trzech latach wytężonej pracy, wówczas, gdy pierwszy rocznik przystąpił z powodzeniem do egzaminów maturalnych. Wyniki zgodne z naszymi oczekiwaniami, okazały się naprawdę godne pochwały – zaskoczyły chyba nawet samych uczniów, którzy nie do końca wierzyli we własne możliwości. Stuprocentowa zdawalność i rezultaty powyżej średnich krajowych i wojewódzkich z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych, mówiły same za siebie. Te osiągnięcia były z powodzeniem powtarzane (poprawiane)

w kolejnych latach.

Bardzo istotnym potwierdzeniem jakości kształcenia był dla Liceum laur Brązowej Szkoły przyznany w 2015 r. przez Kapitułę powołaną przez Miesięcznik Perspektywy. Warto nadmienić, że Liceum w Boguchwale zostało wówczas, zgodnie z regulaminem rankingu, po raz pierwszy uwzględnione w tym zestawieniu. Dane publikowane przez „Perspektywy” stanowią od lat obiektywny miernik jakości szkolnictwa ponadgimnazjalnego (dziś ponadpodstawowego) w skali kraju. Podówczas ranking uwzględniał 500 najlepszych szkół, w których w maju 2014 r. uczniowie uzyskali odpowiednio wysokie wyniki z egzaminów maturalnych. O miejscu w finalnym zestawieniu decydowały także sukcesy uczniów uzyskane w olimpiadach, wyniki z egzaminów maturalnych obowiązkowych oraz z przedmiotów dodatkowych, a w przypadku szkół dwujęzycznych, także wyniki z języka obcego na poziomie dwujęzycznym. Liceum znalazło się wówczas na 305 pozycji w skali kraju, co w porównaniu na szkoły działające w województwie podkarpackim, oznaczało 16 pozycję. Od tego czasu, w zasadzie nieprzerwanie, Liceum było wyróżniane laurem „Perspektyw”. W roku 2019 Liceum przyznano po raz pierwszy srebrną tarczę. Taki sam status otrzymaliśmy także w bieżącym roku (srebrna szkoła 2020). Dla społeczności licealnej szczególnie ważna jest w tym względzie powtarzalność rezultatu, która potwierdza niezmienną jakość kształcenia, na jaką mogą liczyć uczniowie LOB.

Liceum musiało także rywalizować o uczniów ze szkołami o ugruntowanej już, opartej na wieloletniej pracy renomie. Zadanie było szczególnie trudne w dobie pogłębiającego się niżu demograficznego i z roku na rok rozwijanej na Podkarpaciu oferty kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym. Nie sprzyjała Liceum także polityka władz oświatowych promujących kształcenie zawodowe i techniczne.

W tym klimacie, trudnych początków, w 2012 r., powstało Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale, które miało stanowić społeczne wsparcie i zaplecze dla młodego organizmu szkolnego. Jednym z kroków stowarzyszenia, mających przełożyć się na rozwój Liceum, była decyzja o utworzeniu niepublicznego Gimnazjum Dwujęzycznego, w którym od początku widziano naturalne zaplecze rekrutacyjne dla Liceum.

W maju 2017 wszystkich zaskoczyła decyzja Dyrektora Zbigniewa Kalandyka, obwieszczona na posiedzeniu rady pedagogicznej, o złożeniu na ręce Burmistrza Boguchwały rezygnacji ze stanowiska Dyrektora Liceum. Okoliczność ta nie pozostała bez wpływu na społeczność Liceum. Rezygnacja z kierowania szkołą przez osobę, która ją tworzyła od podstaw, która przez siedem lat nadawała kierunek jej rozwojowi, spowodowała niemożliwą do wypełnienia wyrwę w stabilnym już murze rosnącej w siłę budowli.

Niezwykle trudnego i odpowiedzialnego zadania, kontynuacji pracy Dyrektora Kalandyka, podjął się piszący te słowa doktor Michał Figura, pełniący od 2013 r. funkcję Dyrektora Gimnazjum Dwujęzycznego. Decyzja o przystąpieniu do postępowania konkursowego, a dalej o przyjęciu obowiązków Dyrektora Liceum była niezwykle trudna. Wiązała się bowiem z koniecznością podjęcia wyzwań

o niewyobrażalnej dla większości osób niezwiązanych ściśle z edukacją, skali trudności i stopniu złożoności. Szczęśliwie zawsze mogłem liczyć na wsparcie niedoścignionego poprzednika, za którego dobrym słowem stoją lata doświadczeń i budzące podziw osiągnięcia. W tym miejscu składam serdeczne podziękowania Panu Dyrektorowi Zbigniewowi Kalandykowi, Prezesowi Towarzystwa Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale.

Cechą wyróżniającą nauczycieli skupionych wokół Liceum, jest bez wątpienia dążność do samodoskonalenia, znajdująca wyraz m.in. w licznych szkoleniach zagranicznych realizowanych w ramach projektów napisanych przez nich samych, finansowanych zaś ze środków unijnych. Poczynając od 2014 r. zrealizowano kilka serii kursów ukierunkowanych na podniesienie kompetencji językowych i metodycznych (w zakresie nauczania dwujęzycznego CLIL oraz nowych technologii). Łącznie takich szkoleń odbyło się już kilkadziesiąt. Niektórzy nauczyciele uczestniczyli w trzech, czterech, a nawet w większej ich ilości. W porządku chronologicznym zrealizowano następujące działania:

- Udział Pana doktora Huberta Maja w szkoleniu „CLIL Methodology in Practice” oraz Pani Moniki Towarnickiej w kursie „EFL Methodology in Practice” zrealizowanych przez Richard Language College w Bournemouth (Anglia), na przełomie stycznia i lutego 2014r. Środki na ten cel nauczyciele pozyskali z Europejskiego Funduszu Społecznego, Program „Uczenie się przez całe życie Comenius – Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej”.
- Udział Pana doktora Maja w międzynarodowych warsztatach dla nauczycieli GIFT 2014 (Geophysical Information For Teachers) – koszty związane z wyjazdem nauczyciela pokryła organizacja European Geosciences Union.
- Projekt pod nazwą: *Boguchwała lokalnym ośrodkiem kształcenia dwujęzycznego* realizowany w ramach programu Erasmus+, akcja KA1 - Mobilność kadry edukacyjnej. Projekt realizowano w okresie od 1 lipca 2014 do 30 czerwca 2016 r.
- Projekt zatytułowany: *Kształcenie Dwujęzyczne w Boguchwale* – sfinansowany przez Fundusze Europejskie – z programu Wiedza Edukacja Rozwój. Działania ujęte w tym projekcie realizowano przez dwa lata, od 1 czerwca 2015 do czerwca 2017 r.
- Projekt: *W drodze ku maturze międzynarodowej* o imponującym budżecie 1128833,99 PLN, sfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, realizowany w okresie od 15 listopada 2016 do 14 czerwca 2018 r.
- Projekt: *Nowe metody – nowa Szkoła*, finansowany z Programu Operacyjnego: Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, wspieranego przez Europejski Fundusz Społeczny, wpisywał się w ramy programu Erasmus+ KA1 Edukacja szkolna: Mobilność kadry edukacji szkolnej. Zrealizowano go w 2018 i 2019 r.

Fot. 7. Nauczyciele LOB w Bournemouth, 2016 r.

Fot. 8. Pan dr Hubert Maj oraz Pan Hashem Sk. Abul w szkole międzynarodowej w Porto, Portugalia – styczeń 2017 r.

Fot. 9. Irlandia – sierpień 2019 r.

Fot. 10. Szkolenie w ETI Malta - styczeń 2020 r.

Obecnie realizowany jest projekt pt. *Podniesienie językowych i metodycznych kompetencji nauczycieli*. Liceum uzyskało także akceptację dla kolejnego wniosku, na podstawie którego mobilności będą realizowane od roku szkolnego 2020/2021r. Tym razem projekt nosi wiele mówiącą nazwę, odnoszącą się do dotychczasowego dorobku Liceum, a zarazem do naszych ambicji związanych z nieustannym rozwojem: *W drugą dekadę z nowym spojrzeniem*.

Szkolenia, w których do tej pory uczestniczyli nauczyciele Liceum, ze względu na jasno sprecyzowane cele poznawcze, w tym przede wszystkim rozwój kompetencji językowych, realizowane były głównie w krajach anglojęzycznych: Anglia, Irlandia, Szkocja, Malta. Istotnym elementem jednego z projektów były też wyjazdy do Portugalii, służące obserwacji tamtejszego systemu edukacyjnego, ze szczególnym naciskiem na pracę w szkole międzynarodowej, realizującej nauczanie bilingwalne.

Kolejnym elementem charakterystycznym dla Liceum, jest szeroko rozumiana współpraca ze szkołami zagranicznymi, zainicjowana w 2013r. Realizacja wspólnych przedsięwzięć, spotkania dwustronne lub wielonarodowe, stanowią doskonałą

plaszczynę do rozwijania kompetencji uczniowskich. Pierwszą okazję do wyjazdów zagranicznych Licealistów z Boguchwały stanowił udział w międzynarodowym projekcie KA 2 *BE, ACT, LIVE. Being aware, discovering the quality of life, acting for living*. Liceum w latach 2016-2018 uczestniczyło z kolei w projekcie Erasmus + *Hi! Great, home school*. W jego ramach gościliśmy jednocześnie przedstawiciele pięciu szkół, po jednej z Hiszpanii, Turcji, Portugalii, Litwy i Włoch. Nie bez znaczenia w zakresie rozwoju relacji ponad granicznych było także nawiązanie współpracy między Liceum a Państwową Szkołą Średnią nr 10 w Brześciu (Republika Białorusi). Jesteśmy także otwarci na wspólne działania z młodzieżą z Ukrainy. Liceum brało już udział w trzech edycjach projektu *Polacy na Wschodzie nasze zobowiązanie*, a w lecie 2019 r. uczniowie Liceum uczestniczyli w dwustronnym spotkaniu w Boguchwale z uczniami z Trościańca.

Fot. 11. Konferencja podsumowująca zakończenie projektu KA 2 *BE, ACT, LIVE. Being aware, discovering the quality of life, acting for living*, zrealizowana w Boguchwale – 11 czerwca 2016 r.

Odrębną wartość stanowią wymiany przyjacielskie, w ramach których uczniowie Liceum wyjeżdżają za granicę. Tam mieszkają u swoich rówieśników z partnerskiej szkoły (Włochy, Portugalia), razem z nimi uczęszczają na zajęcia, poznają miejscową kulturę i przyrodę. Na tych samych zasadach realizowane są odwiedziny młodzieży ze szkół partnerskich u nas.

Fot. 12. Uczniowie ze szkoły partnerskiej I. I. S. Augusto Righi w Cerignola (Włochy) w czasie pobytu w Boguchwale – listopad 2016 r.

Kolejnym istotnym krokiem w rozwoju Liceum było podjęcie starań o możliwość realizacji kursu matury międzynarodowej. Oficjalne działania w tym zakresie zostały zainicjowane w 2018 roku. Tak naprawdę początków idei należy upatrywać jednak już we wspomnianym wyżej projekcie realizowanym w Liceum od 2016r.: *W drodze ku maturze międzynarodowej*. Od marca 2019 roku Liceum cieszyło się statusem Szkoły kandydującej. W czerwcu 2019 roku odbyła się wizyta konsultanta zewnętrznego, naznaczona wieloma cennymi uwagami i wskazówkami w zakresie przygotowania merytorycznego, organizacyjnego i lokalowego. Prace przygotowawcze szczególnego przyśpieszenia nabrały po ustaleniu terminu wizyty weryfikacyjnej, która miała odbyć się w dniach 16-17 marca 2020 r. Jednak ze względu na rozwój sytuacji epidemiologicznej, wprowadzenie ograniczeń w przemieszczaniu się, w tym w odniesieniu do ruchu powietrznego oraz czasowe zawieszenie pracy szkół, wizyta ta została odłożona w czasie. Rozwój wypadków na świecie skłonił szwajcarską organizację do wdrożenia koncepcji wizyty zdalnej. Samo zaś spotkanie w tej formule zrealizowano w dniach 27-28 kwietnia.

16 czerwca 2020 r. otrzymaliśmy list, podpisany przez panią doktor Siva Kumari Dyrektora Generalnego International Baccalaureate Organization (IB), która poinformowała oficjalnie o nadaniu Liceum Ogólnokształcącemu z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale, autoryzacji IB, a zarazem tytułu World School for the Diploma Programme.

Obecnie proces implementacji matury międzynarodowej (IB) znajduje się w finalnej fazie. Ostateczną zgodę na realizację kursu matury międzynarodowej, a dokładnie rzecz ujmując na uruchomienie w Liceum oddziału międzynarodowego, zgodnie z brzmieniem Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe*, musi wyrazić minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Fot. 13-14. Zespół do spraw matury międzynarodowej.

Jak dotąd, żadna szkoła średnia, w obrębie całego województwa podkarpackiego, nie miała w swojej ofercie programu matury międzynarodowej. Natomiast młodzież coraz częściej spogląda śmiało na uczelnie zagraniczne jako na optymalne dla siebie miejsce

dalszego kształcenia. Ułatwienie im takiego startu, wyposażenie w niezbędną wiedzę i kompetencje niezbędne do odważnego konkurowania z rówieśnikami z innych krajów UE oraz spoza niej, stanowią dziś dla Liceum cel nadrzędny. Jednym z najistotniejszych narzędzi, w jakie wyposażamy uczniów, są umiejętności językowe. Drugimi są kompetencje kluczowe, w tym swoboda posługiwania się nowymi technologiami. Trzeci aspekt, w sposób naturalny wpisany w kształcenie według programu matury międzynarodowej, to kompetencje badawcze, umiejętność krytycznego, a zarazem twórczego myślenia, przy jednoczesnym rozwoju samoświadomości, empatii, bezinteresowności i otwartości na innych.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że Liceum było prekursorem, w skali całego Podkarpacia, w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w procesie kształcenia. Według śmiałej koncepcji, zrezygnowano z tradycyjnie pojmowanej sali komputerowej na rzecz tzw. mobilnej pracowni złożonej ze spersonalizowanych laptopów. Każdy uczeń, w oparciu o umowę użyczenia zawartą z jego rodzicami, został wyposażony w laptop na cały cykl kształcenia. Z urzędzenia tego, według przyjętego regulaminu, każdy uczeń mógł korzystać na wszystkich lekcjach, a ponadto na przerwach, przed i po zajęciach. W razie zaistnienia takiej potrzeby, np. realizacja projektu edukacyjnego, przygotowanie dłuższej pracy pisemnej wymagającej dostępu do zgromadzonych na dysku zasobów, uczeń mógł przypisać sobie urządzenie zabrać do domu. Takie rozwiązanie sprawdziło się bardzo dobrze. Doceniane było zarówno przez uczniów, jak i nauczycieli. W 2013 r. wraz z wdrożeniem edukacji bilingualnej, wprowadzono w Liceum dla oddziałów dwujęzycznych iPad'y. Koncepcja mobilnej pracowni komputerowej weszła w kolejną fazę. Nowe urządzenia zostały całkowicie powiązane z konkretnym uczniem i udostępnione mu w pełnym wymiarze czasu, a zarazem i odpowiedzialności, na cały cykl edukacyjny. Tym samym uczniowie, wyposażeni w urządzenia mobilne, mogli z nich korzystać nie tylko na lekcjach, ale na tych samych zasadach, w środkach transportu zbiorowego w drodze do i ze szkoły (np. do czytania notatek, lektury, powtarzania słówek) oraz w domu.

Wypracowane przed laty rozwiązania są dziś powszechnie stosowane w Liceum, a także w Szkole Podstawowej Montessori z Oddziałami Dwujęzycznymi w Boguchwale. Każdy uczeń ma dostęp do urządzenia stanowiącego własność szkoły, szybkiego Internetu, a także do urządzenia wielofunkcyjnego (drukarka, skaner, kserokopiarka).

Wykorzystanie nowoczesnej technologii w Liceum obejmuje także rzutniki multimedialne i tablice interaktywne. Współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Boguchwale pozwoliła z kolei na realizację w okresie od września 2017 do czerwca 2019 r. dwóch pełnych cykli zajęć dodatkowych dla uczniów w oparciu o zestawy do budowy i programowania robotów Lego Mindstorms. Natomiast realizacja projektu edukacyjnego pn. *Wyższa jakość edukacji w Gminie Boguchwała* – obejmuje m.in. zajęcia z zakresu wykorzystania drukarek 3D oraz tworzenia sieci komputerowych (projekt w trakcie realizacji, zawieszony przez epidemię COVID-19). Na potrzeby zajęć projektowych zakupiono m.in. kilkanaście nowych laptopów o parametrach dostosowanych do kreowania animacji i grafiki komputerowej oraz drukarkę 3D.

Od początku działalności Liceum stawiamy na rozwój współpracy z uczelniami wyższymi. W niedługim czasie po rozpoczęciu działalności, tj. już w styczniu 2011r. zainicjowano współpracę z Instytutem Fizyki na wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, a następnie także z Zakładem Fizjologii i Biotechnologii Roślin Wydziału Biologiczno-Rolniczego Uniwersytetu Rzeszowskiego. W ramach tej kooperatywy w Liceum utworzono „klasę akademicką”. W drugim roku działalności Liceum podjęło współpracę z Wydziałem Chemicznym Politechniki Rzeszowskiej. W roku szkolnym 2012/13 do dotychczasowych porozumień dodano także umowę z Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. We wrześniu 2013 r. z kolei zostało zawarte porozumienie między Politechniką Rzeszowską a Burmistrzem Miasta i Gminy Boguchwała. W ramach tego porozumienia Liceum podjęło zabiegi o uzyskanie honorowego patronatu Politechniki Rzeszowskiej. Sama zaś współpraca naceLOWANA była na rozwój indywidualnych zainteresowań badawczych młodzieży uczącej się w Boguchwale. W 2017 roku zwarto z kolei pisemne porozumienie o współpracy z Instytutem Historii oraz z Wydziałem Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego, poszerzające zakres dotychczasowej kooperatywy o obszar szeroko rozumianej humanistyki. Wybuch epidemii koronawirusa przerwał natomiast prace zmierzające do otwarcia współpracy z Instytutem Filozofii UR. Warto pamiętać, że w ostatnich latach Liceum zawarło także porozumienie o współpracy z Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie oraz z Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (w tym wypadku w zakresie promocji kształcenia w języku angielskim).

Rok szkolny 2018/2019 naznaczony był ogromnym napięciem w środowisku szkolnym, które znalazło finał w akcji strajkowej, która od 8 kwietnia 2019 r. ogarnęła cały kraj. Uczestniczyli w niej także nauczyciele Liceum. Od 10 do 16 kwietnia lekcje w LOB nie odbywały się. Udział nauczycieli w proteście stanowił realne zagrożenie dla przebiegu egzaminów gimnazjalnych (10-12 kwietnia) i klas ósmych (15-17 kwietnia), a także dla klasyfikacji uczniów klas trzecich liceum, a wreszcie i dla samego egzaminu dojrzałości.

Egzaminy maturalne pomimo potencjalnego zagrożenia zamachami bombowymi – sygnały takie pojawiły się w przeddzień sesji egzaminacyjnej, przebiegły sprawnie, jakkolwiek w niezwykłej atmosferze. Dyrekcja musiała zadbać o codzienne zabezpieczanie strefy egzaminacyjnej, samą zaś okolicę szkoły nadzorowały patrole policji. Patrol taki, w najbardziej newralgicznym czasie, strzegł budynku Liceum przez całą noc.

Na skutek przeobrażeń w systemie oświaty, z dniem 1 września 2019 r. Liceum w Boguchwale stało się czteroletnią szkołą ponadpodstawową. Fakt ten znalazł odzwierciedlenie w stosownych zmianach wprowadzonych do Statutu Liceum. Zmiana struktury szkolnictwa oznaczała podwójny nabór do klas pierwszych na rok szkolny 2019/2020. O przyjęcie do Liceum w lecie 2019 r. ubiegali się zarówno ostatni już absolwenci gimnazjów (do klas trzyletniego liceum), jak i pierwsi absolwenci ośmioletniej szkoły podstawowej (do klas czteroletniego liceum). W efekcie naboru utworzono 4 oddziały: dwa pogimnazjalne i dwa dla absolwentów szkoły podstawowej.

Przeobrażenia, jakim ulegało w tym czasie Liceum, stanowiły także przyczynę daleko idących zmian personalnych zaistniałych w zespole pedagogicznym.

Rok szkolny 2019/20, który z wyżej przytoczonej przyczyny miał zagwarantowane wyjątkowe miejsce w historii polskiego szkolnictwa, finalnie zdominowany został, nie przez problemy związane z podwójnym naborem i wdrażaniem nowej podstawy programowej, a niemożliwymi do przewidzenia wydarzeniami zgoła innej natury. Pojawienie się koronawirusa COVID-19 w Chinach, a następnie szybki rozwój epidemii w Europie, w tym także w Polsce, skłoniły Rząd RP do podjęcia decyzji o zamknięciu szkół w całym kraju (krok ten miał pomóc w opanowaniu rozprzestrzeniania się wirusa). Zajęcia w Liceum były zawieszane od dnia 12 marca 2020r. Nauczyciele nie zaprzestali jednak pracy, regularnie kontaktowali się z uczniami. Następnie wdrożono nauczanie zdalne (od 25 marca), a okres czasowego ograniczenia pracy szkół (obowiązującego pierwotnie do 10 kwietnia), przydłużano kilkakrotnie, aż do końca zajęć dydaktycznych (dokładnie rzecz ujmując do 28 czerwca). W związku ze wzrostem liczby zachorowań, wprowadzaniem kolejnych obostrzeń, mających spowolnić rozwój epidemii w Polsce i powiązanych z nimi decyzjami dotyczącymi pracy szkół, z tygodnia na tydzień szansa na powrót do normalnej nauki stawała się coraz mniej realna.

Zawieszenie zajęć i nauczanie na odległość były zjawiskiem bez precedensu w polskiej szkole, okolicznością, z jaką nie zetknęli się w swojej karierze nawet najbardziej doświadczeni pedagodzy. Decyzja władz o zawieszeniu zajęć szkolnych zaskoczyła wszystkich, uczniów, rodziców i nauczycieli. Jednocześnie pociągnęła za sobą daleko idące następstwa, szczególnie dotkliwe dla uczniów klas trzecich Liceum. Pomimo braku formalnych podstaw do kontynuowania nauki zdalnie, zarówno nauczyciele, jak i uczniowie nie przerywali opartych na solidnych założeniach metodologicznych przygotowań do egzaminów maturalnych, z konieczności przeniosły się one tylko na inną (wirtualną) płaszczyznę. Szczególnej intensyfikacji działania te nabrały po wprowadzeniu rozporządzenia normującego nauczanie na odległość. Sytuacja uczniów klas maturalnych, z dnia na dzień stawała się coraz bardziej skomplikowana. Najpierw, w stosunku do nich, pojawiła się perspektywa przeprowadzenia całej procedury klasyfikacji zdalnie, a potem uderzyła w nich niczym grom z jasnego nieba, informacja o przełożeniu egzaminów na nieokreślone bliżej terminy. Ostatecznie matury zostały przeprowadzone nie w maju, a w czerwcu. W dodatku odbywały się w restrykcyjnie przestrzegającym reżimie sanitarnym, któremu podporządkowane było całe życie Szkoły. Pierwotny harmonogram zakładał, że maturzyści rozpoczną swoje zmagania już 4 maja 2020 r., a zatem tuż po zakończeniu nauki w Liceum, tymczasem do pierwszego egzaminu (z języka polskiego) przystąpili dopiero 8 czerwca. Sesja egzaminacyjna, dla większości absolwentów Liceum w Boguchwale, zakończyła się dopiero 29 czerwca egzaminami zdawanymi w języku angielskim z matematyki, geografii i fizyki. Co istotne, zrezygnowano w tym roku z przeprowadzania egzaminów ustnych z języka polskiego i języków obcych.

Fot. 15-16. Matura 2020 w LOB w reżimie sanitarnym.

Od końca maja w szkołach odbywały się jedynie stacjonarne konsultacje pozwalające na jednoczesną obecność w sali do 12 uczniów, przy zachowaniu co najmniej 1,5 m odległości między nimi. W reżimie sanitarnym przeprowadzono (zdalnie) klasyfikację zarówno klas trzecich (w kwietniu), jak i pozostałych klas (w czerwcu). Nie było także tradycyjnego zakończenia zajęć. Spotkania z klasami zrealizowano poprzez łącze internetowe, zaś rozdanie świadectw, częściowo według przyjętego harmonogramu spotkań w formule wychowawca – uczeń w pierwszych dniach lipca, częściowo poprzez indywidualny odbiór dokumentów z sekretariatu Liceum.

Podobnie niecodziennie przebiega w tym roku rekrutacja do klas pierwszych, podjęta wedle zmodyfikowanego, wprowadzonego przez MEN harmonogramu, według którego finalne wyniki naboru do klas pierwszych staną się jasne w drugiej połowie sierpnia 2020 r. (precyzyjnie rzecz ujmując, zamknięcie procedury rekrutacji wyznaczono na dzień 30 sierpnia).

Pierwsze dziesięć lat istnienia Liceum to czas nieustannego jego rozwoju znaczonego sukcesami uczniów oraz tytaniczną pracą dyrekcji i nauczycieli. Ta wyjątkowa dekada potwierdziła dobitnie słuszność zapadłych przed laty decyzji, a tym samym udowodniła zasadność istnienia szkoły średniej w Boguchwale. Szkoła, która śmiało konkuruje nie tylko z rzeszowskimi liceami o wieloletniej tradycji, ale ma ambicje, by być wśród najlepszych nie tylko w regionie, ale też w kraju. Bez wątplenia te ambicje znajdują potwierdzenie w doskonałej z roku na rok ofercie edukacyjnej. Warto jeszcze raz podkreślić, że to właśnie w Liceum przedefiniowano znaczenie IT w dydaktyce, to tu z powodzeniem wdrożono nauczanie bilingualne, dające prawo absolwentom klas dwujęzycznych do zdawania dodatkowych arkuszy maturalnych w języku angielskim (z którego skrętnie korzystają, rozumiejąc płynące z tego benefity), to także Liceum jako pierwsza szkoła średnia na Podkarpaciu podjęła starania o prawo do realizacji programu matury międzynarodowej, zwieńczone zaszczytnym tytułem World School, (którym poszczycić się może jedynie około 50 szkół w Polsce).

Summary

Society of High School Friends in Boguchwala provides the eight edition of The Yearbook of High School in Boguchwala. It is a summary of the 10th anniversary of existence of High School in Boguchwala. It includes mostly texts presenting the last three years of the school's functioning (2017/2018, 2018/2019, 2019/2020) and school's graduates who studied in High School from 2015 to 2020. What is more, it provides a detailed report of the school life and changes which took place within 10 years of existence of the school.

The publication is composed of five chapters: 1 School's calendar, 2 The world is changing and so are we! 3 High School Friends Club, 4 Matura Exam 2018, 2019, 2020, 5 10 years of existence of High School with Bilingual Units in Boguchwala. In the first part the most important aspects of High School activity can be found. The examples of these aspects are: students' activity, educational achievements, information from school community life, lists of graduates (2018, 2019, 2020), school structure, teaching staff, Parents' Council, Student Council.

The next chapter presents various aspects of High School development introduced within last three years. One of the preminent aspects is teachers' development during international courses (projects: "On the way to International Baccalaureate exam" and "New methods- new school"). Student's development was achieved by educational projects, cooperation with universities and a quantifiable indicator- the laurel from educational portal "Perspektywy". The most important changes concern reforms in educational system in Poland which is removal of secondary schools and introducing four year high schools. It involved transformation of Bilingual Secondary School in Boguchwala into Montessori Primary School with Bilingual Units in Boguchwala. The key element of school's development was joining the project introducing International Baccalaureate Diploma Programme and applying for IB World School Title.

The subsequent chapter presents great contribution by Society of High School Friends in the aspect of school functioning. The Society was founded in 2012 and its major aim was to support the school. In the article multileveled forms of support by Society for High School are presented (material aid, school promotion, yearbook's printing and, most importantly, creating the background for the High School by running Secondary School with Bilingual Units and Montessori Primary School).

The fourth chapter of the Yearbook concerns Matura exam statistics, the review of three years effective work of students as well as teachers and memories of graduates, their impressions, plans for future etc.

The final part presents information about 10 years of functioning of the school, the decisions which had to be made. It includes review of a constant school progression (marked by students' achievements) and the titanic work of the teaching staff and the Headmaster. They are methods for creating a place where students come happily to and develop their knowledge and skills with pleasure.

ANEKS

Małgorzata Buczek-Kowalik

Teresa Mitura

Walory turystyczne a rozwój bazy noclegowej w województwie podkarpackim w latach 2000 – 2018

Streszczenie

Województwo podkarpackie posiada dobre warunki do rozwoju turystyki. Zróżnicowane ukształtowanie powierzchni, ciekawe walory przyrodnicze m.in. 2 parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody oraz liczne pomniki przyrody przyciągają amatorów turystyki przyrodniczej, wypoczynkowej i kwalifikowanej. Ze względu na bogatą i burzliwą przeszłość historyczną obszar województwa obfituje w walory kulturowe będące przejawem kultury łemkowskiej, bojkowskiej, żydowskiej czy mieszczańskiej.

Celem artykułu jest analiza walorów turystycznych i zmian w bazie noclegowej w województwie podkarpackim w latach 2000 – 2018. W badaniach uwzględniono zmiany w rozmieszczeniu i wykorzystaniu obiektów noclegowych oraz liczbie turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających ten region.

Słowa kluczowe: województwo podkarpackie, walory turystyczne, ruch turystyczny, baza noclegowa

Wstęp

Współcześnie, w wielu krajach, turystyka jest dziedziną gospodarki, która stanowi ważne źródło dochodów. Sprzyja tworzeniu nowych miejsc pracy, ożywia funkcjonowanie tzw. regionów peryferyjnych, pozwala na rozwój infrastruktury. O znaczeniu turystyki świadczy fakt, że w 2018 roku Światowa Organizacja Turystyki odnotowała 1,4 mld podróży turystycznych, a dochody z turystyki w skali świata (bez wliczania wpływów z transportu) wyniosły 18042 mld USD.

Na rozwój turystyki wpływają różnorodne czynniki: społeczne, kulturowe, ekonomiczne oraz polityczne. O popularności i atrakcyjności turystycznej obszarów decydują m.in. walory turystyczne, zagospodarowanie turystyczne (baza noclegowa, baza gastronomiczna, baza towarzysząca) oraz dostępność komunikacyjna. Miarą zachodzących zmian jest ruch turystyczny, jego wielkość, struktura i charakter.

W artykule przedstawiono charakterystykę walorów turystycznych, przyrodniczych i kulturowych, województwa podkarpackiego. Zaprezentowano również zmiany jakie zaszły w wykorzystaniu bazy noclegowej na przestrzeni 18 lat.

Położenie województwa podkarpackiego

Województwo podkarpackie leży w południowo – wschodniej Polsce. Obejmuje obszar 17 846 km², co stanowi 5,7% powierzchni kraju. Graniczy z Ukrainą i Słowacją

a także z województwami: lubelskim, małopolskim i świętokrzyskim (Ryc. 1). W 2018 r. województwo podkarpackie zamieszkiwało 2,12 mln osób, co odpowiadało 5,5% ludności całego kraju. Gęstość zaludnienia w województwie wynosząca 119 os./km², była nieco niższa od średniej krajowej, wynoszącej 123 os./km².

Ryc.1. Położenie województwa podkarpackiego
Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Wojew%C3%B3dztwo_podkarpackie

Województwo podkarpackie cechuje się dużym urozmaiceniem powierzchni. Najniższy punkt wynosi 140 m n.p.m. i leży na Nizinie Nadwiślańskiej, a najwyższy to Tarnica 1 346 m n.p.m., położony w Bieszczadach. Obszar województwa, w większości, leży w obrębie trzech krain fizjograficznych. Są to: Kotlina Sandomierska na północy, w części środkowej Pogórze Karpackie, zaś na południu Karpaty. Niewielki obszar na północnym – wschodzie obejmuje wyżyny fragment Rostocza (Ryc.2).¹

Ryc. 2. Krainy fizycznogeograficzne województwa podkarpackiego
Źródło: Mydel R, Balon J (red.), 2002, *Atlas Polski. Tom 2 Województwa*.
Wyd. Fogra, Kraków.

1 R. Mydel, J. Balon (red.), 2002, *Atlas Polski. Tom 2 Województwa*. Wyd. Fogra, Kraków.

Województwo niemal w całości leży w dorzeczu Wisły i zlewisku Morza Bałtyckiego. W południowo – wschodniej jego części niewielka rzeka Strwiąż należy do dorzecza Dunaju i zlewiska Morza Czarnego. Do najważniejszych rzek w województwie należą: San, Wisłok, Wisłoka, Jasiołka i Ropa. W celu uregulowania stanu wód Sanu zbudowano dwa zbiorniki retencyjne w Solinie – Jezioro Solińskie oraz w Myczkowcach – Jezioro Myczkowieckie.

Województwo podkarpackie charakteryzuje się wysokim udziałem lasów. Ogólna lesistość województwa wynosi 37,6% i jest wyższa od średniej krajowej wynoszącej 29,2%. Duże kompleksy leśne znajdują się w Kotlinie Sandomierskiej (Puszcza Solska, Puszcza Sandomierska), Beskidzie Niskim i w Bieszczadach².

Klimat województwa jest zróżnicowany. Najcieplejszym regionem jest Kotlina Sandomierska z upalnymi latami i długim okresem wegetacyjnym (215 – 225 dni), a najchłodniejszym – Bieszczady z krótkim okresem wegetacyjnym (180 – 200 dni) i dużą ilością opadów³.

Przegląd walorów turystycznych

Województwo podkarpackie należy do regionów cennych pod kątem walorów przyrodniczych. System obszarów chronionych zajmuje około 45% powierzchni województwa. W skład tego systemu wchodzi: 2 parki narodowe (Bieszczadzki Park Narodowy i Magurski Park Narodowy), 10 parków krajobrazowych (Ciśniańsko – Wetliński, Czarnorzecko – Strzyżowski, Jaśliski, Doliny Sanu, Gór Słonnych, Pogórza Przemyskiego, Puszczy Solskiej, Południoworoztoczański, Lasy Janowskie, Pasma Brzanki), 94 rezerваты przyrody, 13 obszarów chronionego krajobrazu, 62 obszary Natura 2000, liczne pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo – krajobrazowe⁴.

Najcenniejszym i najliczniej odwiedzanym obszarem chronionym na terenie województwa jest Bieszczadzki Park Narodowy. Obejmuje on m.in. połoniny – charakterystyczne górskie łąki w najwyższych partiach wzniesień (Połonina Wetlińska i Połonina Caryńska) oraz najwyższe szczyty – Tarnicę, Krzemień i Halicz z charakterystycznymi rumowiskami skalnymi. Unikatowe walory parku sprawiły, że w 1992 roku utworzono tutaj Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”⁵.

Malowniczy krajobraz sprzyjający górskim wycieczkom posiada także Magurski Park Narodowy utworzony w 1995 roku. Obejmuje on swym zasięgiem m.in. pasmo Magury Wątkowskiej.

Do walorów przyrodniczych należą także licznie występujące, zwłaszcza na obszarze

2 http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/stan_srodowiska_2012/raport_2012_r1.pdf

3 R. Mydel, J. Balon (red.), op.cit.

4 http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/stan_srodowiska_2012/raport_2012_r1.pdf

5 T. Winnicki, B. Zemanek, 2009, *Przyroda Bieszczadzkiego Parku Narodowego*, Wyd. BDPN, Ustrzyki Dolne.

Karpat i Roztocza, źródła wód mineralnych. Są to przede wszystkim szczawy, które zapoczątkowały funkcjonowanie uzdrowisk statutowych – Iwonicza Zdroju, Rymanowa Zdroju, Polańczyka oraz Horyńca Zdroju. Poza tym na terenie województwa występuje kilka miejscowości potencjalnie uzdrowiskowych posiadających cenne złoża wód mineralnych. Są to m.in. Czarna, Rabe, Rudawka Rymanowska, Lubatówka, Brzozów i Latoszyn.

Ważną rolę w turystyce wypoczynkowej odgrywają akweny wodne. Najbardziej znane jest Jezioro Solińskie określane jako „bieszczadzkie morze” (21,1 km² powierzchni), Jezioro Myczkowieckie (1,91 km² powierzchni) oraz, otwarte w 2010 roku, Jezioro Tarnobrzeskie (4, 55 km² powierzchni). Ponadto, na terenie województwa znajduje się szereg mniejszych kąpielisk np. w Wilczej Woli, Kamionce, Radawie czy Radymnie.

Na potencjał kulturowy województwa składają się także walory antropogeniczne m.in. obiekty zabytkowe, muzea, organizowane imprezy kulturalne, tradycje, obyczajowość oraz folklor.

Ze względu na swoje specyficzne położenie, na pograniczu kultury wschodniej i zachodniej, województwo podkarpackie jest miejscem gdzie krzyżowały się wpływy różnych obyczajów, religii i tradycji. We współczesnym krajobrazie kulturowym województwa widać pozostałości grekokatolickie, prawosławne, rzymskokatolickie czy żydowskie⁶.

Spośród atrakcji kulturowych na szczególną uwagę zasługują obiekty wpisane na Listę Przyrodniczego i Kulturowego Dziedzictwa UNESCO. Na obszarze województwa podkarpackiego są to: drewniane kościoły: w Bliźnem (XV w.) z unikatowymi malowidłami ściennymi oraz w Haczowie (XIV/XV w.) – najstarszy, najlepiej zachowany gotycki kościół konstrukcji zrębowej. W 2013 roku na Liście UNESCO umieszczono także drewniane cerkwie, konstrukcji zrębowej, reprezentujące różne style architektoniczne (halicki, bojkowski i łemkowski). Należą do nich: cerkiew św. Paraskiewy w Radrużu, cerkiew Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy w Chotyńcu, cerkiew św. Michała Archanioła w Smolniku i cerkiew św. Michała Archanioła w Turzańsku.

Oprócz obiektów z Listy Przyrodniczego i Kulturowego Dziedzictwa UNESCO na obszarze Podkarpacia znajduje się siedem obiektów wpisanych na Listę Pomników Historii. Status pomnika historii przyznawany jest zabytkom nieruchomym o dużej wartości naukowej, artystycznej i historycznej oraz mającym duże znaczenie dla dziedzictwa kulturowego kraju. Wpis obiektu na listę, na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dokonuje Prezydent Rzeczypospolitej Polski. Za pomnik historii, na terenie województwa podkarpackiego, uznano zespół klasztorny o.o. bernardynów z Leżajska, zespół pałacowo – parkowy w Łańcucie, kopalnię ropy naftowej w Bóbrce, zespół zamkowo – parkowy w Krasiczynie,

6 M. Buczek – Kowalik, T. Mitura, 2011, *Uwarunkowania religijne i ich wpływ na tworzenie szlaków turystyczno-kulturowych w województwie podkarpackim*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 648. Ekonomiczne Problemy Usług nr 66, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.

zespół staromiejski i twierdzę Przemyśl, zespół cerkiewny w Radrużu⁷.

Województwo podkarpackie, na tle innych, wyróżnia się występowaniem licznych budowli sakralnych, drewnianych i murowanych, które są pozostałością dawnych mieszkańców, wyznawców religii grekokatolickiej, prawosławnej, rzymskokatolickiej oraz judaizmu.

Ważnymi ośrodkami kultu religijnego wyznania rzymskokatolickiego są: Kalwaria Pałacowska (*Jasna Góra Podkarpacia*), Cmolas, Dębowiec (*Polskie La Salette*), Stara Wieś, Dukla, Jasień k. Ustrzyk Dolnych, Strachocina, Miejsce Piastowe, Tarnowiec, Jarosław, Krosno, Polańczyk, Przemyśl, Jaślika, Wielkie Oczy⁸.

Cerkwie – obiekty grekokatolickiej i prawosławnej architektury sakralnej na obszarze Podkarpacia zachowały się do tej pory m.in. w: Baligrodzie, Bałuciance, Bystrem, Chyrowej Hoszowie, Krempnej, Komańczy, Kotani, Orelcu, Polanie, Równi, Rzepedzi, Ustianowej Górnej, Wisłoku Wielkim, Wróbliku Szlacheckim, Rudce, Zawadce Rymanowskiej, Starych Oleszycach, Zadąbrowiu, Kruhelu Wielkim, Cewkowie, Łukawcu, Tyniowicach⁹.

Do II wojny światowej, w wielu miejscowościach, znaczny udział miała ludność pochodzenia żydowskiego. Świadczą o tym pozostałości kirkutów (cmentarzy żydowskich) oraz synagogi. Najważniejszym miejscem pielgrzymkowym dla wyznawców judaizmu jest Leżajsk, gdzie znajduje się ohel (grób) cadyka Elimelecha (1717 – 1787). Największym zachowanym cmentarzem żydowskim jest kirkut w Lesku oraz kirkuty w Sieniawie, Sokołowie, Lutowiskach, Dynowie i Rymanowie. Synagogi, pełniące współcześnie bardzo różne funkcje, znajdują się m.in. w Rymanowie, Rzeszowie, Lesku, Dębicy, Radymnie, Cieszanowie, Jarosławiu, Łańcucie. W Dynowie, który na przełomie XVIII i XIX w. był znaczącym ośrodkiem chasydyzmu, znajduje się Centrum Historii Polskich Żydów.

Wielokulturowość Podkarpacia pozostawiła swoje ślady w zabytkach, sztuce ludowej i licznych obyczajach czy obrzędach mieszkańców wsi. Najcenniejsze obiekty materialne eksponowane są w skansenach. Największy z nich, Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, prezentuje kulturę Łemków, Bojków, Dolinian, Pogórzan i Zamieszkańców. Skansen w Kolbuszowej przedstawia kulturę Lasowiaków i Rzeszowiaków, w Zyndranowej znajduje się zagroda łemkowska, w Krzeszowie Górnym zagroda kowalska, w Markowej zagroda kmiecia i biedniacka a w Medyni Głogowskiej zagroda garncarska.

Województwo podkarpackie zamieszkiwały również bogate i wpływowe rody magnackie: Lubomirscy, Czartoryscy, Potoccy, Stadniccy, po których pozostały wspaniałe rezydencje i pełne przepychu pałace. Na uwagę zasługują: zamek w Baranowie Sandomierskim (*Mały Wawel*), zamek w Krasiczynie (perła polskiego renesansu), zamek bastionowy w Rzeszowie, zespół pałacowo – zamkowy w Dukli, oraz dwory

7 http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/Pomniki_historii/

8 *Sztuka pogranicza Od sacrum do profanum*, 2011, Wyd. ProCarpatia, Rzeszów.

9 M. i A. Michniewscy, M. Duda, 2003, *Cerkwie drewniane Karpat. Polska i Słowacja*, Oficyna Wydawnicza Rewasz, Pruszków.

i pałace w: Dubiecku, Lesku, Narolu, Przecławiu, Przeworsku, Boguchwale, Iwoniczu, Rozwadowie, Mielcu, Zarzeczcu, Nozdrzcu, Wzdowie, Olszanicy, Bakończycach oraz wielu innych miejscowościach. W regionie znajdują się także dwa zamki królewskie: zamek w Przemyślu i zamek w Sanoku wzniesione przez króla Kazimierza Wielkiego¹⁰.

Położenie województwa podkarpackiego od dawna miało duże znaczenie strategiczno – militarne. W krajobrazie zachowały się obiekty architektury obronnej pochodzące z różnych okresów: Twierdza Przemyśl, jedna z trzech największych twierdz w Europie, budowana przez Austriaków w II połowie XIX wieku; pozostałości Linii Mołotowa budowanej przez Rosjan w latach 1940 – 41; schron kolejowy Stęпина – Cieszyna oraz tunel kolejowy w Strzyżowie budowane przez Niemców w latach 1940 – 41. Na uwagę zasługują liczne cmentarze wojenne z okresu, zarówno I jak i II wojny światowej.

Południowa część województwa, obejmująca obszar Beskidu Niskiego i Bieszczadów, to miejsce związane z rozwojem przemysłu naftowego i działalnością Ignacego Łukasiewicza, który w Bóbrce k. Krosna założył pierwszą na świecie kopalnię ropy naftowej. Na jej miejscu współcześnie znajduje się Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego, a miejsca związane z wydobywaniem, przetwórstwem ropy naftowej łączy transgraniczny „Szlak Naftowy” biegnący od Jasła przez Sanok aż do Lwowa.

Różnorodność walorów kulturowych województwa podkarpackiego uzupełniają liczne muzea. Oprócz wcześniej wymienionych, ciekawe i oryginalne ekspozycje prezentują: Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, Muzeum Dobranocek w Rzeszowie, Rzeszowskie Piwnice (podziemna trasa turystyczna długości 369 m), Muzeum Historyczne w Dukli, Muzeum Podkarpackie w Krośnie (największa w Polsce kolekcja lamp naftowych), Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie (prezentuje historię oraz współczesność przemysłu szklarskiego), Muzeum Kresów w Lubaczowie, Muzeum Gorzelnictwa w Łańcucie, Muzeum Lalek w Pilźnie, Muzeum Dzwonów i Fajek w Przemyślu, Muzeum Historyczne w Sanoku (z kolekcją dzieł Beksińskiego), Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu, Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej oraz Skansen Archeologiczny Karpacka Troja w Trzciny.

Aby lepiej poznać walory turystyczne województwa podkarpackiego na jego terenie wyznaczono szereg szlaków turystyczno – kulturowych (tematycznych), które łączą obiekty i miejsca związane z jednym, głównym motywem przewodnim. Do najpopularniejszych tras należą: Szlak Architektury Drewnianej, Szlak Ikon Doliny Sanu, Szlak Ikon Doliny Osławy, Szlak Świątyń Karpackich, Szlak Chasydzki, Szlak Gniazd Rodowych Lubomirskich, Szlak Nadszańskich Umocnień, Szlak Garncarski, Szlak Militarny, Śladami Dzielnego Wojaka Szwejka, Śladami Aleksandra Fredry¹¹.

10 S. Polakowski, 2012, *Pozostałości założenia dworskich województwa podkarpackiego*, Wyd. Lygian, Krosno.

11 *Szlaki tematyczne woj. podkarpackiego*. Wyd. Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego, Rzeszów.

Stan bazy noclegowej w województwie podkarpackim w latach 2000 – 2018

Baza noclegowa, jej wielkość i charakter, stanowi istotny element rozwoju turystyki na danym obszarze. Zróżnicowany standard usług oraz odpowiednia polityka cenowa mają kluczowe znaczenie przy podejmowaniu decyzji o wyborze miejsca wypoczynku.

W 2000 roku w województwie podkarpackim funkcjonowało 354 obiekty noclegowe oferujące łącznie ponad 21 tys. miejsc noclegowych. W analizowanym okresie (2000 – 2018) liczba obiektów wzrosła o 81% (tab.1).

Zmianie uległa również struktura bazy noclegowej. Przede wszystkim zaobserwować można dynamiczny wzrost obiektów hotelowych (o ponad 200%) oraz mniejszy (o 44%) pozostałych obiektów noclegowych. W grupie obiektów hotelowych przede wszystkim wzrosła liczba hoteli (o 190%). Wśród pozostałych obiektów noclegowych najbardziej dynamicznym wzrostem cechują się zakłady uzdrowiskowe, zespoły domków turystycznych oraz pokoje gościnnych i kwatery prywatnych. Najbardziej zmalało znaczenie kempingów i domów wycieczkowych (spadek o około 70%).

Obiekty	2000 r.		2018 r.		Zmiana 2018/2000	
	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych
Obiekty hotelowe	71	4 235	232	13 950	161	9 715
Hotele	51	3 656	149	10 520	98	6 864
Motele	4	116	6	213	2	97
Pensjonaty	16	463	16	557	0	94
Inne obiekty hotelowe	b.d.	b.d.	61	2 660	-	-
Pozostałe obiekty	283	17 341	410	20 793	127	3 452
Domy wycieczkowe	20	1 408	7	523	- 13	- 885
Schroniska (razem)	62	2 323	45	2 538	- 17	215
Ośrodki wczasowe	39	3 176	27	2 668	- 12	- 508
Ośrodki kolonijne	3	324	b.d.	b.d.	-	-
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	27	2 255	24	2 403	- 3	148
Zespoły domków turystycznych	21	1 035	80	2 736	59	1 701
Kempingi, pola biwakowe	32	4 028	12	1 264	- 20	- 2 764
Zakłady uzdrowiskowe	3	391	22	3 183	19	2 792
Pokoje gościnne i kwatery agroturystyczne	76	2 401	153	3 073	77	672
Ogółem	354	21 576	642	34 743	288	13 167

Tab. 1. Liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania w województwie podkarpackim w latach 2000 – 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Turystyka w województwie podkarpackim w latach 2010-2011*, oraz http://www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=278659&p_token=0.7617320823483169;file:///C:/Users/Grzegorz/AppData/Local/Temp/rocznik2019_internet.pdf

W 2000 roku obiekty hotelowe oferowały 4 235 miejsc noclegowych, a w 2018 roku liczba ta wzrosła o około 230%. W tej grupie o ponad 180% wzrosła liczba miejsc noclegowych w hotelach. W analizowanym okresie wzrosła również liczba miejsc w pozostałych obiektach noclegowych z 17 341 do 20 739 (o niespełna 20%). Największy spadek liczby miejsc noclegowych (o ponad 60%) zanotowano w kempingach i polach biwakowych oraz domach wycieczkowych (tab. 1). Natomiast pomimo spadku liczby schronisk i ośrodków szkoleniowo – wypoczynkowych, w obiektach tych liczba miejsc noclegowych wzrosła.

W 2018 roku, podobnie jak w 2000 roku, statystyczny obiekt noclegowy liczył około 60 miejsc noclegowych.

Województwo podkarpackie charakteryzuje się nierównomiernym rozmieszczeniem obiektów noclegowych. W 2018 r. najwięcej obiektów noclegowych znajdowało się na terenie powiatów: leskiego (168); bieszczadzkiego (72) oraz krośnieńskiego (65). Spośród miast na prawach powiatu baza noclegowa była najlepiej rozwinięta w Rzeszowie. Najmniejszą liczbą obiektów dysponowały powiaty: kolbuszowski (4), nizański (5) oraz przeworski (7) (tab.2). Na terenie powiatu leskiego znajdowało się ok. 25% wszystkich miejsc noclegowych.

W latach 2000 – 2018 największy wzrost liczby obiektów i miejsc noclegowych zanotowano w powiecie leskim, krośnieńskim oraz sanockim. Spadek zauważalny był w powiatach: nizańskim oraz przemyskim.

Powiat	Powierzchnia (km ²)	Ludność	Rok 2000		Rok 2018	
			Liczba obiektów noclegowych	Liczba miejsc noclegowych	Liczba obiektów noclegowych	Liczba miejsc noclegowych
województwo podkarpackie	17845,76	2128687	354	21576	642	34 743
Bieszczadzki	1139,07	22396	99	6748	72	3634
Brzozowski	539,34	66502	5	226	6	271
Dębicki	777,48	135090	9	618	19	1083
Jarosławski	1028,66	122677	12	623	22	1077
Jasielski	830,87	115789	19	600	16	516
Kolbuszowski	773,17	62846	6	249	4	202
Krośnieński	925,88	111874	38	1923	65	3296
Leski	834,94	26950	-	-	168	9282
Leżajski	583,71	70230	7	249	10	349
Lubaczowski	1308,37	57635	9	329	16	1120
Łańcucki	451,84	79623	9	379	16	871
Mielecki	880,50	136179	9	573	12	652
Nizański	785,64	67721	8	245	5	346
Przemyski	1211,22	73778	21	803	12	706
Przeworski	698,02	79355	6	311	7	448
Ropczycko- sędziszowski	548,31	73166	11	748	11	561
Rzeszowski	1157,38	163859	12	427	28	1638
Sanocki	1223,66	96174	20	961	38	1533

Stalowowski	831,74	109502	7	276	8	682
Strzyżowski	503,47	62318	1	46	8	374
Tarnobrzeski	521,06	54280	5	238	12	453
Grodzki krośnieński	43,50	47348	5	207	12	481
Grodzki przemyski	46,17	64728	12	910	15	788
Grodzki rzeszowski	116,36	180031	17	1507	46	3944
Grodzki tarnobrzeski	85,40	48636	7	174	14	426

Tab.2. Powierzchnia, liczba ludności oraz obiekty noclegowe i ich wykorzystanie w powiatach województwa podkarpackiego w 2000 i 2018 r.

Źródło: Opracowano na podstawie: *Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2012 r.*, 2012, GUS, Warszawa, s. 22-23 oraz *Turystyka w województwie podkarpackim w latach 2010-2011*, <https://rzeszow.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/roczniki-statystyczne/wojewodztwo-podkarpackie-podregiony-powiaty-gminy-2019,4,16.html>

https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/rzesz/ASSETS_turystyka_2008.pdf

Podsumowanie i wnioski

W świetle przeprowadzonych analiz można stwierdzić, że województwo podkarpackie posiada cenne i unikatowe w skali kraju walory przyrodnicze i kulturowe (parki narodowe, obiekty z Listy UNESCO, obiekty z Listy Pomników Historii). Z punktu widzenia geograficznego, szczególnie atrakcyjna dla turystów jest południowa część województwa obejmująca Beskid Niski i Bieszczady. W tych regionach szczególnie uwidacznia się zróżnicowanie przyrodnicze, a także mieszanie się dawnych kultur i obrządków (zachowane świątynie, cmentarze różnych wyznań), bogata tradycja i folklor.

Zaprezentowane atrakcje umożliwiają rozwój różnych form turystyki – aktywnej, wypoczynkowej, kulturowej, uzdrowiskowej, czy religijnej.

Analizując stan bazy noclegowej w latach 2000 – 2018 zauważyć można jej wzrost (zwiększyła się liczba obiektów noclegowych jak i miejsc noclegowych). Szczególnie wzrosło znaczenie obiektów o wyższym standardzie tj. hoteli oraz innych obiektów hotelarskich.

Spośród powiatów ziemskich wyróżnia się powiat leski, który posiada najwyższe wskaźniki rozwoju funkcji turystycznej. Najniższe wartości odnotowano dla wschodniej i północnej części regionu obejmujących powiaty – kolbuszowski, niżański, przemyski. Wśród miast na prawach powiatu najlepiej rozwiniętą bazę posiada Rzeszów – stolica województwa.

Na obszarze województwa podkarpackiego charakter i wielkość bazy noclegowej jest ściśle powiązana z występowaniem walorów turystycznych (przyrodniczych i kulturowych).

Bibliografia

1. Buczek-Kowalik M., Mitura T., 2011, *Uwarunkowania religijne i ich wpływ na tworzenie szlaków turystyczno-kulturowych w województwie podkarpackim*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 648. Ekonomiczne Problemy Usług nr 66, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
2. Michniewscy M., i A., Duda M., 2003, *Cerkwie drewniane Karpat. Polska i Słowacja*, Oficyna Wydawnicza Rewasz, Pruszków.
3. Mydel R, Balon J (red.), 2002, *Atlas Polski. Tom 2. Województwa*, Wyd. Fogra, Kraków.
4. Polakowski S., 2012, *Pozostałości założeń dworskich województwa podkarpackiego*, Wyd. Lygjan, Krosno.
5. *Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2012 r.*, 2012, GUS, Warszawa.
6. *Szlaki tematyczne woj. podkarpackiego*. Wyd. Urząd Marszałkowski woj. podkarpackiego, Rzeszów.
7. *Sztuka pogranicza Od sacrum do profanum* 2011, Wyd. ProCarpatia, Rzeszów.
8. *Turystyka w województwie podkarpackim w latach 2010-2011*, 2012, Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Rzeszów.
9. Winnicki T., Zemanek B., 2009, *Przyroda Bieszczadzkiego Parku Narodowego*, Ustrzyki Dolne.
10. <http://www.wios.rzeszow.pl>
11. http://pl.wikipedia.org/wiki/Wojew%C3%B3dztwo_podkarpackie
12. http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/Pomniki_historii/
13. <http://www.stat.gov.pl>
14. <https://rzeszow.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/roczniki-statystyczne/wojewodztwo-podkarpackie-podregiony-powiaty-gminy-2019,4,16.html>
15. https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/rzesz/ASSETS_turystyka_2008.pdf

